

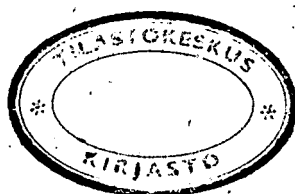
TILASTOKATSAUKSIA

JULKAISSUT TILASTOLLINEN PÄÄTOIMISTO

STATISTISKA ÖVERSIKTER

UTGIVNA AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

RECUEIL DE STATISTIQUE, REVUE MENSUELLE DU
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE FINLANDE

Väestö — Befolkning — <i>Population</i>	s. 3
Tuotanto — Produktion — <i>Production</i>	» 5
Liikenne — Samfärdsel — <i>Trafic</i>	» 6
Ulkomaankauppa — Utrikeshandel — <i>Commerce extérieur</i>	» 9
Kotimaankauppa — Inrikeshandel — <i>Commerce intérieur</i>	» 15
Raha- ja luottoliike — Pénning- och kreditväsen — <i>Monnaie et crédit</i>	» 18
Hintataso — Prisnivån — <i>Prix</i>	» 22
Työmarkkinat — Arbetsmarknaden — <i>Marché du travail</i>	» 28
Valtion raha-asiat — Statsfinanser — <i>Finances de l'Etat</i>	» 29
Ulkomaat — Utlandet — <i>Étranger</i>	» 30
Suomen teollisuustuotannon volyymi vuosina 1938—1947 — Den industriella produktionens volym i Finland åren 1938—1947 — <i>Le volume physique de la production industrielle finlandaise de 1938 à 1947</i>	» 32

SISÄLLYS. — INNEHÅLL.

- I. Väestö.**
1. Väkiluku
 2. Väestömuutokset.
 3. Ilmoitetut sairaustapaukset.
- II. Tuotanto.**
4. Kaupungeissa ja kauppaloissa valmistuneet rakennukset.
 5. Kehitetty sähköenergiaa.
- III. Liikenne.**
6. Suomen ja ulkomaiden välinen suora merenkulku.
 7. Suomen ja ulkomaiden välinen matkustajaliikenne.
 8. Valtionrautatiet.
 9. Liikenteessä olevat moottoriajoneuvot.
 10. Kauppalaivasto.
- IV. Ulkomaankauppa.**
11. Tuonnin ja viennin arvo.
 12. Tuonnin ja viennin volyyymi-indeksi.
 13. Tärkeimpien tavarain tuonti.
 14. Tärkeimpien tavarain vienti.
 15. Tärkeimpien sotakorvaus- ja palautustavaroiden vienti.
- V. Kotimaankauppa.**
16. Liikeryitysten luku, myynti ja liikevaihtovero.
 17. Helsingin Arvopaperipörssi.
 18. Henkivakuutusyhtiöiden hankinta.
 19. Tukkuliikkeiden kotimainen myynti.
 20. Vararikot.
 21. Osakeyhtiöiden luvun ja osakepääoman muutokset.
- VI. Raha- ja luottoliike.**
22. Suomen pankki.
 - a) Otteita vuosi- ja kuukausitaseista.
 - b) Aviasta myyntikurssit.
 - c) Alin diskonttokorko.
 - d) Kotimainen clearingliike.
 23. Postisiirtoliike.
 24. Rahalaitosten ottolainaus yleisöltä.
 25. Rahalaitosten antolainaus yleisölle.
 26. Liikepankkien asema ulkomaihin nähden.
- VII. Hintataso.**
27. Elintarvikkeiden y. m. vähittäiskauppahintoja.
 28. Elinkustannusindeksi.
 29. Tukkuhintaindeksi.
 30. Rakennuskustannusindeksi.
- VIII. Työmarkkinat.**
31. Julkiset työnvälitystoimistot.
 32. Työnseisaukset.
- IX. Valtion raha-asiat.**
33. Valtion tulot.
 34. Valtion velka.
- X. Ulkomaat.**
35. Ulkomaiden tukkuhintaindeksit.
 36. Ulkomaiden elinkustannusindeksit.
- I. Befolkning.**
1. Folkmängden.
 2. Befolkningsrörelsen.
 3. Anmälda sjukdomsfall.
- II. Produktion.**
4. Färdigställda byggnader i städerna och köpingarna.
 5. Alstrad elektrisk energi.
- III. Samfärdsel.**
6. Direkta sjöfarten mellan Finland och utlandet.
 7. Resandetrafiken mellan Finland och utlandet.
 8. Statsjärnvägarna.
 9. I trafik varande motorfordon.
 10. Handelsflottan.
- IV. Utrikeshandel.**
11. Värdet av importen och exporten.
 12. Volymindex för importen och exporten.
 13. Importen av de viktigaste varorna.
 14. Exporten av de viktigaste varorna.
 15. Exporten av viktigare krigsskadestånds- och restitutionsvaror.
- V. Inrikeshandel.**
16. Affärsföretagens antal, försäljning och omsättnings-skatt.
 17. Helsingfors Fondbörs.
 18. Livförsäkringsbolagens nyanskaffning.
 19. Partiaffärernas inrikes försäljning.
 20. Konkursmål.
 21. Förändringarna i aktiebolagens antal och aktiekapital.
- VI. Penning- och kreditväsen.**
22. Finlands bank.
 - a) Utdrag ur års- och månadsbalanser.
 - b) Avista försäljningskurser.
 - c) Lägsta diskontranta.
 - d) Inhemsk clearingrörelse.
 23. Postgirorörelsen.
 24. Penninginrättningarnas inlåning av allmänheten.
 25. Penninginrättningarnas utlåning till allmänheten.
 26. Affärsbankernas ställning i förhållande till utlandet.
- VII. Prisnivån.**
27. Detaljhandelspriser för livsmedel m. m.
 28. Levnadskostnadsindex.
 29. Partiprisindex.
 30. Byggnadskostnadsindex.
- VIII. Arbetsmarknaden.**
31. De offentliga arbetsförmedlingsanstalterna.
 32. Arbetsinställelser.
- IX. Statsfinanser.**
33. Statsinkomsterna.
 34. Statsskulden.
- X. Utlandet.**
35. Utländska partiprisindex.
 36. Utländska levnadskostnadsindex.

Suomen teollisuustuotannon volyyymi vuosina 1938—1947.

Den industriella produktionens volym i Finland åren 1938—1947.

1. Väkiluku. — Folkmängd. — Population.

A. Maassa asuva väestö ³¹/₁₂. — Den i landet bosatta befolkningen ³¹/₁₂. — Population de facto ³¹/₁₂.

Vuonna År Années	Koko maa — Hela riket Tout le pays			Kaupungit — Städer — Villes			Maaseutu — Landsbygd Communes rurales		
	Mies- puolisia Mankön Seze masculin	Nais- puolisia Kvinnkön Seze féminin	Yhteensä Summa Total	Mies- puolisia Mankön Seze masculin	Nais- puolisia Kvinnkön Seze féminin	Yhteensä Summa Total	Mies- puolisia Mankön Seze masculin	Nais- puolisia Kvinnkön Seze féminin	Yhteensä Summa Total
1940	1 792 600	1 903 000	3 695 600	383 900	478 700	862 600	1 408 700	1 424 300	2 833 000
1941	1 788 500	1 923 900	3 712 400	385 800	483 800	869 600	1 402 700	1 440 100	2 842 800
1942	1 786 900	1 931 500	3 718 400	391 600	493 300	884 900	1 395 300	1 438 200	2 833 500
1943	1 798 400	1 947 000	3 745 400	399 400	504 800	904 200	1 399 000	1 442 200	2 841 200
1944	1 796 100	1 961 100	3 757 200	404 400	511 600	916 000	1 391 700	1 449 500	2 841 200
1945	1 819 200	1 985 000	3 804 200	415 400	522 300	937 700	1 403 800	1 462 700	2 866 500
1946	1 849 100	2 015 900	3 865 000	447 100	557 100	1 004 200	1 402 000	1 458 800	2 860 800
1947	1 879 700	2 046 800	3 926 500	462 600	573 100	1 035 700	1 417 100	1 473 700	2 890 800

B. Henkikirjoitettu väestö ¹/₁. — Mantalskriven befolkning ¹/₁. — Population selon les listes d'impôt ¹/₁.

Vuonna År Années	Koko maa — Hela riket Tout le pays			Kaupungit Städer Villes	Kauppalat Köpingar Bourgs	Maaseutu Landsbygd Communes rurales	Helsinki Helsingfors	Turku Åbo	Tampere Tammer- fors
	Mies- puolisia Mankön Seze masculin	Nais- puolisia Kvinnkön Seze féminin	Yhteensä Summa Total						
1940	1 738 670	1 846 729	3 585 399	746 754	126 407	2 712 238	252 484	65 475	69 069
1941	1 734 761	1 875 382	3 610 143	768 887	141 780	2 699 476	277 995	70 827	77 194
1942	1 734 400	1 902 954	3 637 354	791 065	131 686	2 714 603	253 890	65 944	72 893
1943	1 726 718	1 905 597	3 632 315	783 809	134 021	2 714 485	258 061	66 994	73 160
1944	1 742 225	1 932 874	3 675 099	819 659	136 393	2 719 047	265 336	82 135	74 567
1945	1 778 555	1 973 059	3 751 614	846 680	144 951	2 759 983	276 277	84 365	79 538
1946	1 770 617	1 967 175	3 737 792	902 349	159 360	2 676 083	341 563	90 354	83 096
1947	1 824 411	2 024 686	3 849 097	956 302	167 715	2 725 080	358 195	93 735	93 665
1948	1 857 520	2 053 778	3 911 298	978 441	215 965	2 716 892	357 865	95 446	94 402

2. Väestönmuutokset. — Befolkningsrörelsen. — Movement.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Elävänä syntyneet Levande födda Nés vivants			Kuolleet ¹⁾ — Avlidna ¹⁾ Décédés ¹⁾						Siirtolai- sia ²⁾ Immigra- tionen ²⁾ Émigration ²⁾
	Koko maa Hela riket Total	Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd Comm. rur.	Koko maa Hela riket Total	Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd Comm. rur.	vuotta nuorempana under 1 levnadsåret Décès au-des- sous d'un an	keuhkotu- berkuloosin i lungtub. Tub. pulm. (n:o 1400)	keuhkokuu- meecen i lunginfl. Pneum. (n:o 3520, 3530)	
1938	76 695	12 574	64 121	47 579	9 297	38 282	5 202	6 271	3 309	1 286
1940	65 849	13 305	52 544	71 658	13 480	58 178	5 817	6 710	3 544	883
1941	89 565	17 142	72 423	73 187	13 767	59 420	5 301	6 226	2 425	891
1942	61 672	13 760	47 912	56 145	12 229	43 916	4 150	7 039	2 546	107
1943	76 112	16 740	59 372	49 803	11 217	38 586	3 766	6 163	2 360	2
1944	79 446	18 278	61 168	68 146	13 863	54 283	5 450	6 185	3 173	58
1945	95 758	22 312	73 446	49 520	10 598	38 922	6 051	5 977	2 949	27
1946	106 075	25 658	80 417	45 428	10 508	34 920	5 962	5 864	2 589	273
1947	108 168	25 387	82 781	46 706	11 118	35 588	6 326	5 565	2 764	331
1948 ³⁾	106 420	23 812	82 608	44 029	10 651	33 378	5 484	4 903	2 060	690
1947 VII	9 486	2 206	7 280	3 499	835	2 664	543	388	133	44
VIII	9 028	2 166	6 862	3 270	795	2 475	480	386	103	40
IX	9 184	2 161	7 023	3 309	822	2 487	492	369	132	42
X	8 201	1 977	6 224	3 660	903	2 757	484	413	176	41
XI	8 086	1 831	6 255	3 666	861	2 805	419	458	152	9
XII	8 287	1 946	6 341	3 761	921	2 840	438	406	203	25
1948 ³⁾ I	8 612	2 044	6 568	4 330	1 042	3 288	582	450	299	10
II	8 622	1 967	6 655	4 058	924	3 134	511	505	355	33
III	9 301	2 169	7 132	4 063	940	3 123	501	539	248	66
IV	9 226	2 133	7 093	3 779	896	2 783	440	497	167	105
V	9 728	2 171	7 557	3 705	882	2 823	508	482	157	61
VI	9 467	1 982	7 485	3 501	874	2 627	486	419	126	77
VII	9 475	2 059	7 416	3 369	874	2 495	408	404	99	79
VIII	9 013	1 999	7 014	3 180	779	2 401	407	338	84	78
IX	8 429	1 770	6 659	3 254	790	2 464	368	322	97	63
X	8 177	1 869	6 308	3 474	851	2 623	383	316	105	33
XI	7 852	1 767	6 085	3 686	923	2 763	443	313	147	35
XII	8 518	1 882	6 636	3 730	876	2 854	447	318	176	50

1) Lukumattomatta kuolleiksi julistettuja. — Förutom dödförklarade. — Excl. les personnes déclarées mortes.

2) Passinottajat kuukausittain. — Passuttagare månadsvis. — Passeports pris- par mois.

3) Ennakkotietoja. — Preliminära uppgifter. — Chiffres préliminaires.

4. Kaupungeissa ja kauppaloissa valmistuneet rakennukset. — Färdigställda byggnader i städerna och köpingarna.
Bâtimens construits dans les villes et les bourgs.

Vuosi ja neljännes År och kvartal Années et trimestres	Asuinhuoneistot — Bostadslägenheter Logements				Muut huoneistot — Övriga lägenheter Autres locaux				Kaikkiaan — Inalles Total			
	Puutalot Trähus Maisons de bois	Kivitalot Stenhus Maisons de pierre	Puu- ja kivitalot Trä- och stenhus Maisons de bois et de pierre	Yhteensä Summa Total	Puutalot Trähus Maisons de bois	Kivitalot Stenhus Maisons de pierre	Puu- ja kivitalot Trä- och stenhus Maisons de bois et de pierre	Yhteensä Summa Total	Puutalot Trähus Maisons de bois	Kivitalot Stenhus Maisons de pierre	Puu- ja kivitalot Trä- och stenhus Maisons de bois et de pierre	Yhteensä Summa Total
Tilavuus — Kubikinhääll — Cubage — m ³												
1941 ..									750 133	1 358 746	16 874	2 125 753
1942 ..									421 613	1 340 307	26 964	1 788 884
1943 ..	161 528	209 109	5 820	376 457	90 159	928 884	20 814	1 039 857	251 687	1 137 993	26 634	1 416 314
1944 ..	114 023	84 131	2 037	200 191	82 531	502 632	23 229	608 392	196 554	586 763	25 266	808 583
1945 ..	768 576	182 789	2 713	954 078	303 001	257 054	13 089	573 144	1 071 577	439 843	15 802	1 527 222
1946 ..	1 020 664	664 973	7 576	1 693 213	340 240	778 707	29 380	1 148 327	1 360 904	1 443 680	36 956	2 841 540
1947 ..	1 108 078	567 084	6 250	1 681 412	381 248	777 755	35 935	1 194 938	1 489 326	1 344 839	42 185	2 876 350
1946 ¹⁾ I	137 924	72 782	—	210 706	45 403	280 345	4 255	330 003	183 327	353 127	4 255	540 709
II	74 074	105 065	4 600	183 739	36 406	106 610	1 420	144 436	110 480	211 675	6 020	328 175
III	85 133	202 415	—	287 548	26 965	44 487	1 793	73 245	112 098	246 902	1 793	360 793
IV	151 515	174 000	77	325 592	38 699	186 577	19 200	244 476	190 214	360 577	19 277	570 068
1947 ¹⁾ I	154 321	153 738	—	308 059	47 325	43 650	1 491	92 466	201 646	197 388	1 491	400 525
II	111 834	84 441	5 810	202 085	56 018	146 099	33 170	235 287	167 852	230 540	38 980	437 372
III	125 267	148 461	—	273 728	46 445	262 552	560	309 557	171 712	411 013	560	583 285
IV	172 853	92 245	440	265 538	47 983	156 106	—	204 089	220 836	248 351	440	469 627
1948 ¹⁾ I	101 410	59 242	1 215	161 867	65 530	172 081	—	237 611	166 940	231 323	1 215	399 478
II	93 012	75 484	1 071	169 567	40 925	192 468	820	234 213	133 937	267 952	1 891	403 780
III	85 294	29 884	—	115 178	28 791	60 948	1 600	91 339	114 085	90 832	1 600	206 517
IV	300 056	159 339	1 568	460 963	109 919	312 115	26 656	448 690	409 975	471 454	28 224	909 653

5. Kehitetty sähköenergiaa. — Alstrad elektrisk energi. — Energie électrique produits.

Kaukusi Månad Mois	1940		1944		1945		1946		1947		1948 ¹⁾		1949 ²⁾	
	Kaik- kiaan Sam- manlagt Total	Siitä vesivoi- malla Därav ur vatten- kraft Avec force hydrau- lique	Kaik- kiaan Sam- manlagt Total	Siitä vesivoi- malla Därav ur vatten- kraft Avec force hydrau- lique	Kaik- kiaan Sam- manlagt Total	Siitä vesivoi- malla Därav ur vatten- kraft Avec force hydrau- lique	Kaik- kiaan Sam- manlagt Total	Siitä vesivoi- malla Därav ur vatten- kraft Avec force hydrau- lique	Kaik- kiaan Sam- manlagt Total	Siitä vesivoi- malla Därav ur vatten- kraft Avec force hydrau- lique	Kaik- kiaan Sam- manlagt Total	Siitä vesivoi- malla Därav ur vatten- kraft Avec force hydrau- lique	Kaik- kiaan Sam- manlagt Total	Siitä vesivoi- malla Därav ur vatten- kraft Avec force hydrau- lique
milj. kWh														
I	169	136	263	246	257	245	247	206	277	201	228	112	288	238
II	154	120	257	240	236	228	223	182	247	169	219	116		
III	138	112	276	258	256	246	236	191	260	180	223	122		
IV	157	130	250	233	253	243	226	196	233	176	228	162		
V	142	116	256	238	252	242	264	245	244	184	231	171		
VI	126	107	207	196	235	227	241	226	229	178	217	172		
VII	123	106	182	175	226	219	245	229	220	179	214	176		
VIII	129	102	196	185	234	225	237	209	227	168	221	155		
IX	133	95	190	181	240	226	238	193	240	136	239	147		
X	141	100	199	191	258	232	257	207	242	119	255	156		
XI	142	111	214	203	258	223	267	190	228	108	254	167		
XII	153	126	237	210	253	200	261	209	220	112	251	182		
I—XII	1 707	1 361	2 727	2 556	2 958	2 756	2 942	2 483	2 867	1 910	2 780	1 838		

¹⁾ Neljännesvuositiedot käsittävät vain 14 kaupunkia ja vuodesta 1947 lähtien myös Rovaniemen kauppalaan. Näiden osuus kaikkien kaupunkien ja kauppaloitten rakennustuotannosta oli v. 1946 n. 60 % ja v. 1947 n. 65 %. — ²⁾ Ennakkotietoja.

¹⁾ Uppgifterna kvartalsvis omfatta endast 14 städer och sedan 1947 även Rovaniemi köping. Deras andel av byggnadsproduktionen i alla städer och köpingar uppgick år 1946 till c. 60 % och år 1947 till c. 65 %. — ²⁾ Förhandsuppgifter.

¹⁾ Les données trimestrielles comprennent seulement 14 villes et depuis 1947 aussi le bourg de Rovaniemi. Leur part à la construction des bâtimens de toutes les villes était en 1946 environ 60 % et en 1947 65 %. — ²⁾ Chiffres préliminaires.

6. Suomen ja ulkomaiden välinen suora merenkulku. — Den direkta sjöfarten mellan Finland och utlandet.
Navigation directe entre la Finlande et l'étranger.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Saapuneet alukset — Anlända fartyg Navires entrés				Lähteneet alukset — Avgångna fartyg Navires sortis			
	Kaikkiaan Summa Total		Siitä lastissa Därav lastförande Dont chargés		Kaikkiaan Summa Total		Siitä lastissa Därav lastförande Dont chargés	
	Luku Antal Nombre	1 000 nettotonnia netton tonneaux nets	Luku Antal Nombre	1 000 nettotonnia netton tonneaux nets	Luku Antal Nombre	1 000 nettotonnia netton tonneaux nets	Luku Antal Nombre	1 000 nettotonnia netton tonneaux nets
1938	8 047	5 592	4 952	3 655	8 021	5 587	7 174	5 101
1939	6 985	4 747	4 101	2 843	7 038	4 817	6 184	4 348
1940	2 589	1 613	1 830	1 101	2 537	1 568	1 854	1 196
1941	2 360	1 810	1 807	1 372	2 325	1 777	1 809	1 319
1942	2 058	1 940	1 640	1 575	2 097	1 973	1 623	1 272
1943	2 586	2 060	1 859	1 541	2 623	2 068	2 159	1 480
1944	1 659	1 272	1 233	938	1 639	1 269	1 347	979
1945	1 360	930	744	384	1 412	973	1 155	824
1946	3 024	2 339	1 771	1 483	3 020	2 332	2 655	1 844
1947	4 020	3 569	2 482	2 363	3 989	3 492	3 552	2 684
1948 ¹⁾	5 247	4 016	3 190	2 846	5 280	4 081	4 227	2 951
1947 VII	628	507	329	292	667	527	612	436
VIII	619	502	301	270	650	541	601	437
IX	555	414	306	256	530	449	489	365
X	464	421	252	281	485	408	441	298
XI	405	360	271	247	402	390	358	304
XII	284	314	233	278	284	321	223	193
1948 ¹⁾ I	140	182	135	167	164	235	106	200
II	102	129	98	113	102	140	80	101
III	107	107	104	104	90	96	80	81
IV	207	240	188	196	211	218	134	149
V	402	357	356	312	349	317	193	148
VI	559	389	385	322	531	384	373	218
VII	796	496	365	301	881	519	771	391
VIII	815	509	335	266	795	486	720	411
IX	731	492	336	287	707	466	613	360
X	592	393	305	246	610	433	494	329
XI	467	412	318	282	467	416	374	311
XII	329	310	265	250	373	371	289	252

Lähtö- ja määrämaat Pays de provenance et de destination	Saapuneet alukset — Anlända fartyg Navires entrés						Lähteneet alukset — Avgångna fartyg Navires sortis						Avgångs- och destinations- länder Pays de provenance et de destination
	Luku — Antal Nombre			1 000 nettotonnia 1 000 netton 1 000 tonneaux nets			Luku — Antal Nombre			1 000 nettotonnia 1 000 netton 1 000 tonneaux nets			
	1947		1948 ¹⁾	1947		1948 ¹⁾	1947		1948 ¹⁾	1947		1948 ¹⁾	
	I—XII	I—XI	I—XII	I—XII	I—XI	I—XII	I—XII	I—XI	I—XII	I—XII	I—XI	I—XII	
Ruotsi — Suède	1 699	2 005	2 100	742	833	903	1 543	1 767	1 855	748	722	777	Sverige
Norja — Norvège	98	67	69	82	69	70	57	53	58	40	72	75	Norge
Tanska — Danemark	292	345	370	221	246	262	611	686	734	255	233	259	Danmark
Puola — Pologne	549	781	847	477	652	708	163	619	675	125	543	593	Polen
Neuvostoliitto — U. R. S. S.	82	41	41	91	43	43	71	49	51	90	52	54	Sovjetunionen
Saksa — Allemagne	266	334	373	163	158	183	15	80	87	30	45	54	Tyskland
Alankomaat — Pays- Bas	159	282	304	101	217	235	225	330	372	151	208	238	Neder- lännderna
Belgia — Belgique	119	51	54	109	45	47	195	175	188	170	124	145	Belgien
Iso Brintann. ja Pohj. Irl. — Royaume-Uni	494	785	838	659	765	818	763	771	832	1 042	842	927	Stor-Britann. och Nord-Irl.
Ranska — France	7	16	18	6	19	20	73	91	105	74	78	92	Frankrike
Espanja — Espagne	—	3	3	—	8	8	4	3	4	10	10	13	Spanien
Yhdysvallat — États- Unis	134	77	79	591	287	294	96	88	93	377	339	359	Förenta stat.
Muut maat — Autres pays	121	131	151	327	364	425	173	195	226	380	442	495	Övriga länder
Yhteensä — Total	4 020	4 918	5 247	3 569	3 706	4 016	3 989	4 907	5 280	3 492	3 710	4 081	Summa — Total

¹⁾ Ennakkotietoja. — Preliminära uppgifter. — Chiffres préliminaires.

7. Suomen ja ulkomaiden välinen matkustajaliikenne. — Resandetrafiiken mellan Finland och utlandet.
Trafic de voyageurs entre la Finlande et l'étranger.

Vuosi ja kuukausi År och månad <i>Années et mois</i>	Kansalaisuus — Medborgarskap — Sujets de										Yhteensä Summa <i>Total</i>
	Suomen Finland <i>Finlande</i>	Ruotsin Sverige <i>Suède</i>	Norjan Norge <i>Norvège</i>	Tanskan Danmark <i>Danemark</i>	Neuvosto- liiton Sovjet- unionen <i>U. R. S. S.</i>	Venäjän, entisen Ryssland, f. d. <i>Russie impériale</i>	Saksan Tyskland <i>Allemagne</i>	Englannin England <i>Angleterre</i>	Yhdys- valtojen Förenta staterna <i>États-Unis</i>	Muiden maiden Övriga länder <i>Autres pays</i>	
<i>Ulkomailta saapuneet — Anlända från utlandet — Voyageurs entrés</i>											
1938	47 255	34 619	3 990	3 255	259	265	12 259	9 496	6 102	23 743	141 243
1939	49 205	34 444	3 762	3 269	711	218	9 291	4 387	4 007	21 438	130 732
1940	23 506	12 328	1 985	1 270	471	41	1 735	921	888	2 053	45 198
1941	13 348	7 730	402	635	186	11	2 626	122	97	727	25 884
1942	20 323	5 689	560	607	2	7	2 282	—	56	680	30 206
1943	21 434	4 449	466	649	—	—	2 110	3	55	985	30 151
1944	15 932	3 419	423	381	24	5	3 854	27	55	607	24 727
1945	44 285	9 565	457	1 027	870	8	1	291	159	509	57 172
1946	43 539	17 219	812	2 038	415	14	12	951	990	1 629	67 619
1947	46 780	26 102	2 082	3 647	1 380	21	31	1 629	2 448	3 174	87 294
1948	72 543	29 048	2 360	3 751	1 852	23	244	2 012	2 900	4 146	118 879
1947 VII	8 194	6 761	249	709	92	6	9	295	424	487	17 226
VIII	8 911	3 791	318	515	114	—	1	191	310	448	14 599
IX	6 465	1 632	284	288	167	2	—	174	212	454	9 678
X	3 118	1 116	250	169	153	2	3	144	139	215	5 309
XI	2 636	827	108	138	75	5	5	77	104	214	4 189
XII	2 960	1 346	69	154	78	1	8	89	98	190	4 993
1948 I	1 906	617	38	108	44	—	1	63	60	122	2 959
II	1 741	926	108	111	122	—	8	95	49	172	3 332
III	2 070	1 566	126	141	71	—	6	103	169	200	4 442
IV	2 839	951	74	181	66	—	30	143	284	256	4 824
V	5 227	1 911	188	362	124	1	23	153	371	297	8 657
VI	7 344	6 052	389	722	142	—	12	270	538	492	15 961
VII	11 620	7 676	507	735	223	6	44	288	449	705	22 253
VIII	18 189	4 032	417	481	217	6	15	275	370	548	24 550
IX	9 188	1 887	197	363	278	1	37	224	227	545	12 947
X	4 705	1 248	139	186	243	3	29	208	150	352	7 263
XI	3 216	816	98	222	217	5	19	118	127	248	5 086
XII	4 498	1 376	79	139	105	1	20	72	106	209	6 605
<i>Ulkomaille lähteneet — Avresta till utlandet — Voyageurs sortis</i>											
1938	46 731	33 700	3 914	3 155	260	251	11 991	9 400	6 085	23 357	138 844
1939	50 042	34 304	3 759	3 461	768	231	9 819	4 424	3 992	22 015	132 815
1940	19 034	11 425	1 854	1 759	295	57	1 641	698	1 070	2 090	39 923
1941	17 661	7 506	492	670	378	25	2 483	244	104	787	30 350
1942	34 821	5 539	238	696	—	12	1 956	13	131	703	44 109
1943	10 547	4 633	367	645	2	16	2 059	4	69	1 617	19 959
1944	48 080	3 924	407	515	15	25	4 206	29	49	2 666	59 916
1945	23 116	9 123	424	1 096	210	7	2	286	146	439	34 849
1946	37 270	16 865	927	2 072	693	13	4	931	1 000	1 522	61 297
1947	47 432	25 694	2 060	3 557	1 050	25	21	1 607	2 578	3 174	87 198
1948	77 673	28 665	2 405	3 741	1 663	18	102	2 080	3 080	4 028	123 455
1947 VII	7 860	6 850	329	673	93	3	4	278	451	507	17 048
VIII	5 636	5 269	483	790	124	5	1	212	408	444	13 372
IX	3 445	2 159	216	287	203	5	3	235	364	578	7 495
X	3 243	1 239	161	291	145	3	2	155	299	314	5 852
XI	2 474	846	114	161	121	2	5	88	206	223	4 240
XII	2 424	851	103	113	30	2	2	82	88	177	3 872
1948 I	2 309	1 142	57	134	84	1	1	72	108	152	4 060
II	2 030	752	75	117	53	—	1	81	89	158	3 356
III	3 327	1 524	141	128	72	2	1	100	101	200	5 596
IV	4 784	1 036	75	182	42	—	2	174	153	226	6 674
V	8 758	1 632	179	282	57	—	10	164	160	255	11 497
VI	17 409	3 827	294	497	153	—	13	219	275	390	23 077
VII	14 158	7 418	451	691	169	6	3	251	510	472	24 129
VIII	8 903	6 130	530	661	323	4	18	321	610	701	18 201
IX	5 838	2 191	239	436	244	2	15	271	443	595	10 274
X	4 049	1 305	167	264	191	—	12	190	288	385	6 851
XI	2 909	880	100	192	199	2	16	136	230	299	4 963
XII	3 199	828	97	157	76	1	10	101	113	195	4 777

8. Valtionrautatiet. — Statsjärnvägarna. — Chemins de fer de l'État.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Kuljetettu tavaramäärä Befordrat gods Marchandises transportées	Varsinaiset matkustajat Egentliga resande Voyageurs propr. dîtes	Tulot henkilö- liikenteestä Inkomster av persontrafiken Recettes du transp. de voyageurs	Tulot tavarä- liikenteestä Inkomster av godstrafiken Recettes du transp. marchan- dises	Tulot kaikkiaan Summa inkomster Total des recettes	Varsinaiset menot Egentliga utgifter Frais propres	Ylijäämä (+) tai vajaus (-) Överskott (+) eller under- skott (-) Produit net
	1 000 t	1 000	Milj. mk — Millions de markkau				
1938	13 352	21 648	302	765	1 113	923	+ 190
1939	12 281	21 626	337	766	1 151	940	+ 211
1940	9 744	20 381	472	753	1 275	999	+ 276
1941	11 106	23 595	586	949	1 589	1 198	+ 391
1942	13 205	26 689	1 081	1 285	2 426	1 754	+ 672
1943	13 971	33 724	1 508	1 475	3 070	2 174	+ 896
1944	12 151	39 792	1 649	1 307	3 054	2 688	+ 366
1945	11 602	55 185	1 864	1 477	3 467	4 493	- 1 026
1946	14 061	55 249	2 546	3 310	6 086	6 483	- 397
1947	15 156	55 173	3 064	4 880	8 260	8 514	- 254
1947 VII....	1 492	4 745	348	503	880	703	+ 177
VIII....	1 395	5 256	317	531	877	608	+ 269
IX....	1 439	5 643	249	559	827	696	+ 131
X....	1 408	3 832	233	569	840	681	+ 159
XI....	1 203	3 785	212	490	721	692	+ 29
XII....	1 160	4 777	315	512	902	1 496	- 594
1948 I....	1 152	5 542	283	717	1 017	786	+ 231
II....	1 150	3 163	251	780	1 048	951	+ 97
III....	1 239	3 694	350	820	1 194	1 003	+ 191
IV....	1 313	3 361	306	876	1 205	956	+ 249
V....	1 350	3 460	316	792	1 136	1 081	+ 55
VI....	1 493	3 647	411	847	1 281	1 020	+ 261
VII....	1 416	3 717	473	780	1 293	1 043	+ 250
VIII....	1 293	3 685	395	748	1 170	951	+ 219
IX....	1 313	4 892	267	768	1 065	968	+ 97
X....	1 304	3 179	271	786	1 093	1 020	+ 73
XI....	1 280	3 200	256	798	1 084	995	+ 89

9. Liikenteessä olevat moottoriajoneuvot.¹⁾ — I trafik varande motorfordon.¹⁾
Vehicules automobiles en service.¹⁾

Ajoneuvot Fordon Voitures	31/10 1939		31/12 1947		31/12 1948										Yhteensä Summa Total	
	Luku Antal Nombre	Hv. Hkr. H. P.	Luku Antal Nombre	Hv. Hkr. H. P.	Ajoneuvojen luku, joiden hevosvoimamäärä oli: Antal fordon med följande antal hästkrafter: Voitures, dont les chevaux-vapeur étaient:										Luku Antal Nombre	Hv. Hkr. H. P.
					-19	20- 39	40- 59	60- 69	70- 79	80- 89	90- 99	100-				
Henkilöautot — Personbilar — Automobiles	29 860	1 772 273	12 907	880 137	—	3 874	2 797	2 964	1 022	4 946	1 521	1 446	18 570	1 213 161		
Kaupungit — Städer — Villes	13 365	852 622	7 414	515 239	—	2 192	1 275	1 582	543	2 554	877	1 011	10 034	675 816		
Maaseutu — Landsb. — Camp.	16 495	919 651	5 493	364 898	—	1 682	1 522	1 382	479	2 392	644	435	8 536	537 345		
Linja-autot — Bussar — Autobus	3 205	244 171	1 964	163 069	—	4	34	148	470	851	756	181	2 444	205 449		
Kaupungit — Städer — Villes	1 511	116 319	958	80 440	—	3	10	57	206	417	385	121	1 199	102 276		
Maaseutu — Landsb. — Camp.	1 694	127 852	1 006	82 629	—	1	24	91	264	434	371	60	1 245	103 173		
Kuorma-autot — Lastbilar — Camions automobiles	20 229	1 339 961	26 100	2 070 783	—	1 094	1 967	1 962	6 541	10 354	5 666	2 233	29 817	2 367 721		
Kaupungit — Städer — Villes	9 325	598 631	13 408	1 046 280	—	725	1 035	1 059	3 201	4 946	2 892	967	14 825	1 159 520		
Maaseutu — Landsb. — Camp.	10 904	741 330	12 692	1 024 503	—	369	932	903	3 340	5 408	2 774	1 266	14 992	1 208 201		
Autoja yhteensä — Summa automobiler—Total	53 294	3 356 405	40 971	3 113 989	—	4 972	4 798	5 074	8 033	16 151	7 943	3 860	50 831	3 786 331		
Kaupungit — Städer — Villes	24 201	1 567 572	21 780	1 641 959	—	2 920	2 320	2 698	3 950	7 917	4 154	2 099	26 058	1 937 612		
Maaseutu — Landsb. — Camp.	29 093	1 788 833	19 191	1 472 030	—	2 052	2 478	2 376	4 083	8 234	3 789	1 761	24 773	1 848 719		
Moottorioppyörät — Motorcyklar — Motocyclettes	7 951	79 766	2 695	30 587	4 882	613	—	—	—	—	—	—	5 495	57 503		
Kaupungit — Städer — Villes	2 427	27 102	1 084	12 460	1 792	256	—	—	—	—	—	—	2 048	21 801		
Maaseutu — Landsb. — Camp.	5 524	52 664	1 611	18 127	3 090	357	—	—	—	—	—	—	3 447	35 702		

¹⁾ Autokisterien mukaan. — Enligt automobilregistren. — Enregistrées.

10. Kauppalaivasto. — Handelsflottan. — Marine marchande.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Höyryalukset — Ångfartyg Navires à vapeur		Moottorialukset — Motorfartyg Navires à moteur		Purjealukset *) — Segelfartyg *) Voiliers *)		Yhteensä — Summa Total	
	Luku Antal Nombre	Bruttotonnia Bruttoton Tonneaux bruts	Luku Antal Nombre	Bruttotonnia Bruttoton Tonneaux bruts	Luku Antal Nombre	Bruttotonnia Bruttoton Tonneaux bruts	Luku Antal Nombre	Bruttotonnia Bruttoton Tonneaux bruts
1938	562	551 975	46	37 804	249	54 462	857	644 241
1939	560	556 865	50	43 390	227	48 914	837	649 169
1940	470	487 732	47	47 387	196	44 138	713	579 257
1941	429	379 287	42	29 920	180	31 256	651	440 463
1942	405	336 089	41	25 012	174	30 889	620	391 990
1943	400	335 564	42	25 218	172	30 910	614	391 692
1944	362	288 262	41	21 908	134	22 391	537	332 561
1945	312	232 328	37	7 906	145	26 875	494	267 109
1946	333	279 533	68	23 750	148	26 475	549	329 758
1947	386	411 197	91	50 517	167	28 252	644	489 966
1948	385	422 723	102	67 406	166	29 869	653	519 998
1947 VII	346	309 925	79	29 239	161	30 116	586	369 280
VIII	353	334 739	82	41 903	163	30 294	598	406 936
IX	373	383 087	87	48 299	165	30 479	625	461 865
X	378	393 599	90	49 843	165	30 202	633	473 644
XI	382	408 151	90	50 320	168	30 606	640	489 077
XII	386	411 197	91	50 517	167	28 252	644	489 966
1948 I	385	410 249	91	50 517	167	28 190	643	488 956
II	384	412 500	91	50 513	168	28 265	643	491 278
III	385	413 951	91	50 517	169	28 365	645	492 833
IV	383	415 802	96	61 764	165	26 573	644	504 139
V	383	415 317	97	61 828	167	26 828	647	503 973
VI	383	414 979	98	61 984	167	27 043	648	504 006
VII	383	421 197	98	61 984	167	27 154	648	510 335
VIII	383	421 448	99	62 623	168	27 435	650	511 506
IX	383	421 356	102	67 374	167	27 280	652	516 010
X	385	422 573	102	67 374	168	30 093	655	520 040
XI	385	422 699	102	67 374	168	30 189	655	520 262
XII	385	422 723	102	67 406	166	29 869	653	519 998

11. Tuonnin ja viennin arvo. — Värde av importen och exporten. — Valeur des importations et des exportations.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Tuonti; milj. mk — Import; milj. mk Importations; millions de markkaa					Vienti; milj. mk — Export; milj. mk Exportations; millions de markkaa					Viennin (+) tai tuonnin (—) enemmyys Överskott av exporten (+) eller im- porten (—) *)	
	Raaka- aineet Råvaror Matières premières	Koneet Maskiner Machines	Ravinto- ja nautin- toaineet Födo- o. njutnings- ämnen — *)	Muut kulutus- tavarat Andra konsum- tions- varor — *)	Yhteensä Summa Total	Eläimistä saadut ruokata- vat Anima- liska livs- medel — *)	Puutava- rat ja puuteok- set Trävirke och trä- arbe- ten — *)	Paperi- teollisuus- tuotteet Pappers- industri- alster — *)	Muut tavarat Övriga varor Autres, marchan- dises.	Yhteensä Summa Total		
1938	3 570.9	1 922.8	1 200.3	1 913.3	8 607.3	698.7	3 360.4	3 457.7	881.2	8 398.0	—	209.3
1939	2 959.9	1 857.9	963.5	1 791.3	7 572.6	608.0	2 835.4	3 378.1	888.8	7 710.3	+	137.7
1940	3 083.3	1 270.1	1 198.8	3 612.0	9 164.2	69.2	1 227.4	957.9	620.1	2 874.6	—	6 289.6
1941	3 764.9	2 084.9	2 089.6	2 261.7	10 201.1	10.8	1 527.2	2 020.5	763.0	4 321.5	—	5 879.6
1942	3 887.0	2 203.7	3 132.3	2 508.5	11 731.5	3.3	2 316.5	2 251.5	1 419.3	5 990.6	—	5 740.9
1943	5 165.6	2 308.6	2 890.5	2 515.7	12 880.4	9.7	3 059.7	3 434.2	2 209.1	8 712.7	—	4 167.7
1944	3 003.0	1 609.8	2 629.2	1 676.5	8 918.5	0.5	2 086.6	2 350.0	1 895.0	6 332.1	—	2 586.4
1945	2 858.7	868.9	2 636.2	456.7	6 820.5	64.6	1 907.8	2 529.7	725.7	5 227.8	—	1 592.7
1946	10 754.5	4 886.8	6 310.8	2 321.9	24 274.0	141.1	9 744.2	11 199.3	1 965.9	23 050.5	—	1 223.5
1947	22 719.1	10 104.8	9 635.0	4 511.6	46 970.5	55.2	19 466.6	21 722.9	3 983.4	45 228.1	—	1 742.4
1948	32 242.2	12 713.0	13 198.4	8 285.2	66 438.8	56.1	23 796.8	28 939.3	3 713.9	56 506.1	—	9 932.7
1947 VII	2 445.5	1 198.4	869.7	385.7	4 899.3	0.1	2 649.5	2 817.2	301.1	5 767.9	+	868.6
VIII	2 132.6	789.4	721.5	370.2	4 013.7	10.8	2 896.4	2 315.2	275.4	5 497.8	+	1 484.1
IX	2 705.0	875.1	1 177.6	438.0	5 195.7	3.7	2 629.6	1 892.4	282.1	4 807.8	—	387.9
X	2 595.8	1 102.0	1 043.8	477.0	5 218.6	2.4	2 428.9	1 973.7	479.7	4 884.7	—	333.9
XI	2 077.3	1 197.2	1 234.1	463.0	4 971.6	2.2	2 330.4	2 315.6	370.0	5 018.2	+	46.6
XII	3 305.2	1 673.2	1 313.1	867.4	7 158.9	2.4	1 715.4	1 723.3	351.1	3 792.2	—	3 366.7
1948 I	1 921.9	667.0	891.9	481.7	3 962.5	2.6	667.7	1 602.7	231.7	2 504.7	—	1 457.8
II	1 857.6	913.1	1 127.0	387.7	4 285.4	1.3	953.4	2 095.3	303.7	3 353.7	—	931.7
III	1 650.6	794.1	624.9	518.9	3 588.5	0.5	797.4	1 839.7	349.0	2 986.6	—	601.9
IV	2 172.5	1 327.9	785.5	653.1	4 939.0	0.1	1 121.1	2 971.4	374.7	4 467.3	—	471.7
V	3 085.5	1 036.3	1 293.7	610.0	6 025.5	0.0	1 184.4	2 168.2	343.7	3 696.3	—	2 329.2
VI	3 547.3	1 114.8	1 550.6	793.7	7 006.4	1.4	1 715.8	3 124.0	359.5	5 200.7	—	1 805.7
VII	3 047.2	1 172.0	1 012.3	706.7	5 938.2	1.4	3 302.8	2 786.2	258.2	6 348.6	+	410.4
VIII	2 677.3	847.7	1 262.7	609.2	5 396.9	6.0	3 104.8	2 051.4	245.3	5 407.5	+	10.6
IX	2 645.9	1 108.2	1 109.8	644.1	5 508.0	1.0	3 323.3	2 377.4	241.2	5 942.9	+	434.9
X	2 918.9	978.6	804.6	823.7	5 525.8	8.2	2 884.9	2 525.9	266.1	5 685.1	+	159.3
XI	2 638.4	1 377.5	1 078.5	866.4	5 960.8	5.7	2 731.5	2 464.5	307.6	5 509.3	—	451.5
XII	4 079.1	1 375.8	1 656.9	1 190.0	8 301.8	27.9	2 009.7	2 932.6	433.2	5 403.4	—	2 898.4

*) Sisältyy myös apukoneilla varustetut purjealukset. — Häiri ingå även segelfartyg med hjälpmaskin. — Y compris aussi les voiliers avec machine de réserve.

*) Aliments et denrées de jouissance. — *) Autres articles de consommation. — *) Denrées alimentaires d'origine animale. — *) Bois et ouvrages en bois. — *) Pâte à papier, carton, papier et leurs applications. — *) Excédent des exportations (+) ou des importations (—).

12. Tuonnin ja viennin volyymi-indeksi.¹⁾ — Volymindex för importen och exporten.¹⁾

Nombres-indices du quantum des importations et des exportations.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Tuonti — Import — Importation										Vienti — Export — Exportation		
	Eläimistä saadut ruokatavarat Animaaliska livsmedel — ²⁾	Vilja ja viljatutokset Spannmål och spannmålsprodukter — ³⁾	Kehruuaineet Spånadsämnen Produits de filature	Kehruutuotteet Spånadsvaror Articles de filature	Rautatavarat Järnvaror Fers.	Raaka-aineet Råvaror Matières premières	Koneet yms. Maskiner o. dyl. Machines	Ravinto- ja nautintoaineet Födo- o. njutningsämnen — ⁴⁾	Muut kulutus- tavarat Andra konsumtions- varor — ⁵⁾	Yleis- indeksi Total- index Indice total	Puu- tavarat Trävaror Bois	Paperi- teoll. tuotteet Pappers- industri- alster — ⁶⁾	Yleis- indeksi Total- index Indice total
	78 %	99 %	94 %	50 %	35 %	69 %	49 %	91 %	35 %	62 %	91 %	87 %	84 %
1938	137	103	108	175	105	132	151	131	167	138	88	108	102
1939	128	49	100	119	113	104	143	107	159	123	73	119	98
1941	533	82	53	69	106	58	91	108	93	79	27	50	38
1942	787	135	24	60	78	42	80	113	85	69	36	37	42
1943	613	96	17	48	69	46	67	72	71	59	39	44	46
1944	746	83	21	21	46	26	45	57	38	37	25	29	32
1945	385	73	51	3	24	16	11	45	9	18	16	22	18
1946	546	100	58	12	51	50	56	81	25	51	42	61	47
1947	724	198	91	37	112	99	113	114	45	93	59	83	64
1948	1 509	156	92	68	139	123	134	157	76	121	64	83	65
1948 I	1 542	145	90	46	155	137	84	107	53	102	57	68	53
II	1 123	283	106	41	213	148	124	144	53	120	81	83	69
III	1 009	267	104	41	220	136	115	124	53	110	84	80	69
IV	873	252	94	39	213	139	134	125	57	116	85	89	76
V	1 503	233	99	41	183	137	121	134	60	116	71	86	71
VI	1 761	229	94	48	166	143	122	144	63	121	58	90	69
VII	1 808	213	90	50	150	136	122	142	66	119	57	91	68
VIII	2 183	194	107	51	146	131	125	147	66	119	56	88	65
IX	2 280	178	108	51	141	127	127	150	66	118	60	86	66
X	1 845	158	99	55	135	124	125	144	67	116	62	84	66
XI	1 766	147	95	60	132	119	132	144	70	115	64	83	66
XII	1 509	156	92	68	139	123	134	157	76	121	64	83	65

Muut. Kuukausi-indeksiluvuissa on otettu huomioon tavaravaihto vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun saakka. Tuonnissa on käytetty cif- ja viennissä fob-hintoja. Prosenttiluvut tavararyhmien nimitysten jäljessä ilmoittavat kuinka suuri osa kuhunkin ryhmään kuuluvista tavaroista — v:n 1935 arvojen mukaan — on indeksiä laskettaessa otettu huomioon.

Anm. Månadsindextalen basera sig på varubytet från årets början till slutet av resp. månad. För importen har använts cif-pris, för exporten fob-pris. — Procenttalen efter varornas namn ange resp. indextals omfattning, i det att de — på basen av 1935 års värden — uttrycka huru stor del av varje grupp, som medtagits i indexberäkningen.

Remarque. Les nombres-indices mensuels tiennent compte de l'échange des marchandises du 1 janvier à la fin du mois en question. Le pourcent figurant sous la désignation des marchandises indique quelle partie des marchandises du groupe — selon les valeurs de 1935 — figure dans le calcul des indices.

13. Tärkeimpien tavarain tuonti. — Importen av de viktigaste varorna. — Importations des marchandises principales.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Sianliha, suolattu Fläsk, saltat Porc, salé	Silli, suolattu Sill, saltad Hareng, salés	Voi Smör Beurre	Kahvi, paah- tamaton Kaffe, orostat Café non torréfié	Vehnä, jauha- maton Vete, omalet Froment, non moulu	Ruis, jauha- maton Råg, omalen Seigle, non moulu	Sianliha (lardi) Svinister (lard) Saindoux	Sokeri Socker Sucre
	Tonnia — Ton — Tonnes							
1938	287	2 508	—	26 222	49 605	26 020	63	117 562
1939	141	1 455	0	26 422	22 014	14 741	124	99 023
1940	1 327	436	2 781	13 848	62 330	57 890	2 626	53 016
1941	2 342	2 083	2 921	6 424	51 113	96 496	2 353	60 708
1942	1 143	184	9 770	249	51 450	124 702	0	46 591
1943	0	1 214	6 392	111	14 011	188 132	693	32 257
1944	382	2 013	6 662	6	52 484	160 507	693	29 706
1945	598	4 370	2 101	196	69 726	149 863	218	16 162
1946	1 651	5 169	3 194	3 736	96 419	156 129	607	32 498
1947	1 264	8 525	982	5 290	91 787	173 880	4 799	48 464
1948	1 798	9 081	8 121	9 151	109 458	125 854	859	92 406
1947 VII	0	1 322	648	56	11 004	9 192	270	6 040
VIII	2	213	0	1 217	9 488	14 257	86	5 168
IX	—	0	1	61	9 434	26 608	933	3 773
X	0	330	1	95	90	30 138	290	13 765
XI	—	2 444	0	1 019	18 476	7 533	524	3 892
XII	428	1 001	2	151	—	26 354	1 042	350
1948 I	632	0	499	0	1 871	14 840	198	4 130
II	353	610	0	1 176	9 328	21 825	—	3 688
III	0	691	0	167	10 917	8 382	—	4 172
IV	48	188	0	1 199	14 820	2 129	102	6 861
V	367	157	1 530	286	10 793	14 445	0	8 635
VI	—	1 980	469	1 834	18 354	26 580	—	8 159
VII	91	—	300	445	3 281	20 034	152	10 072
VIII	307	—	2 009	677	—	14 093	—	11 804
IX	—	1 548	1 598	204	6 096	31	—	9 075
X	—	1 160	917	972	5 954	—	0	7 974
XI	—	1 673	500	1 156	12 941	3 495	—	8 168
XII	—	1 074	299	1 035	15 103	—	407	9 668

¹⁾ 1935 = 100. Ulkomaankauppatilaston mukaan. — ²⁾ Enligt utrikeshandelstatistiken. — ³⁾ Denrées alimentaires d'origine animale. — ⁴⁾ Céréales c. produits de céréales. — ⁵⁾ Denrées alimentaires et de jouissance. — ⁶⁾ Autres articles de consommation. — ⁷⁾ Pâte à papier, carton papier et leurs applications.

13. Tärkeimpien tavarain tuontii (jatk.). — Importen av de viktigaste varorna (forts.). — (suite).

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Öljykakut, öljykakkujau- hot ja rouheet Oljekakor, oljekaksmjöl och -kross — 1)	Tupakka, valmistamaton Tobak, oarbetad Tabac, brut	Keitto-suola Koksalt Sel de cuisine	Rikki, Svavel Soufre	Kivihiili Stenkol Houille	Koksi Koks Coke	Bentsiini Bensin Benzine	Moottoripetrolli ja paloilij Motorpetroleum och fotogen Pétrole lamp- nant, pétrole pour moteurs
	Tonnia — Ton — Tonnes							
1938	58 758	3 972	117 263	55 187	1 528 548	248 045	136 654	64 726
1939	10 961	3 860	130 356	45 338	1 157 049	259 545	148 019	49 461
1940	8 503	3 456	109 299	6 329	561 967	127 258	75 753	23 883
1941	3 632	4 214	66 021	11 143	945 765	118 538	64 158	7 044
1942	386	2 672	122 388	6 841	781 729	119 526	58 826	17 339
1943	14 268	2 173	161 250	10 223	1 062 960	241 860	59 274	10 714
1944	5 471	1 738	53 002	7 676	735 887	168 320	22 051	11 729
1945	365	1 399	44 589	3 040	73 140	38 157	4 635	9 847
1946	11 260	1 958	110 337	20 966	687 636	241 225	42 329	41 487
1947	20 560	3 095	114 235	16 370	1 299 038	198 848	148 748	37 968
1948	52 444	6 630	130 882	21 023	1 999 932	412 504	199 519	43 650
1947 VII	1 973	124	14 567	30	193 559	30 380	15 222	1 721
VIII	5 005	345	19 822	1 968	114 802	25 245	16 454	1 907
IX	11 514	328	13 576	1 181	203 251	35 027	16 086	2 462
X	—	353	6 369	3 490	208 964	36 552	15 637	2 024
XI	—	331	12 699	0	148 192	16 464	12 428	4 330
XII	731	216	6 522	3 653	232 532	20 098	16 295	14 784
1948 I	—	319	9 732	2 177	167 990	35 595	13 325	1 541
II	—	355	16 758	1	75 630	12 830	12 473	220
III	—	336	2 663	—	27 186	4 769	15 028	—
IV	5 151	398	3 595	2 000	102 199	9 005	15 406	—
V	3 763	328	14 027	4	162 150	104 989	11 040	—
VI	3 443	318	8 789	3 225	242 072	55 698	24 908	3 774
VII	12 420	130	18 392	1 964	248 769	63 893	18 007	2 536
VIII	3 141	382	12 653	6 186	146 067	17 504	18 961	6 685
IX	5 921	358	15 962	1 038	213 584	43 040	17 138	8 920
X	4 957	383	10 701	1 647	245 117	15 316	18 062	4 669
XI	505	421	12 509	1 029	204 737	27 266	19 191	6 279
XII	13 143	2 902	5 101	1 752	164 431	22 599	15 980	9 026

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Typpilannoit- teet Kvävegöd- ningsmedel Engrais azotés	Fosfaatti- lannoitteen Fosfatgöd- ningsmedel Engrais phosphatés	Kalilannoitteen Kaligödning- smedel Engrais de potasse	Nautaeläinten vuodat, tuoret- tai suolatut Hudar av nöt- kreatur, färsk- eller saltade — 2)	Raaka kautsu ja kautsujät- teet Rå kautschuk och kautschuks- avfall — 3)	Autonrenkaat Automobil- ringar Pneus d'auto- mobile	Villa Ull Laine	Villa- ja karva- kankaat Tyger av ull och av djur- hår Tissus de laine et de poils
	Tonnia — Ton — Tonnes							
1938	51 987	97 959	40 985	5 981	2 839	838	2 655	—
1939	47 275	99 800	9 478	4 505	816	802	2 272	1 254
1940	48 955	14 810	65 300	4 213	1 690	317	1 920	459
1941	65 437	4 497	42 621	798	145	581	974	748
1942	64 712	7 779	70 615	—	816	309	70	629
1943	75 794	2 427	68 816	2 267	522	311	182	419
1944	38 330	2 933	53 112	669	395	294	202	301
1945	11 201	33 314	4 977	206	554	1	1 037	123
1946	21 283	91 981	36 685	1 448	1 434	2 649	1 432	211
1947	58 766	239 053	74 975	3 946	2 807	2 552	3 222	439
1948	49 221	225 262	83 695	4 724	1 658	2 221	3 705	868
1947 VII	2 872	30 931	11 323	267	649	196	473	39
VIII	1 088	40 542	19 846	482	315	77	263	40
IX	7 463	37 208	12 405	14	41	176	349	49
X	15 538	18 315	11 100	105	428	418	327	49
XI	1 968	24 356	600	521	542	409	197	45
XII	3 399	23 473	—	704	22	377	317	84
1948 I	513	20 666	1 500	40	363	177	235	52
II	299	1 413	—	67	12	197	180	54
III	1 049	5 257	3 618	456	99	221	209	55
IV	4 819	10 571	5 109	206	18	127	408	54
V	2 897	15 376	2 541	410	44	201	307	58
VI	3 260	33 259	11 953	356	678	121	236	72
VII	645	22 282	956	31	143	163	366	58
VIII	13 790	23 791	4 485	197	79	114	334	69
IX	2 757	16 432	13 815	683	31	131	354	76
X	5 847	31 954	6 646	187	62	228	315	109
XI	3 099	21 982	10 709	1 223	30	283	404	124
XII	10 246	22 279	22 363	868	99	258	357	87

1) Tourteaux, farine et brisures de tourteaux. — 2) Peaux brutes de bœufs et de vaches. — 3) Caoutchouc brut et déchets de caoutchouc.

13. Tärkeimpien tavarain tuonti (jatk.). — Importen av de viktigaste varorna (forts.). — (suite).

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Puuvilla Bomull Coton	Puuvilla- kankaat Tyger av bomull Tissus de coton	Tiilet, tulen- kestävät Tegel, eldfasta Briques réfractaires	Takkirauta Tackjärn Fonte brute	Tankorauta ja teräs Stångjärn och stål Fer en barres, acier en barres	Rauta- ja teräslevy Järn- och stål- plåt Plaque de fer et d'acier	Generaattorit, moottorit yms. sähkökoneet Generators, motors m.m.d. elektr. maskiner Générateurs, moteurs etc.	Autot ja ni- den alustat Automobiler och underre- den till dem Automobiles et châssis d'autom.
	Tonnia — Ton — Tonnes							
1938	14 104	3 466	25 681	29 007		52 440	3 209	8 019
1939	12 176	2 415	19 718	40 927	73 255	47 026	3 263	8 250
1940	10 028	540	4 687	13 377	91 761	27 969	1 338	2 400
1941	4 150	1 305	17 019	17 124	94 195	43 650	2 293	3 892
1942	158	872	17 070	15 671	84 514	32 586	1 797	1 685
1943	27	498	19 322	14 804	91 760	32 656	1 960	808
1944	55	125	10 063	1 142	38 338	19 285	909	452
1945	5 879	3	7 810	701	17 302	17 633	170	53
1946	8 518	265	11 743	2 228	45 249	32 834	422	4 483
1947	10 654	719	10 446	15 613	85 532	50 512	1 579	3 538
1948	9 856	1 054	14 115	18 966	95 503	59 819	3 982	4 792
1947 VII	—	100	1 010	40	6 736	2 993	119	242
VIII	93	49	1 439	2 255	5 427	5 381	93	278
IX	—	50	513	3 902	9 532	4 065	122	381
X	587	161	731	4 985	10 064	4 915	87	392
XI	12	95	912	1 040	8 977	6 206	275	365
XII	859	91	1 377	2 066	20 314	10 252	373	602
1948 I	1 154	30	673	613	4 006	4 874	71	315
II	1 088	19	1 245	598	8 320	3 913	182	221
III	1 000	52	941	632	7 605	4 306	101	536
IV	15	41	320	325	9 261	4 668	202	211
V	1 178	45	1 141	575	8 773	5 757	172	221
VI	—	67	1 104	1 695	10 804	6 890	349	494
VII	—	63	1 066	1 079	11 556	4 652	456	467
VIII	2 570	90	820	2 620	9 540	4 024	251	425
IX	—	109	721	35	6 182	3 290	510	216
X	905	133	2 209	543	6 842	3 955	355	527
XI	534	104	1 360	2 326	4 997	6 232	379	685
XII	1 412	301	2 515	7 925	7 617	7 258	954	474

14. Tärkeimpien tavarain vienti.¹⁾ — Exporten av de viktigaste varorna.¹⁾ — Exportations des marchandises principales.¹⁾

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Malmi ²⁾ Malm ²⁾ Minerais ²⁾	Tulitikut Tänd- stickor Allumettes	Pyöreä puutavara Rundvirke Bois rond	Paperipuu Pappers- ved Bois pour papier.	Kalvos- pölkkyt Gruv- stolpar Etançons	Vaneri Faner Feuilles de placage	Sahattu puutavara Sågade trävaror Bois scié	Lankarullat Trådrullar Bobines	Puutalot ja parakit Trähus-och -baracker Maisons de bois, barraques de bois
	Tonnia — Ton — Tonnes		1 000 m ³			m ²	1 000 stds	Tonnia — Ton — Tonnes	
1938	22 293	1 893	2 784	892	1 625	221 934	861	4 954	—
1939	14 747	1 652	2 189	812	1 127	214 173	701	4 953	—
1940	2 539	543	1 057	529	474	86 496	195	3 086	—
1941	8 056	349	1 009	633	315	82 377	219	2 839	—
1942	3 506	886	867	354	435	81 722	228	2 620	—
1943	28 774	1 616	1 003	268	642	71 968	236	2 297	64 739
1944	53 295	1 051	219	53	139	52 900	115	1 473	44 123
1945	36 595	349	278	4	267	28 741	96	112	37 950
1946	5 011	1 803	1 304	—	1 247	110 287	278	1 786	121 806
1947	16 238	1 496	1 936	141	1 615	154 856	416	2 733	³⁾ 148 881
1948	17 087	1 060	1 997	427	1 280	175 398	470	3 487	⁴⁾ 159 181
1947 VII	—	36	387	14	330	13 666	66	145	11 651
VIII	3 805	80	391	16	338	12 385	72	154	11 159
IX	—	31	415	23	356	10 185	63	369	15 005
X	2 006	47	280	26	228	16 816	53	251	16 711
XI	2 810	6	178	34	138	14 925	58	466	13 699
XII	7 406	249	88	0	75	18 842	32	260	13 671
1948 I	301	26	35	—	32	9 492	10	158	6 077
II	2 111	98	4	—	2	14 130	10	357	11 641
III	—	100	1	1	—	8 594	11	184	10 894
IV	—	189	0	0	—	13 300	7	380	21 324
V	3 355	73	8	6	—	13 910	9	322	20 375
VI	1 105	11	54	8	10	16 500	26	311	20 274
VII	2 146	55	329	109	169	13 738	81	109	15 999
VIII	1 405	16	510	92	334	11 775	64	355	12 430
IX	1 111	56	438	103	298	14 878	76	322	11 202
X	—	49	355	80	223	18 953	61	371	12 966
XI	2 000	160	197	23	160	16 067	68	426	11 332
XII	3 553	227	66	5	52	24 061	47	192	4 667

¹⁾ Tähän ei sisälly sotakorvaus- ja palautustavaroiden vienti. — Häiri ingår icke exporten av krigsskadestånds- och restitutionsvaror. — Non compris les exportations des produits de réparation et de restitution.

²⁾ Kuparia lukuunottamatta. — Utom koppar. — Cuivre non compris.

³⁾ 11 781 kpl., st., pièces = 727 337 m².

⁴⁾ 10 231 kpl., st., pièces = 873 257 m².

14. Tärkeimpien tavarain vienti (jatk.). — Exporten av de viktigaste varorna (forts.). — (suite).

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Püuhioke ¹⁾ Stipmassa ¹⁾ Pâte mé- canique ¹⁾	Sulfiitti- selluloosa ¹⁾ Sulfite- cellulosa ¹⁾ Cellulose au sulfite ¹⁾	Sulfaatti- selluloosa ¹⁾ Sulfate- cellulosa ¹⁾ Cellulose au sulfate ¹⁾	Kartonki Kartong Carton	Pahvi Papp Carton	Sanoma- lehtipaperi Tidnings- papper Papier de journal	Painopaperi, muu Tryckpap- per, annat Papier à im- primer, autre	Kääre- paperi Omlags- papper Papier d'emballage	Voimapaperi Kraftpapper Papier kraft
	Tonnia — Ton — Tonnes								
1938	224 557	669 704	351 709	31 711	69 028	357 930	8 345	58 929	17 132
1939	205 360	694 292	398 732	20 057	93 328	422 420	28 050	79 559	38 052
1940	12 818	156 364	96 714	7 344	31 722	61 155	5 063	27 557	20 673
1941	27 521	273 869	215 210	18 490	53 421	50 982	11 855	78 223	52 732
1942	46 124	139 457	95 318	15 667	71 459	58 457	18 481	49 593	27 356
1943	66 532	124 120	82 632	31 929	66 083	103 160	38 626	47 147	30 920
1944	31 467	93 737	60 849	36 590	36 335	43 544	43 635	29 653	19 035
1945	38 845	64 736	60 177	12 056	13 492	55 590	13 995	11 228	6 291
1946	66 258	202 565	180 948	39 645	52 083	207 511	49 073	53 067	32 531
1947	65 126	289 697	278 497	45 082	58 030	246 378	60 056	66 745	40 347
1948	97 097	371 426	331 012	36 193	71 868	288 775	57 390	62 286	36 605
1947 VII	15 137	44 240	50 147	3 627	4 882	29 713	3 017	5 990	3 918
VIII	9 667	24 695	34 002	4 021	3 141	32 561	7 571	4 451	2 572
IX	4 877	24 468	31 523	4 358	3 908	18 328	4 313	4 810	3 549
X	4 873	22 423	23 378	4 876	5 980	23 358	4 732	7 074	4 371
XI	3 411	33 237	26 712	4 636	7 075	23 749	6 369	5 761	3 165
XII	366	20 242	19 899	3 628	5 383	18 423	4 932	5 301	2 491
1948 I	1 352	29 651	19 175	1 453	4 469	16 318	2 979	4 347	2 666
II	3 267	26 763	27 342	3 089	4 932	17 935	6 817	6 199	3 698
III	2 093	27 084	24 245	2 649	5 581	11 337	3 667	5 952	3 722
IV	9 541	36 597	37 194	3 578	5 042	31 769	5 899	7 079	4 495
V	9 090	19 203	21 232	2 888	5 293	26 217	5 301	5 474	2 765
VI	17 528	46 404	38 785	2 864	5 110	26 341	5 039	4 186	2 708
VII	11 807	33 570	32 654	3 297	6 787	29 054	4 874	5 757	2 936
VIII	10 237	17 485	21 103	3 475	5 601	27 467	4 051	3 718	2 379
IX	8 126	33 029	26 159	2 989	6 643	18 587	4 184	4 362	2 446
X	4 612	30 191	23 716	2 905	7 500	32 908	5 506	4 987	3 044
XI	6 822	31 036	26 664	3 407	5 910	24 770	4 948	5 122	2 966
XII	12 622	40 413	32 743	3 649	9 000	26 072	4 125	5 103	2 780

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Tapettipaperi Tapettpapper Papier à tenture	Paperi, muu Papper, annat Papier, autre	Pahvi- ja paperiteokset Arbeten av papp o. papper Ouvrages en carton et papier	Puuvillalanka Bomullsgarn Fils de coton	Asbesti Asbest Asbeste	Keraamiset talousesineet Keramiska hushållsföre- mål - ¹⁾	Takkirauta ja ferrolejeringit Tackjärn och ferrolegeringar Fonte et ferro-alliages	Kupari, val- mistamat, sekä romu Koppar, oarb. samt skrot Civre, brut et vieux metal
	Tonnia — Ton — Tonnes							
1938	508	37 868	640	991	2 313		15 182	13 359
1939	2 945	2 564	2 685	1 139	2 049	2 286	18 276	13 312
1940	20	2 351	704	117	1 563	1 058	1 724	14 923
1941	49	5 481	534	210	1 620	679	1 071	5 703
1942	2 318	2 161	13 508	0	2 119	1 686	574	7 138
1943	14 596	1 941	19 543	62	3 707	1 791	5 765	6 906
1944	3 942	3 583	6 088	381	2 062	1 634	10 182	2 313
1945	48	1 681	1 602	958	940	357	3 982	1 073
1946	4 553	3 429	9 485	928	1 011	1 850	11 787	4 717
1947	6 953	3 203	9 123	894	1 608	2 813	7 335	4 386
1948	3 823	4 203	5 279	645	2 512	2 916	11 496	5 372
1947 VII	1 063	327	437	68	154	140	—	450
VIII	353	342	541	57	115	136	—	250
IX	387	211	757	80	91	105	—	—
X	941	297	640	105	119	406	—	200
XI	989	245	928	81	231	302	—	914
XII	599	400	751	66	145	321	—	392
1948 I	35	169	614	38	91	130	—	350
II	747	423	544	58	121	247	—	694
III	291	452	762	59	154	390	—	500
IV	10	450	540	61	189	395	2 050	868
V	86	486	375	50	188	551	1 937	338
VI	62	390	289	78	199	216	2 987	640
VII	501	280	163	45	238	293	450	—
VIII	813	321	216	38	240	209	2 575	—
IX	496	383	446	38	191	207	—	300
X	402	348	214	62	332	7	—	519
XI	366	138	390	59	296	53	138	482
XII	14	363	726	59	273	218	1 359	681

¹⁾ Kuivaa painoa. — Torr vikt. — Poids sec.²⁾ Articles de ménage ceramiques.

15. Tärkeimpien sotakorvaus- ja palautustavaroiden vienti.¹⁾ — Exporten av viktigare krigsskadestands- och restitutionsvaror.¹⁾
Exportation des principaux produits de réparation et de restitution¹⁾

Vuosi ja kuukausi År och månad <i>Années et mois</i>	Pyöreä puutavara Rundvirke <i>Bois rond</i>	Sahattu puutavara Sågade trävaror <i>Bois scié</i>	Vaneri Faner <i>Feuilles de placage</i>	Lankarullat Trådrullar <i>Bobines</i>	Puutalot ja -parakit Trähus och -baracker <i>Maisons de bois, baraques de bois</i>	Puuhioke ²⁾ Slipmassa ²⁾ <i>Pâte mécanique²⁾</i>	Sulfiittiselluloosa ²⁾ Sulfitcellulosa ²⁾ <i>Cellulose au sulfite²⁾</i>
	1 000 m ³	1 000 stds	m ²	Tonnia — Ton — Tonnes			
1944	0	75	6 913	—	1 955	6 561	6 735
1945	521	207	44 758	1 393	43 765	46 643	95 064
1946	337	82	27 154	899	35 820	21 630	55 318
1947	186	37	19 555	388	³⁾ 16 092	22 937	48 776
1948	176	24	11 618	122	⁴⁾ 2 491	13 310	30 212
1947 I	3	3	1 223	69	1 393	1 031	3 077
II	4	6	1 255	75	—	905	5 341
III	5	4	3 057	69	30	1 814	5 416
IV	6	2	1 288	58	29	1 563	3 246
V	18	2	1 603	81	781	2 155	2 754
VI	27	2	1 847	30	1 505	2 048	5 799
VII	32	2	1 502	6	902	2 749	6 190
VIII	42	1	1 278	—	802	2 732	3 015
IX	22	6	1 327	—	1 174	1 722	416
X	11	1	1 368	—	1 281	2 385	5 325
XI	8	4	2 017	—	2 431	2 260	5 437
XII	8	4	1 790	—	5 764	1 573	2 760
1948 I	17	4	1 741	—	2 491	2 012	4 822
II	11	5	2 017	—	—	1 147	6 919
III	13	4	1 960	—	—	1 472	5 199
IV	30	5	2 023	40	—	1 671	4 165
V	28	4	1 968	36	—	2 752	4 214
VI	65	2	1 847	46	—	2 411	4 463
VII	11	0	62	—	—	1 832	430
VIII	1	0	—	—	—	—	—
IX	0	—	—	—	—	—	—
X	0	—	—	—	—	—	—
XI	—	—	—	—	—	—	—
XII	—	—	—	—	—	13	—

Vuosi ja kuukausi År och månad <i>Années et mois</i>	Sulfaattiselluloosa ²⁾ Sulfatcellulosa ²⁾ <i>Cellulose au sulfate²⁾</i>	Pahvi ja kartonki Papp och kartong <i>Carton</i>	Paperi, muu Papper, annat <i>Papier, autre</i>	Kupari Koppar <i>Minerai de cuivre</i>	Koneet y. m. Maskiner m. m. <i>Machines etc.</i>	Sähkökoneet y. m. Elektriska maskiner m. m. <i>Machines électriques</i>	Alukset Fartyg <i>Navires</i>
	Tonnia — Ton — Tonnes						Kpl. — St.
1944	7 986	1 833	1 690	150	—	—	—
1945	44 281	35 402	42 158	5 247	5 220	6 788	119
1946	27 967	9 209	15 480	5 489	19 528	5 746	39
1947	25 451	9 272	14 181	4 823	19 451	6 378	66
1948	5 378	4 955	8 286	2 389	25 057	3 896	73
1947 I	2 782	702	1 314	419	2 098	456	1
II	1 909	856	1 374	303	2 429	558	1
III	1 474	896	1 360	521	2 326	753	3
IV	1 280	849	1 086	406	840	468	3
V	441	841	732	409	1 092	482	7
VI	3 081	568	1 073	372	1 821	401	8
VII	2 129	344	598	195	1 100	138	7
VIII	1 413	750	1 172	601	948	345	11
IX	4 871	789	1 198	304	3 934	1 105	9
X	507	831	1 508	481	783	251	4
XI	2 950	824	1 246	454	730	583	8
XII	2 614	1 022	1 520	358	1 350	838	4
1948 I	604	843	1 107	204	1 424	262	1
II	501	686	1 106	312	983	569	3
III	1 226	885	1 090	376	2 448	774	—
IV	1 168	822	714	487	1 838	200	6
V	1 097	675	617	327	1 601	332	13
VI	782	902	847	632	3 605	673	13
VII	—	98	596	2	1 461	112	1
VIII	—	44	438	9	1 358	187	—
IX	—	—	537	4	1 790	236	14
X	—	—	684	16	1 977	76	7
XI	—	—	459	5	3 438	185	9
XII	—	—	91	15	3 134	290	6

¹⁾ Palautustavaroiden vienti päättyi toukokuussa 1946. — Exporten av restitutionsvaror avslutades i maj 1946. — *Exportation des produits de restitution fut finie en mai de 1946.*

²⁾ Kuivaa painoa. — Torr vikt. — *Poids sec.*

³⁾ 1 186 kpl., st., *pièces* = 97 016 m².

⁴⁾ 192 kpl., st., *pièces* = 14 064 m².

16. Liikeryitysten luku, myynti ja liikevaihtovero. ¹⁾ — Affärsföretagens antal, försäljning och omsättningsskatt. ¹⁾
Nombre des entreprises, leur vente et leur impôt sur le chiffre d'affaires. ¹⁾

Vuosi ja neljännes År och kvartal <i>Années et trimestres</i>	Liikeryitysten luku ²⁾ Företagens antal ²⁾ <i>Nombre des entreprises ²⁾</i>					Kokonaismyynti ³⁾ Totalförsäljning ³⁾ <i>Vente totale ³⁾</i> milj. mk					Maksuunpantu vero Debiterad skatt <i>Montant des impôts débiteés</i> milj. mk				
	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>	
1942	11 140	727	18 558	3 766	34 191	34 654	15 598	25 870	2 924	79 046	1 637.0	286.8	830.3	128.3	2 882.4
1944	12 106	714	17 195	3 579	33 594	49 354	16 904	32 081	4 086	102 425	2 315.0	234.0	997.3	184.6	3 730.9
1945	14 162	716	18 212	3 370	36 460	81 328	28 445	48 188	6 153	164 114	3 597.5	520.8	2 250.6	347.8	6 716.7
1946	16 145	701	19 003	3 368	39 217	146 457	56 626	85 235	8 342	296 660	6 383.1	1 084.6	4 800.7	519.3	12 787.7
1944 II	11 972	728	17 194	3 576	33 470	13 311	3 895	8 561	1 069	26 836	572.6	66.5	257.9	48.3	945.3
1944 III	12 322	690	17 266	3 755	34 033	11 376	3 929	7 365	1 054	23 724	595.3	52.1	234.4	48.9	930.7
1944 IV	12 209	704	17 131	3 475	33 519	11 715	4 480	9 028	1 105	26 328	612.2	60.0	287.9	48.4	1 008.5
1945 I	12 832	666	17 602	3 206	34 306	12 264	4 899	8 572	1 104	26 839	542.6	71.8	255.9	53.4	923.7
1945 II	13 789	694	17 803	3 437	35 723	16 896	6 298	10 098	1 455	34 747	739.1	82.2	329.2	71.5	1 222.0
1945 III	14 710	731	18 480	3 452	37 373	20 099	5 937	10 981	1 751	38 768	919.7	129.8	599.8	108.4	1 757.7
1945 IV	15 317	772	18 964	3 383	38 436	32 069	11 311	18 537	1 843	63 760	1 396.1	237.0	1 065.7	114.5	2 813.3
1946 I	15 276	697	18 280	3 241	37 494	29 391	11 371	15 067	1 863	57 692	1 300.4	195.1	768.0	116.4	2 379.9
1946 II	15 909	679	18 798	3 420	38 806	32 480	13 159	21 154	2 085	68 878	1 468.7	228.6	1 219.3	132.0	3 048.6
1946 III	16 221	707	19 456	3 481	39 865	37 832	14 215	21 245	2 258	75 550	1 587.8	274.8	1 183.3	143.6	3 189.5
1946 IV	17 172	721	19 478	3 330	40 701	46 754	17 881	27 769	2 136	94 540	2 026.2	386.1	1 630.1	127.3	4 169.7
1947 I	17 256	750	19 706	3 279	40 991	37 865	14 478	22 170	1 930	76 443	1 479.3	263.1	1 160.2	115.4	3 018.0

17. Helsingin Arvopaperipörssi. — Helsingfors Fondbörs.
Bourse de Helsinki.

Vuosi ja kuukausi År och månad <i>Années et mois</i>	Myydyt osakkeet ¹⁾ — Försälda aktier ¹⁾ <i>Actions vendues</i>		Osakeindeksi ²⁾ Aktieindex ²⁾ <i>Indice d'actions</i> 1935 = 100
	Luku — Antal <i>Nombre</i>	Arvo — Värde — Valeur 1 000 mk	
1938	376 635	190 833	131
1939	364 839	213 664	132
1940	511 467	328 610	138
1941	634 968	486 969	185
1942	507 595	495 515	254
1943	484 635	389 433	250
1944	631 944	486 840	240
1945	1 051 053	1 295 422	415
1946	681 799	929 131	363
1947	674 344	892 020	308
1948	855 637	720 540	265
1947 VII	28 567	44 351	282
1947 VIII	31 720	36 531	282
1947 IX	104 286	131 760	308
1947 X	81 067	102 817	337
1947 XI	61 633	71 932	332
1947 XII	110 852	140 278	336
1948 I	60 874	68 396	337
1948 II	142 458	70 089	304
1948 III	82 742	59 825	259
1948 IV	87 409	78 630	269
1948 V	62 122	53 743	265
1948 VI	66 340	78 090	273
1948 VII	52 446	58 202	272
1948 VIII	54 790	42 118	259
1948 IX	54 046	51 615	247
1948 X	64 399	54 306	237
1948 XI	58 949	52 176	233
1948 XII	69 062	53 350	288

18. Henkivakuutusyhtiöiden hankinta. ¹⁾
 Livförsäkringsbolagens nyanskaffning. ¹⁾
Assurances sur la vie.

Uusia vakuutuksia — Nya försäkringar <i>Assurances accordées</i>	
Luku — Antal <i>Nombre</i>	Määrä — Belopp <i>Montant</i> milj. mk
122 717	1 676
82 484	1 155
52 888	807
62 443	986
82 405	1 499
131 901	2 942
112 237	2 824
198 612	7 249
199 147	10 506
181 057	12 988
201 832	22 618
9 541	685
10 837	787
13 214	1 038
15 952	1 288
18 527	1 540
20 069	1 764
14 084	1 334
16 326	1 620
16 841	1 710
16 620	1 773
15 288	1 673
16 189	1 840
11 032	1 221
13 218	1 482
15 312	1 822
18 974	2 253
22 122	2 586
25 766	3 304

¹⁾ Liikevaihtoverotilaston mukaan. Maahantuonnin yhteydessä maksuunpantua liikevaihtoveroa ei ole huomioitu. — Enligt omsättningsskattestatistiken. Den omsättningsskatt, som debiterats i samband med import har icke beaktats. — Selon la statistique sur le chiffre d'affaires. Non compris le chiffre d'affaires débite en connexion de l'importation.

²⁾ Sekä verotetut että verottomat liikeryitykset. — Såväl beskattade som obeskattade företag. — Entreprises imposées et non-imposées en tout.

³⁾ Liikevaihtoverolaki muutettiin 1/7 1945. — Lagen om omsättningsskatt ändrades 1/7 1945. — La loi relative à la taxe sur le chiffre d'affaires fut modifiée au 1 juillet 1945.

⁴⁾ Merkittöisluokkia lukuunottamatta. — Exklusive teckningsrätter.

⁵⁾ Unituksen mukaan. Kuukauden keskihinnat. — Enligt Unitas. Medelpris för månaden.

⁶⁾ Suomen Pankin taloustieteellisen tutkimuslaitoksen mukaan. Kuukausitiedot ovat osittain arvioituit. — Enligt Finlands Banks institut för ekonomisk forskning. Månadsvärdena äro delvis approximativa.

19. Tukkuliikkeiden kotimainen myynti.¹⁾ — Partiäffärernas inrikes försäljning.¹⁾ — Vente intérieure des maisons en gros.

Kuukausi Månad Mois	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948
	Milj. mk — Millions de markkaa							
I	1 038	677	981	1 046	1 412	2 840	3 456	5 514
II	849	821	1 073	1 206	1 482	2 957	3 897	8 348
III	1 035	923	1 306	1 360	1 585	3 470	4 617	7 594
IV	1 076	914	1 266	1 246	1 626	3 680	4 241	9 343
V	1 253	1 007	1 329	1 411	1 848	4 039	5 327	8 997
VI	867	1 138	1 099	1 043	1 759	3 731	4 675	8 472
VII	891	1 186	1 106	948	1 400	3 402	4 633	8 450
VIII	914	1 072	1 167	1 229	1 847	3 911	5 302	9 148
IX	906	1 125	1 308	1 023	2 420	4 040	6 438	10 169
X	957	1 098	1 337	1 077	2 954	4 622	6 470	10 383
XI	875	1 076	1 302	1 191	3 186	4 551	6 415	10 561
XII	968	1 188	1 429	1 419	3 267	5 024	7 311	10 755
I—XII	11 629	12 225	14 703	14 199	24 786	46 267	62 782	107 734

20. Vararikot velallisen ja toimialan mukaan. — Konkursmål etter gäldenär och näringsgren. — Faillites.

Vuosi ja neljännes År och kvartal Années et trimestres	Yksityishenkilöt Privatpersoner Particuliers					Osakeyhtiöt Aktiebolag Sociétés anonymes					Muut yhteisöt Andra företag Autres					Kaikkiaan Inalles Total
	Maanviljelys Jordbruk Agriculture	Kauppa Handel Commerce	Teollisuus Industri Industrie	Muu Annan Autres	Yhteensä Summa Total	Maanviljelys Jordbruk Agriculture	Kauppa Handel Commerce	Teollisuus Industri Industrie	Muu Annan Autres	Yhteensä Summa Total	Maanviljelys Jordbruk Agriculture	Kauppa Handel Commerce	Teollisuus Industri Industrie	Muu Annan Autres	Yhteensä Summa Total	
Vireillepannut vararikot — Anhängiggjorda konkursmål — Affaires de faillites traitées en première instance																
1938	39	190	4	245	478	3	26	12	22	63	—	3	2	1	6	547
1939	22	170	3	256	451	1	35	18	16	70	—	4	2	2	8	529
1940	8	72	10	124	214	—	16	24	5	45	—	4	—	—	6	265
1941	8	46	6	105	165	—	3	7	5	15	—	—	—	—	—	180
1942	5	19	2	80	106	—	1	6	4	11	—	—	—	—	—	117
1943	8	27	—	59	94	—	5	8	2	15	—	—	—	—	—	109
1944	5	19	3	66	93	—	1	5	2	8	—	—	—	—	—	101
1945	1	6	—	59	66	—	7	—	3	10	—	1	—	2	3	79
1946	1	2	—	85	88	—	6	8	8	20	—	—	—	—	—	108
1947	—	—	1	94	95	—	6	9	3	18	—	1	—	1	2	115
1948 ²⁾	—	—	—	90	90	—	10	26	10	46	—	—	—	1	1	137
1947 III	—	—	—	15	15	—	2	5	2	9	—	—	—	—	—	24
1947 IV	—	—	—	22	22	—	2	1	1	4	—	1	—	—	1	27
1948 ²⁾ II	—	—	—	17	17	—	2	6	1	9	—	—	—	—	—	26
1948 ²⁾ III	—	—	—	19	19	—	2	7	2	11	—	—	—	—	—	30
1948 ²⁾ IV	—	—	—	31	31	—	6	9	3	18	—	—	—	1	1	50
Alkanet vararikot — Inledda konkurser — Mises en faillite																
1938	12	60	1	60	133	1	18	9	9	37	—	11	1	2	14	184
1939	5	69	2	63	139	—	16	14	11	41	1	16	1	1	19	199
1940	4	32	7	50	93	—	11	18	3	32	—	3	—	—	3	128
1941	4	6	—	25	35	—	—	5	2	7	—	—	—	—	—	42
1942	3	6	—	29	38	—	1	1	4	6	—	—	—	—	—	44
1943	6	8	—	16	30	1	2	6	1	10	—	—	—	—	—	40
1944	2	9	1	20	32	—	2	1	7	10	—	—	—	—	—	42
1945	—	—	—	16	16	—	2	—	1	3	—	—	—	1	1	20
1946	1	1	—	24	26	—	4	4	7	15	—	1	—	—	1	42
1947	—	1	—	42	43	—	7	12	—	19	—	—	—	—	—	62
1948 ²⁾	—	—	—	38	38	—	3	19	5	27	—	1	—	1	2	67
1947 III	—	—	—	6	6	—	2	5	—	7	—	—	—	—	—	13
1947 IV	—	—	—	10	10	—	1	3	—	4	—	—	—	—	—	14
1948 ²⁾ II	—	—	—	7	7	—	2	5	—	7	—	—	—	—	—	14
1948 ²⁾ III	—	—	—	11	11	—	—	5	1	6	—	1	—	—	1	18
1948 ²⁾ IV	—	—	—	11	11	—	—	6	3	9	—	—	—	1	1	21

¹⁾ «Uuden Suomen» mukaan. Tiedot käsittävät arviolta 80—90 % maan kaikkien tukkuliikkeiden myynnistä. — Enligt «Uusi Suomi». Uppgifterna omfattar enligt uppskattning 80—90 % av samtliga partiäffärers försäljning.

²⁾ Ennakkotietoja. — Preliminära uppgifter. — Chiffres préliminaires.

21. Osakeyhtiöt 31/XII 1947 sekä niiden lukumäärissä ja osakepääomissa tapahtuneet muutokset vuosineljänneksittäin 1948.¹⁾
 Aktiebolag 31/XII 1947 samt i deras antal och aktiekapital inträffade förändringar kvartalsvis 1948.¹⁾

Toimiala Verksamhetsområde Branches d'activité	Osakeyhtiöitä Aktiebolag Sociétés anonymes 31/12 1947		Perustetut osakeyhtiöt Grundade aktiebolag Soc. anonymes fondées				Osakepääoman korotukset Förhöjningar av akt. kap. Augm. du cap. soc.				Vararikon tehneet ja toimint. lopettanut osakeyhtiöt Aktieb., vilka gjort konkurs, ävensom upplösta aktiebolag — ²⁾			
			1948		1948		1948		1948					
			I—IV neljännes kvartalet trimestre		IV neljännes kvartalet trimestre		I—IV neljännes kvartalet trimestre		IV neljännes kvartalet trimestre		I—IV neljännes kvartalet trimestre		IV neljännes kvartalet trimestre	
			Inku — Antal Nombre	Osakepääoma Aktiekapital Capital social 1 000 mk	Inku — Antal Nombre	Osakepääoma Aktiekapital Capital social 1 000 mk	Inku — Antal Nombre	Osakepääoma Aktiekapital Capital social 1 000 mk	Inku — Antal Nombre	Osakepääoma Aktiekapital Capital social 1 000 mk	Inku — Antal Nombre	Osakepääoma Aktiekapital Capital social 1 000 mk	Inku — Antal Nombre	Osakepääoma Aktiekapital Capital social 1 000 mk
Kiinteistöjen omistus — Fastighetsbesittning — Immeubles	4 645	2 064 949	120	234 915	34	93 229	35	29 935	8	6 186	57	25 046	24	18 188
Maatalous — Lantushållning — Agriculture	543	210 102	10	4 990	2	1 300	5	1 375	1	150	13	7 136	6	856
Kalastus — Fiskeri — Pêche	12	25 158	—	—	—	—	1	2 000	—	—	—	—	—	—
Teollisuus — Industri — Industrie	7 511	15 597 771	638	1 128 530	221	99 344	360	3 449 151	124	1 811 788	41	120 597	16	107 782
Metalliteollisuus — Metallindustri — Industrie métallurgique	365	961 885	65	20 961	28	9 665	15	177 325	5	153 275	3	400	1	200
Konepajat — Mekaniska verkstäder — Ateliers mécaniques	920	979 908	93	43 094	30	12 480	49	102 540	20	39 560	4	575	2	400
Hienompi koneiteollisuus — Finare maskinindustri — Instruments de précision	158	51 183	19	4 825	6	1 000	7	2 555	3	930	—	—	—	—
Kivi- yms. teollisuus — Sten. o. a. d. industri — Pierres etc.	571	960 030	53	24 750	14	6 400	28	33 480	9	3 300	5	2 630	3	1 580
Kemiallinen teollisuus — Kemisk industri — Produits chimiques	400	716 338	25	375 390	10	2 500	17	24 654	5	16 340	3	26 500	1	26 000
Nahka-, kumi- yms. teollisuus — Läder-, gummi- o. a. d. industri — Cuir et peaux caoutchouc etc.	379	571 140	36	15 935	10	3 785	12	7 920	5	2 580	1	180	—	—
Kutoma- ja vaateusteoll. — Textil- och beklädnadsindustri — Textiles et de vêtements	804	1 568 826	102	439 585	39	13 330	57	78 960	23	40 070	1	2 000	1	2 000
Paperiteollisuus — Pappersindustri — Papier Puuvanuke ja paperiteoll. — Trämasse- och pappersind. — Industrie du papier et de la pâte de papier	29	1 076 730	1	600	—	—	1	200 000	1	200 000	1	1 000	—	—
Puuteollisuus — Träindustri — Bois	1 115	880 744	108	62 296	36	16 240	45	67 420	11	13 210	10	8 300	3	1 150
Sahaus- ja höyläysteoll. — Såg- o. hyvlingssind. — Scieries et ruboteries	406	424 066	19	18 040	7	3 870	16	23 780	2	2 300	5	3 200	2	400
Ravintoaineteollisuus — Näringsmedelsindustri — Alimentation	686	1 238 373	26	19 720	6	4 000	19	21 405	6	9 210	3	360	—	—
Valaistus- yms. teollisuus — Belysnings- o. a. d. industri — Eclairage etc.	396	2 879 790	13	75 375	5	14 475	17	1 680 579	4	1 000 745	3	1 152	2	752
Graafinen teollisuus — Grafisk industri — Industrie graphique	636	296 400	14	6 280	5	3 100	38	68 066	16	32 166	1	600	1	600
Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri — Construction	252	114 346	20	13 450	7	1 900	11	6 330	2	980	—	—	—	—
Teollisuuskompleksit — Industriekomplex — Industries combinées	359	3 170 762	20	13 664	9	5 764	22	967 222	7	295 622	1	75 000	1	75 000
Muu teollisuus — Övrig industri — Autres industries	320	69 593	34	9 155	11	3 355	15	5 135	6	3 440	4	900	1	100
Liikenne — Samfärdsei — Communications	1 274	1 141 740	72	57 105	23	11 455	58	370 597	19	25 781	16	8 952	7	5 680
Kauppa — Handel — Commerce	4 732	2 970 038	377	171 241	129	59 066	195	362 436	47	121 625	23	9 990	7	1 550
Tavarakauppa — Varuhandel — Commerce (excepté les branches suivantes)	3 524	2 594 947	314	153 631	106	53 466	154	334 324	40	120 195	17	9 005	6	1 450
Rohdos- ja kemikaalikaupat — Drog- och kemikalieaffärer — Drogueries	138	73 837	9	3 350	1	200	6	4 030	1	200	—	—	—	—
Kirjakaupat — Bokhandel — Librairies	121	42 656	8	2 210	2	360	7	11 477	—	—	—	—	—	—
Välitystoiminta — Förmedlingsverksamhet — Commerce de commission	949	258 598	46	12 050	20	5 040	28	12 605	6	1 230	6	985	1	100
Luottolaitokset — Kreditanstalter — Etablissements de crédit	75	2 037 623	3	3 200	—	—	4	36 700	1	15 000	—	—	—	—
Vakuutus — Försäkringsrörelse — Assurance	31	177 722	1	12 000	—	—	7	104 040	3	71 000	—	—	—	—
Hotelli- ja ravintolaliike — Hotell- och värdshusrörelse — Hôtels et restaurants	687	211 305	20	36 575	5	2 800	5	3 400	1	2 000	3	360	1	250
Arkkitehti-, asianaajo- ja insinööritoimistot — Arkitektur-, advokat- o. ingenjörbyråer — Bureaux d'architecture et d'ingénieurs, études d'avocats	225	93 908	25	6 330	4	760	12	4 348	4	1 800	2	1 060	2	1 060
Elokuvateatterit ym. — Biografteatrar m. fl. — Cinémas etc.	228	47 994	8	2 105	3	1 060	—	—	—	—	2	350	—	—
Muut — Övriga — Autres	549	175 355	42	17 855	14	8 200	9	3 477	—	—	2	6 015	—	—
Yhteensä — Summa — Totalt	20 512	24 753 665	1 316	1 674 846	435	277 214	691	4 367 459	208	2 055 330	159	179 506	63	135 366

¹⁾ Osakepääomaansa oli ensimmäisenä vuosineljänneksenä v. 1948 alentanut 5 yhtiötä 37 223 000 mk, toisena vuosineljänneksenä 1 yhtiö 1 544 000 mk, kolmantena vuosineljänneksenä 5 yhtiötä 2 564 000 mk ja neljäntenä vuosineljänneksenä 13 yhtiötä 12 753 000 mk. — Under första kvartalet år 1948 hade 5 bolag sänkt aktiekapitalet med 37 223 000 mk, under andra kvartalet 1 bolag med 1 544 000 mk, under tredje kvartalet 5 bolag 2 564 000 mk och under fjärde kvartalet 13 bolag 12 753 000 mk.
²⁾ Soc. anon. qui ont fait faillite et soc. anon. dissoutes.

22. Suomen Pankki. — Finlands Bank. — Banque de Finlande.

a) Vuoden, vast. kuukauden loppuluvut. — Ultimosiffror. — Les chiffres à la fin de l'année ou du mois.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Kultakassa Guldkassa Encaisse or	Ulkomaiset arvonvastineet Utländska tillgodo- havanden Avoirs à l'étranger	Kotimainen lainananto — Inhemsk utlåning Prêts intérieurs				Muut varat Övriga tillgångar Comptes divers
			Diskontatut vekselit Diskonterade växlar Effets		Rediskontatut vekselit Rediskonterade växlar Effets réescomptés	Muu lainan- anto Övrig utlåning Autres prêts	
			Kaikkiaan Summa Total	Siitä valtion Därav statens Dont l'Etat			
Milj. mk — Millions de markkaa							
1938	1 128	2 372	1 042	—	—	135	648
1939	1 179	1 731	2 043	600	315	567	974
1940	604	1 185	5 275	3 900	—	121	2 307
1941	171	941	12 225	10 700	—	54	787
1942	171	500	15 873	14 560	—	91	941
1943	172	219	17 189	15 950	—	124	1 244
1944	172	379	19 856	17 750	50	69	3 416
1945	387	1 365	22 282	18 600	—	115	1 076
1946	2	2 104	26 332	17 920	2 458	619	1 972
1947	3	963	30 982	18 500	3 496	418	1 643
1948	268	2 478	32 821	19 230	1 697	505	2 252
1947 VII	3	1 675	30 926	19 700	687	420	1 161
VIII	2	1 202	32 208	21 000	730	304	1 128
IX	2	1 121	31 890	20 800	466	503	1 613
X	2	816	32 920	21 350	369	409	1 471
XI	3	1 034	31 095	18 800	2 537	575	1 249
XII	3	963	30 982	18 500	3 496	418	1 643
1948 I	91	1 724	30 915	17 830	530	398	1 157
II	135	2 128	28 559	14 600	3 384	526	883
III	135	2 815	31 205	16 900	2 197	453	2 059
IV	224	801	34 720	18 400	2 570	327	1 742
V	268	923	32 316	14 730	4 436	368	1 530
VI	268	1 010	33 367	15 430	3 980	280	1 241
VII	268	964	36 755	20 030	1 078	239	1 789
VIII	268	908	37 404	20 830	1 419	302	1 658
IX	268	1 013	37 140	21 230	648	562	2 400
X	268	1 004	38 433	23 730	78	409	2 692
XI	268	1 736	33 965	19 830	1 325	536	1 815
XII	268	2 478	32 821	19 230	1 697	505	2 252

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Liikkeessä olevat setelit Utelöpande sedlar Billets en circulation	Muut sitoumukset Övriga förbindelser Autres engagement	Niistä pano- ja ottotilit Därav upp- och avskrivning Dont comptes courants		Kassa- kreditivveistä nostamatta Innestående på beviljade kassakreditiv — ¹⁾	Setelinanto- reservi Setelutgivnings- reserv Réserve d'émission	Koko setelin- anto-oikeus Totala sedelutgiv- ningsrätten Droit d'émission
			Valtion Statens Etat	Muut Övriga Autres			
Milj. mk — Millions de markkaa							
1938	2 086	1 458	244	850	82	1 576	5 202
1939	4 039	936	26	686	69	2 023	7 067
1940	5 551	1 935	—	834	143	1 235	8 864
1941	7 317	4 721	37	1 258	169	2 930	15 137
1942	9 617	5 687	10	1 179	156	2 884	18 344
1943	10 825	5 711	26	711	134	2 710	19 380
1944	15 657	4 727	222	721	196	1 677	22 257
1945	13 598	6 944	149	2 684	274	5 018	25 834
1946	18 233	9 817	598	1 481	401	4 245	32 696
1947	25 161	5 623	114	2 884	534	5 926	37 244
1948	27 369	5 206	19	1 463	526	5 963	39 064
1947 VII	22 956	5 731	425	597	572	5 832	35 091
VIII	23 945	5 290	62	1 011	686	6 021	35 942
IX	24 484	4 666	293	1 302	489	5 640	35 279
X	25 129	4 279	277	1 308	583	5 917	35 908
XI	25 809	4 037	873	633	376	6 246	36 468
XII	25 161	5 623	114	2 884	534	5 926	37 244
1948 I	23 258	5 038	—	1 182	559	6 205	35 060
II	24 448	5 036	—	1 048	431	6 092	36 007
III	26 777	5 947	—	1 587	502	4 927	38 153
IV	27 850	6 167	190	1 356	628	5 470	40 115
V	27 112	6 005	56	1 024	585	6 042	39 744
VI	27 204	6 117	—	1 046	673	6 432	40 426
VII	27 371	6 848	72	1 373	786	5 860	40 865
VIII	28 078	6 844	112	1 308	723	6 155	41 800
IX	28 190	6 716	—	2 057	462	5 501	40 869
X	28 011	7 565	190	3 265	615	5 393	41 584
XI	27 400	4 803	—	1 335	491	6 400	39 094
XII	27 369	5 206	19	1 463	526	5 963	39 064

1) Crédits de caisse non utilisés.

b. Avista myyntikurssit. — Avista försäljningskurser. — Cours de change à vue.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	New York	Lontoo London	Tukholma Stockholm	Pariisi Paris	Bryssel	Amster- dam	Zürich	Oslo	Kööpen- hamina Köpen- hamn	Praha Prag	Lissa- bon	Montreal	Rio de Janeiro
1. Kuukauden ja vuoden keskiturssit. — Medelkurs per månad och år. — Moyennes mensuelles et annuelles.													
1938	46: 62	227: —	1 171: —	135: 42	787: 96	2 559: 18	1 065: 52	1 141: —	1 014: —	162: 76	—	46: 34	—
1942	49: 35	196: —	1 171: —	107: —	789: 75	2 620: —	1 158: —	1 127: —	1 030: 43	—	210: 22	45: 25	—
1943	49: 35	196: —	1 171: —	107: —	789: 75	2 620: —	1 158: —	1 127: —	1 035: —	—	212: 17	45: 25	—
1944	49: 35	196: —	1 171: —	107: —	789: 75	2 620: —	1 158: —	1 127: —	1 035: —	—	208: 15	45: 25	—
1945	89: 59	358: 48	2 127: 68	107: 19	789: 75	2 620: —	2 098: 05	1 861: 78	1 870: 90	—	370: 49	81: 67	—
1946	136: —	547: —	3 497: 91	114: 14	310: —	5 120: —	3 175: —	2 746: 99	2 830: —	275: —	560: —	129: 69	760: 51
1947	136: —	547: —	3 790: —	114: —	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
1948	136: —	547: —	3 790: —	64: 07	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
1948 IV	136: —	547: —	3 790: —	63: 35	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
V	136: —	547: —	3 790: —	63: 35	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
VI	136: —	547: —	3 790: —	63: 35	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
VII	136: —	547: —	3 790: —	63: 35	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
VIII	136: —	547: —	3 790: —	63: 35	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
IX	136: —	547: —	3 790: —	63: 35	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
X	136: —	547: —	3 790: —	58: 28	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
XI	136: —	547: —	3 790: —	51: 54	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
XII	136: —	547: —	3 790: —	51: 57	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
1949 I	136: —	547: —	3 790: —	51: 57	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
2. Päivittäisten myyntikurssien muutokset. — Förändringar av dagliga försäljningskurser. Changements des cours de change quotidiens.													
Päivämäärä Datum Date													
1946 11/6	136: —	547: —	3 230: —	114: —	310: —	—	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	124: —	760: —
1946 7/6	136: —	547: —	3 230: —	114: —	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	124: —	760: —
1946 1/7	136: —	547: —	3 230: —	114: —	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 70	760: —
1946 81/7	136: —	547: —	3 230: —	114: —	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	740: —
1946 13/7	136: —	547: —	3 790: —	114: —	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	740: —
1946 8/8	136: —	547: —	3 790: —	114: —	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
1948 28/1	136: —	547: —	3 790: —	63: 35	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —
1948 1/10	136: —	547: —	3 790: —	58: 25	310: —	5 120: —	3 175: —	2 745: —	2 830: —	275: —	560: —	135: 50	765: —

c. Alin diskontokorko.

Lägstä diskontranta.

Taux intérieur d'escompte.

Päivästä Från Du	%
1920 10/11	9
1922 17/10	8
1923 13/9	9
1923 28/10	8
1923 30/11	10
1924 6/3	9
1925 15/8	8
1925 30/10	7 1/2
1927 23/3	7
1927 11/8	6 1/2
1927 25/11	6
1928 8/8	6 1/2
1928 16/11	7
1930 29/4	6 1/2
1930 27/8	6
1931 1/10	7 1/2
1931 12/10	9
1931 26/10	8
1932 13/2	7
1932 19/4	6 1/2
1933 1/2	6
1933 3/6	5 1/2
1933 5/9	5
1933 20/12	4 1/2
1934 3/12	4
1947 6/16	4 1/2
1947 15/12	5 1/4
1949 1/2	6 3/4

d. Kotimainen clearingliike.

Inhemsk clearingörelse.

Clearing intérieur.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Postivekselit, shekit ja siirtomääräykset Postremissväxlar, checker och kontokreditningar Mandats de la Banque etc.	
	Luku — Antal Nombre	Määrä Belopp Montant Milj. mk
1938	1 532 562	31 128
1942	1 130 347	55 083
1943	1 149 784	68 787
1944	1 300 351	78 096
1945	1 472 702	118 963
1946	1 479 108	200 142
1947	1 561 840	283 034
1948	1 655 167	442 302
1947 VII	128 917	25 841
VIII	114 125	23 143
IX	134 557	24 748
X	148 058	27 333
XI	132 260	28 191
XII	146 108	28 352
1948 I	143 350	33 768
II	131 332	33 825
III	133 951	31 573
IV	154 877	39 157
V	140 082	35 256
VI	142 323	35 894
VII	127 229	40 304
VIII	120 330	36 640
IX	135 017	35 967
X	137 127	38 107
XI	144 248	43 069
XII	145 301	38 742
1949 I	123 852	36 561

23. Postisiirtoliike. — Postgirorörelsen.

Virements postaux.

Siirtotilit Girokonton Virements		Tilitapahtumat (panot ja otot) Omsättningar (in- och ut- betalningar) Versements et remboursements	
Luku — Antal Nombre	Määrä Belopp Montant Milj. mk	Luku — Antal Nombre	Määrä Belopp Montant Milj. mk
—	—	—	—
6 508	1 506	3 054 087	237 102
7 354	3 092	5 515 434	304 864
8 322	3 660	6 080 329	419 494
12 903	5 950	7 227 818	628 766
16 631	6 440	9 928 903	1 028 015
20 812	8 220	11 180 229	1 369 319
25 680	12 350	14 453 345	2 112 575
18 679	5 045	852 653	123 080
18 793	4 475	752 116	122 207
18 977	5 864	926 807	108 258
19 483	6 159	1 102 603	122 628
20 014	6 030	1 006 131	132 677
20 812	8 220	1 154 990	172 706
21 302	6 934	1 123 934	155 234
21 740	6 178	1 068 417	167 744
22 246	8 095	1 160 411	144 751
22 570	7 437	1 232 380	172 485
22 851	6 624	1 035 931	166 617
23 112	7 449	1 042 418	161 768
23 297	6 962	976 128	187 036
23 495	7 579	832 368	164 347
23 962	10 071	1 067 283	177 112
24 560	11 642	1 311 537	201 225
25 402	10 899	1 555 351	202 034
25 680	12 350	2 047 137	212 222
26 058	8 595	1 216 160	170 568

24. Rahalaitosten ottolainaus yleisöltä. — Penninginrättningarnas

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Liikepankit — Affärsbanker Banques commerciales			Kiinnitysluottolaitokset Hypoteksinrättningar Etablissements hypothécaires			Säästöpankit ¹⁾ — Sparbanker ¹⁾ Caisses d'épargne			Postisäästöpankki Postsparbanken Caisse d'épargne postale
	Talletukset Depositioner Dépôts	Shekkitilit Checkräkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total	Talletukset Depositioner Dépôts	Shekkitilit Checkräkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total	Talletukset Depositioner Dépôts	Shekkitilit Checkräkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total	Talletukset Depositioner Dépôts
	Milj. mk — Millions de markkaa									
1938	7 549	1 944	9 493	4	2	6	7 595	186	7 781	502
1939	6 940	2 459	9 399	4	3	7	7 525	197	7 722	453
1940	7 470	4 680	12 150	4	2	6	7 736	401	8 137	593
1941	7 408	6 030	13 438	3	3	6	7 751	433	8 184	755
1942	8 597	7 228	15 825	3	2	5	8 872	502	9 374	1 036
1943	10 802	7 761	18 563	3	3	6	10 923	587	11 510	1 949
1944	13 068	8 733	21 801	3	2	5	12 928	769	13 697	3 170
1945	16 558	11 566	28 124	2	3	5	17 583	1 247	18 830	5 417
1946	17 564	13 695	31 259	4	1	5	19 461	1 320	20 781	7 214
1947	19 982	17 754	37 736	5	2	7	22 880	2 044	24 924	8 394
1948	24 468	19 577	44 045	5	1	6	27 380	1 960	29 340	9 593
1947 VII	19 197	14 829	34 026	5	6	11	21 100	1 787	22 887	7 796
VIII	19 646	14 779	34 425	5	6	11	21 497	1 798	23 295	8 086
IX	19 514	16 426	35 940	4	8	12	21 567	1 946	23 513	8 094
X	19 270	16 767	36 037	4	4	8	21 591	2 132	23 723	8 123
XI	19 098	16 217	35 315	4	5	9	21 519	2 082	23 601	7 956
XII	19 982	17 754	37 736	5	2	7	22 880	2 044	24 924	8 394
1948 I	20 152	17 417	37 569	5	3	8	23 102	1 969	25 071	8 581
II	20 335	15 685	36 020	5	3	8	23 282	1 920	25 202	8 418
III	20 760	18 001	38 761	5	3	8	23 506	1 953	25 459	8 487
IV	21 175	18 063	39 238	6	4	10	23 951	2 030	25 981	8 509
V	21 154	17 359	38 513	5	4	9	23 997	1 808	25 805	8 371
VI	21 308	17 827	39 135	4	3	7	24 075	1 820	25 895	8 438
VII	21 765	19 000	40 765	4	3	7	24 515	2 039	26 554	8 606
VIII	22 675	17 627	40 302	4	3	7	24 987	1 970	26 957	9 113
IX	22 820	19 740	42 560	3	3	6	25 233	2 020	27 253	9 184
X	22 860	21 570	44 430	3	5	8	25 407	2 337	27 744	9 225
XI	23 072	19 063	42 135	4	6	10	25 676	2 326	28 002	9 170
XII	24 468	19 577	44 045	5	1	6	27 380	1 960	29 340	9 593

25. Rahalaitosten antolainaus yleisölle. — Penninginrättningarnas utlåning till

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Suomen Pankki — Finlands Bank Banque de Finlande				Liikepankit — Affärsbanker Banques commerciales				Säästöpankit — Sparbanker Caisses d'épargne		
	Hypoteekkilainat Hypotekslån Prêts hypothécaires	Vekselit Växlar Lettres de change	Kassakreditiv Kassakreditiv Crédits de caisse	Yhteensä Summa Total	Lainat Lån Prêts	Vekselit Växlar Lettres de change	Shekkitilit Checkräkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total	Pitkäaikaiset lainat Långfristiga lån Prêts à longue échéance	Lyhytaikainen luotto Kortvariga lån Prêts à courte échéance	Yhteensä Summa Total
	Milj. mk — Millions de markkaa										
1938	63	1 042	72	1 177	4 584	1 770	2 590	8 944	5 931	205	6 136
1939	50	1 362	93	1 505	4 861	1 789	2 872	9 522	6 505	200	6 705
1940	41	1 375	33	1 449	5 060	1 303	2 135	8 498	6 494	160	6 654
1941	26	1 525	28	1 579	5 750	1 318	2 373	9 441	6 448	165	6 613
1942	30	1 312	61	1 403	6 327	1 220	2 397	9 944	6 535	165	6 700
1943	30	1 239	95	1 364	7 142	1 626	2 759	11 527	6 666	205	6 871
1944	19	1 756	51	1 826	7 786	1 720	2 696	12 202	6 908	216	7 124
1945	38	3 682	77	3 797	11 213	3 063	2 868	17 144	8 350	391	8 741
1946	64	7 498	556	8 118	14 598	9 646	3 999	28 243	12 456	901	13 357
1947	24	12 482	394	12 900	14 956	16 589	4 332	35 877	15 491	1 111	16 602
1948	22	13 591	483	14 096	15 215	23 999	5 103	44 317	19 888	1 847	21 735
1947 VII	24	11 226	396	11 646	14 752	14 711	4 864	34 327	14 073	1 092	15 165
VIII	24	11 208	280	11 512	14 745	15 143	4 311	34 199	14 386	1 142	15 528
IX	24	11 090	479	11 593	14 753	15 530	4 411	34 694	14 746	1 157	15 903
X	24	11 570	385	11 979	14 883	16 136	4 971	35 990	15 095	1 148	16 243
XI	24	12 295	552	12 871	14 923	16 801	5 121	36 845	15 393	1 110	16 503
XII	24	12 482	394	12 900	14 956	16 589	4 332	35 877	15 491	1 111	16 602
1948 I	24	13 085	375	13 484	14 902	17 173	5 261	37 336	15 831	1 210	17 041
II	24	13 959	503	14 486	14 899	18 382	4 727	38 008	16 130	1 256	17 386
III	22	14 305	431	14 758	14 962	18 939	4 473	38 374	16 376	1 319	17 695
IV	22	16 320	305	16 647	14 773	20 830	4 986	40 589	16 823	1 376	18 199
V	22	17 586	346	17 954	14 770	21 691	5 061	41 522	17 198	1 481	18 679
VI	22	17 938	257	18 217	14 766	21 821	4 892	41 479	17 555	1 552	19 107
VII	22	16 725	216	16 963	14 738	22 053	5 196	41 987	17 919	1 587	19 506
VIII	22	16 574	280	16 876	14 703	22 326	4 648	41 677	18 222	1 578	19 800
IX	22	15 910	540	16 472	14 790	21 780	4 492	41 062	18 629	1 690	20 319
X	22	14 703	387	15 112	14 852	22 984	4 913	42 749	19 092	1 721	20 813
XI	22	14 135	514	14 671	14 969	24 151	4 622	43 742	19 521	1 742	21 263
XII	22	13 591	483	14 096	15 215	23 999	5 103	44 317	19 888	1 847	21 735

¹⁾ Myös ottolainaus muilta rahalaitoksilta. — Även inlåning av andra penninginrättningar.

inlåning av allmänheten. — Dépôts dans les établissements bancaires.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Osuskassat — Andelskassor Caisses coopératives			Osuskassojen Keskus Oy Andelskassornas Central Ab Banque Centrale des caisses coopératives			Osuuskauppojen säästökassat Handelsandels- lagens sparkassor Caisses d'épargne des coopératives commerciales	Kaikkiaan — Inalles — Total		
	Säästötilit Sparräk- ningar Comptes d'épargne	Shekkilit Check- räkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total	Talletukset Depositi- oner Dépôts	Shekkilit Check- räkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total		Talletukset Depositi- oner Dépôts	Shekkilit Check- räkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total
	Milj. mk — Millions de markkaa									
1938	1 326	55	1 381	23	51	74	700	17 699	2 238	19 937
1939	1 425	59	1 484	28	21	49	656	17 031	2 739	19 770
1940	1 616	108	1 724	36	21	57	631	18 086	5 212	23 298
1941	1 773	144	1 917	43	70	113	653	18 386	6 680	25 066
1942	2 234	194	2 428	44	38	82	776	21 562	7 964	29 526
1943	3 193	241	3 434	56	12	68	1 039	27 965	8 604	36 569
1944	4 187	317	4 504	70	17	87	1 268	34 694	9 838	44 532
1945	6 340	566	6 926	52	27	79	2 036	47 988	13 429	61 417
1946	7 556	835	8 391	39	67	106	2 262	54 100	15 918	70 018
1947	10 029	1 344	11 373	123	113	236	2 756	64 169	21 257	85 426
1948	12 651	1 341	13 992	114	100	214	3 665	77 876	22 979	100 855
1947 VII	8 727	1 111	9 838	66	92	158	2 549	59 440	17 825	77 265
VIII	9 265	1 147	10 412	115	153	268	2 573	61 187	17 883	79 070
IX	9 345	1 273	10 618	121	220	341	2 584	61 229	19 873	81 102
X	9 379	1 288	10 667	121	126	247	2 586	61 074	20 317	81 391
XI	9 382	1 215	10 597	120	110	230	2 595	60 674	19 629	80 303
XII	10 029	1 344	11 373	123	113	236	2 756	64 169	21 257	85 426
1948 I	10 073	1 259	11 332	123	91	214	2 824	64 860	20 739	85 599
II	10 235	1 149	11 384	134	155	289	2 862	65 271	18 912	84 183
III	10 416	1 271	11 687	135	157	292	2 938	66 247	21 385	87 632
IV	10 671	1 344	12 015	136	85	221	3 074	67 522	21 526	89 048
V	10 745	1 237	11 982	139	71	210	3 201	67 612	20 479	88 091
VI	10 762	1 209	11 971	135	59	194	3 204	67 926	20 918	88 844
VII	11 092	1 316	12 408	133	83	216	3 249	69 364	22 441	91 805
VIII	11 809	1 276	13 085	135	101	236	3 314	72 037	20 977	93 014
IX	11 817	1 226	13 043	134	80	214	3 343	72 534	23 069	95 603
X	11 821	1 391	13 212	116	50	166	3 372	72 804	25 353	98 157
XI	11 980	1 291	13 271	111	175	286	3 441	73 454	22 861	96 315
XII	12 651	1 341	13 992	114	100	214	3 665	77 876	22 979	100 855

allmänheten. — Prêts consentis par les établissements bancaires.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Kiinnitysluot- toitokset Hypoteks- inrättningar Etablissements hypothécaires	Osuskassojen Keskus Oy — Andelskassornas Central Ab Banque Centrale des caisses rurale de crédit			
		Lainat Lån Prêts	Vekselit Växlar Lettres de change	Shekkilit Check- räkningar Comptes chèque	Yhteensä Summa Total
		Milj. mk — Millions de markkaa			
1938	1 688	32	—	26	58
1939	1 651	29	—	11	40
1940	1 569	13	—	1	14
1941	1 547	16	—	1	17
1942	1 563	13	—	31	44
1943	1 520	47	20	12	79
1944	1 377	76	11	12	99
1945	1 789	79	98	111	288
1946	2 029	105	308	69	482
1947	2 167	42	525	274	841
1948	2 454	39	1 234	241	1 514
1947 VII	2 127	45	124	231	400
VIII	2 128	44	126	222	392
IX	2 148	44	160	198	402
X	2 174	44	150	221	415
XI	2 183	44	325	284	653
XII	2 167	42	525	274	841
1948 I	2 172	42	725	285	1 052
II	2 179	42	863	348	1 253
III	2 162	42	989	319	1 350
IV	2 167	42	984	264	1 290
V	2 206	42	1 014	197	1 253
VI	2 251	41	843	267	1 151
VII	2 299	41	1 018	318	1 377
VIII	2 350	41	1 066	220	1 327
IX	2 354	41	1 004	295	1 340
X	2 401	41	881	347	1 269
XI	2 447	41	1 057	233	1 331
XII	2 454	39	1 234	241	1 514

26. Liikepankkien asema ulkomaihin nähden.
Affärsbankernas ställning i förhållande till
utlandet. — Crédits et dettes à l'étranger.

Saatavat Tilgodo- havanden Crédits	Velat Skulder Dettes	Nettosaatavat (+) tai nettovelat (-)
		Nettotilgodo- havanden (+) eller nettoskulder (-) Excédant des crédits (+) ou des dettes (-)
Milj. mk — Millions de markkaa		
455	309	+ 146
317	145	+ 172
202	144	+ 58
163	152	+ 11
128	445	- 317
140	352	- 212
125	247	- 122
385	352	+ 33
2 460	2 104	+ 356
4 085	2 948	+ 1 137
2 194	2 087	+ 107
3 351	2 442	+ 909
3 232	2 230	+ 1 002
3 777	2 564	+ 1 213
3 975	2 792	+ 1 183
4 150	3 105	+ 1 045
4 085	2 948	+ 1 137
2 982	2 566	+ 416
2 447	2 219	+ 228
2 380	2 161	+ 219
2 890	2 340	+ 550
2 583	2 282	+ 301
2 496	2 217	+ 279
2 394	2 184	+ 210
2 505	2 221	+ 284
2 631	2 359	+ 272
2 528	2 273	+ 255
2 550	2 385	+ 165
2 194	2 087	+ 107

27. Elintarvikkeiden y. m. vähittäiskaupahintoja. 1) — Detaljhandelspriser för livsmedel m.m. 1) — Prix de détail etc. 1)

Main table containing prices for various goods like potatoes, sugar, and tobacco. Columns include year/month, and various product categories with prices in different units.

1) Luvut ovat vähittäiskaupan keskihintoja 32 paikkakunnan hintatietojen mukaan. — 2) Markkaa litralta. — 3) Markkaa tiulta. — 4) Markkaa 5 litralta. — 5) Markkaa syyliä (4 m³). — 6) Markkaa laatikoilta. — 7) Tarkoittaa uusia perunoiita. — 8) Siffrorna äro genomsnittspris för minuthandel enligt prisuppgifter från 32 orter. — 9) Mark per liter. — 10) Mark per tjog. — 11) Mark per 5 liter. — 12) Mark per famn (4 m³). — 13) Mark per ask. — 14) Avser nygotatis. — 15) Des denrées alimentaires d'après les données de 32 localités. — 16) Markkaa par litre. — 17) Markkaa par 20 pièces. — 18) Markkaa par 5 titres. — 19) Markkaa par 4 m³. — 20) Markkaa par boîte. — 21) Pommes de terre nouvelles.

28. Elinkustannusindeksi. — Levnadskostnadsindex. — Nombres-indices du coût de la vie.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Kokonaisindeksi Totalindex Indice totale		Siitä — Därav — Dont											
			Ravinto Föda Nourriture		Asunto Bostad Logement		Valo ja lämpö Ljus och värme Éclairage et chauffage		Vaatus Beklädnad Vêtement		Verot Skatter Impôts		Muut menot Övriga utgifter Autres	
	1)	2)	1)	2)	1)	2)	1)	2)	1)	2)	1)	2)	1)	2)
1936	100		99		101		110		100		95		101	
1937	105		107		105		128		104		97		103	
1938	108		108		111		137		105		90		105	
1939	110		112		117		141		105		94		107	
1940	131	120	137	126	121	105	194	144	126	121	96	103	127	119
1941	155	142	162	148	125	108	227	168	169	161	106	114	150	142
1942	183	168	189	173	129	112	291	216	214	205	127	137	181	170
1943	207	189	211	193	131	114	332	246	250	239	164	176	205	194
1944	219	201	214	196	136	118	378	281	281	269	182	195	229	215
1945	307	282	334	306	142	123	560	417	339	324	271	291	293	276
1946	490	450	525	481	144	125	907	675	532	510	791	850	445	419
1947	636	584	769	704	152	132	1 015	756	586	561	942	1 012	502	473
1948	856	786	1 016	931	161	140	1 369	1 019	858	821	1 604	1 723	717	675
1945 I	222	204	215	197	136	118	381	284	294	281	182	195	235	221
1945 II	222	204	216	197	136	118	383	285	292	279	182	195	235	222
1945 III	223	205	216	198	136	118	384	286	293	281	182	195	236	222
1945 IV	225	207	216	198	144	125	399	297	294	282	182	195	238	224
1945 V	228	210	216	198	144	125	424	316	305	292	182	195	242	228
1945 VI	264	243	288	263	144	125	453	338	309	296	182	195	244	230
1945 VII	306	281	331	303	144	125	488	363	330	316	317	340	302	284
1945 VIII	341	313	384	352	144	125	534	398	348	334	317	340	332	313
1945 IX	354	325	386	354	144	125	768	572	369	353	317	340	341	321
1945 X	422	387	503	460	144	125	828	616	388	371	402	432	359	338
1945 XI	434	398	517	473	144	125	834	621	405	388	402	432	374	352
1945 XII	440	404	518	474	144	125	842	627	435	416	402	432	382	360
1946 I	461	423	505	462	144	125	855	636	479	459	652	701	425	401
1946 II	460	423	499	457	144	125	856	637	497	476	652	701	426	401
1946 III	470	431	515	471	144	125	856	638	505	484	652	701	432	407
1946 IV	473	434	513	470	144	125	858	639	514	492	680	730	436	411
1946 V	476	437	517	473	144	125	859	640	523	501	680	730	438	413
1946 VI	490	450	541	496	144	125	901	671	530	507	680	730	438	413
1946 VII	504	463	536	491	144	125	921	686	540	517	916	984	450	424
1946 VIII	507	466	536	491	144	125	939	699	548	525	916	984	457	431
1946 IX	511	469	541	495	144	125	943	702	557	533	916	984	458	431
1946 X	511	469	537	492	144	125	960	715	562	538	916	984	458	431
1946 XI	508	467	531	486	144	125	968	721	565	541	916	984	459	432
1946 XII	509	468	533	488	144	125	968	721	568	544	916	984	459	432
1947 I	513	471	556	509	144	125	968	721	554	531	786	844	464	437
1947 II	525	482	579	530	144	125	968	721	556	533	786	844	469	441
1947 III	571	524	675	619	144	125	970	723	557	534	786	844	468	441
1947 IV	594	546	727	665	144	125	971	723	560	536	725	779	480	452
1947 V	609	559	753	690	144	125	970	723	566	542	725	779	486	458
1947 VI	618	567	771	706	144	125	973	724	567	543	725	779	486	458
1947 VII	648	595	786	720	161	140	976	726	570	546	1 103	1 184	489	461
1947 VIII	661	607	805	737	161	140	1 010	752	582	557	1 103	1 184	497	468
1947 IX	672	617	809	741	161	140	1 037	772	595	570	1 103	1 184	532	502
1947 X	689	632	829	760	161	140	1 054	785	603	577	1 155	1 241	546	514
1947 XI	751	690	946	867	161	140	1 069	796	642	614	1 155	1 241	553	521
1947 XII	785	720	994	911	161	140	1 211	902	679	650	1 155	1 241	556	524
1948 I	831	763	1 037	950	161	140	1 226	913	745	713	1 247	1 339	628	591
1948 II	820	753	999	915	161	140	1 242	925	785	751	1 247	1 339	634	597
1948 III	829	761	990	907	161	140	1 317	981	809	774	1 247	1 339	679	640
1948 IV	833	765	975	893	161	140	1 326	988	816	781	1 331	1 429	712	671
1948 V	833	765	963	882	161	140	1 343	1 000	847	811	1 331	1 429	715	674
1948 VI	842	773	976	894	161	140	1 347	1 003	859	822	1 331	1 429	726	684
1948 VII	881	809	983	901	161	140	1 349	1 005	868	831	1 908	2 049	744	701
1948 VIII	889	816	993	910	161	140	1 349	1 005	863	845	1 908	2 049	747	703
1948 IX	885	812	978	896	161	140	1 372	1 022	899	860	1 908	2 049	749	706
1948 X	882	810	1 124	1 029	161	140	1 406	1 047	920	881	1 930	2 073	751	708
1948 XI	876	805	1 098	1 005	161	140	1 545	1 151	930	890	1 930	2 073	756	712
1948 XII	869	798	1 075	985	161	140	1 601	1 192	934	894	1 930	2 073	762	718
1949 I	866	795	1 057	968	161	140	1 593	1 186	954	913	1 900	2 040	792	746

1) 1935 = 100. — 2) VIII. 1938 — VII. 1939 = 100.

29. Tukkuhintaindeksi. — Partipris-
V. 1935 = 100. — År 1935

		Ryhmäindeksit — Gruppindices —									
Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois		Kotimarkkinatavaran yleis- indeksi Generalindex för hemma- marknadsvärvar Indices général du marché intérieur	Ehkäinkunnasta saatut elintarvikkeet Animaliska livsmedel Denrées animales	Vilja ja viljakorotteen Spannmål och spannmåls- produkter Céréales et leurs produits	Maitu kasvikunnasta saadut elintarvikkeet Ovriga vegetabiliska livsmedel Aulres denrées végétales	Rehut — Fodermedel Fourrages	Lannoitteet (Gödningsmedel) Engrais	Polttoaineet ja voiteluöljyt Bensinle och smörjöljor Combustibles et huiles de graissage	Metallit ja metallikaloi- suusavaruat Metaller och metall- industriavaruat Métaux et produits de l'industrie métallurgique	Kivi-, lasi- ja lasitavaran Sien-, ler- och glasvarat Quartzes en pierre, poterie et verres	Kemiallis-tekniilliset tavarat Kemisk-teknilska varor Produits chimiques
1	1936	103	103	104	94	105	105	107	102	102	100
2	1937	122	113	119	98	133	109	128	128	109	103
3	1938	114	119	105	95	129	109	126	122	114	100
4	1939	120	120	104	109	135	109	141	128	116	105
5	1940	161	155	126	154	187	126	249	176	139	179
6	1941	197	194	135	198	250	145	290	217	164	205
7	1942	243	223	151	280	268	168	377	249	191	260
8	1943	276	247	165	318	320	178	418	279	205	331
9	1944	305	252	165	342	342	182	476	308	224	441
10	1945	438	430	248	484	494	243	762	442	358	562
11	1946	686	662	365	948	674	449	1 081	645	594	806
12	1947	825	1 190	370	1 013	794	539	1 110	805	623	945
13	1948	1 090	1 792	420	1 103	1 012	580	1 454	1 031	875	1 158
14	1945 II	326	259	165	356	356	243	547	351	234	483
15	III	331	261	165	357	356	243	581	356	234	488
16	IV	343	261	165	360	356	243	617	373	278	490
17	V	348	261	167	360	356	243	632	383	288	491
18	VI	383	427	167	417	356	243	671	412	334	520
19	VII	421	490	167	491	421	243	734	432	343	556
20	VIII	489	503	359	492	674	243	750	489	395	626
21	IX	515	494	361	500	674	243	902	515	460	626
22	X	577	620	363	685	674	243	1 043	548	464	652
23	XI	596	659	364	722	674	243	1 043	554	498	665
24	XII	607	665	364	728	674	243	1 079	557	537	666
25	1946 I	614	629	365	731	674	323	1 076	571	537	741
26	II	619	640	365	736	674	390	1 072	575	537	737
27	III	633	676	365	754	674	396	1 073	598	579	780
28	IV	690	674	365	1 037	674	476	1 073	624	579	788
29	V	687	618	365	1 040	674	476	1 016	625	589	801
30	VI	695	653	365	1 017	674	476	1 090	638	616	823
31	VII	702	648	365	1 016	674	476	1 090	661	616	823
32	VIII	708	669	365	1 016	674	476	1 090	672	616	829
33	IX	716	681	365	1 006	674	476	1 090	673	616	833
34	X	720	686	365	1 006	674	476	1 100	689	616	833
35	XI	720	692	365	1 009	674	476	1 100	688	616	839
36	XII	725	683	365	1 009	674	476	1 100	726	616	840
37	1947 I	721	660	365	999	674	534	1 100	738	593	828
38	II	726	691	365	1 004	674	534	1 100	738	599	828
39	III	759	996	365	1 007	674	534	1 098	744	599	828
40	IV	766	1 041	365	1 011	723	534	1 096	749	599	844
41	V	775	1 045	365	1 014	795	534	1 096	765	599	944
42	VI	781	1 078	365	1 014	795	534	1 096	777	599	940
43	VII	799	1 122	365	1 004	795	535	1 092	798	599	968
44	VIII	853	1 293	365	1 010	795	535	1 092	844	618	996
45	IX	862	1 304	365	1 007	795	535	1 092	847	626	1 012
46	X	882	1 197	365	1 013	929	535	1 092	862	657	1 047
47	XI	968	1 826	374	1 032	929	558	1 092	887	689	1 047
48	XII	1 010	2 022	417	1 036	946	558	1 272	910	702	1 059
49	1948 I	1 026	1 927	417	1 066	1 010	558	1 285	938	702	1 068
50	II	1 033	1 846	417	1 089	1 010	558	1 285	962	702	1 089
51	III	1 074	1 829	417	1 143	1 010	583	1 336	1 015	829	1 116
52	IV	1 079	1 774	418	1 124	1 011	583	1 464	1 022	866	1 141
53	V	1 089	1 774	419	1 124	1 011	583	1 483	1 031	872	1 142
54	VI	1 102	1 840	420	1 118	1 011	578	1 492	1 041	928	1 154
55	VII	1 124	1 884	421	1 118	1 011	578	1 492	1 052	928	1 179
56	VIII	1 118	1 813	421	1 108	1 011	578	1 492	1 062	928	1 208
57	IX	1 116	1 783	421	1 080	1 011	578	1 489	1 065	932	1 206
58	X	1 110	1 722	421	1 079	1 011	578	1 549	1 054	936	1 200
59	XI	1 107	1 670	421	1 092	1 011	604	1 549	1 059	936	1 193
60	XII	1 104	1 638	421	1 093	1 027	604	1 538	1 068	936	1 197
61	1949 I	1 088	1 449	421	1 095	974	604	1 538	1 084	956	1 210
62	II	1 083	1 400	430	1 095	974	604	1 496	1 100	969	1 210

1) Paperivanukkeelle ja sahatulle puutavarakalle vuosien 1934—36 keskihinnat. — För pappersmassa och sågade trävaror medelprisen åren

2) Vuodesta 1942 lähtien usittu punnitus. — Ny vägning fr. o. m. år 1942. — Poids nouveaux pour les marchandises de ce groupe du com-

index.—Indices des prix de gros.
= 100. — Année 1935 = 100.

Indices des différents groupes

Erikoisindeksit — Specialindices — Indices spéciaux

Yhdistetty ja hakatavarat Hindat ja häävarat Peaux et articles en cuir	Kautsu ja kautsitavarat Kautsuhak ja kautsinivarat Caoutchouc et articles en caoutchouc	Materiaalit Materiaalit en ces matières	Käynnätyt ja kutoma- taivarat Spuhnaaminen tehtävät	Pöytä- ja paperi- Pöytä- ja paperi- et papier	Pöytä- ja paperi- Pöytä- ja paperi- et papier	Pöytä- ja paperi- Pöytä- ja paperi- et papier	Pöytä- ja paperi- Pöytä- ja paperi- et papier	Pöytä- ja paperi- Pöytä- ja paperi- et papier	Siitä — Därav — Dont			
									Kotimaiset laevarat Indemiska varor Produits nationaux	Makaloustuotteet Lantoukstuotteet Produits agricoles	Metsätaloustuotteet Skogshushallings- produkter Produits forestiers	Teollisuustuotteet Industriproduktter Produits industriels
104	106	103	100	114	105	104	115	102	100	1		
122	111	109	118	166	125	115	165	115	115	2		
106	103	100	113	143	118	117	145	110	104	3		
115	114	102	103	149	122	118	150	115	114	4		
159	160	136	118	174	158	155	182	151	165	5		
184	174	171	136	221	192	190	224	182	207	6		
207	216	213	168	275	237	221	281	227	256	7		
214	232	252	186	320	267	250	328	253	295	8		
269	236	289	193	349	293	260	364	280	333	9		
399	291	350	295	507	432	420	545	399	443	10		
634	490	480	452	771	653	652	834	594	763	11		
625	397	547	459	997	793	1 010	1 063	636	904	12		
806	506	826	823	1 425	1 117	1 397	1 499	903	1 022	13		
317	236	302	242	356	306	269	370	297	378	14		
317	236	306	242	367	311	272	376	302	336	15		
346	236	310	242	388	323	273	405	313	391	16		
346	236	313	242	402	330	274	424	317	394	17		
346	240	317	242	402	374	392	438	348	384	18		
375	240	326	242	466	421	435	520	385	405	19		
405	240	353	316	631	499	489	661	450	436	20		
422	286	387	381	667	531	497	733	475	446	21		
422	333	424	383	681	578	604	746	514	562	22		
541	486	431	383	681	599	631	746	541	573	23		
632	491	434	383	681	609	639	746	555	582	24		
632	526	441	383	707	615	616	771	565	595	25		
632	539	442	415	711	621	629	775	568	597	26		
632	507	442	450	712	637	661	775	585	602	27		
632	507	470	450	731	645	663	775	598	603	28		
632	507	470	450	759	645	627	802	599	791	29		
635	507	470	450	763	656	652	832	600	791	30		
635	507	470	471	787	661	648	855	603	802	31		
635	482	470	471	803	668	663	871	603	807	32		
637	482	520	471	819	670	660	887	603	830	33		
637	482	520	471	819	672	664	891	603	840	34		
637	418	520	471	819	673	671	891	603	837	35		
637	418	520	471	819	672	667	891	603	859	36		
625	407	500	459	830	666	655	901	593	860	37		
625	407	500	459	840	673	681	903	596	860	38		
625	407	500	459	840	717	903	903	598	860	39		
625	407	501	459	840	726	941	903	599	866	40		
625	407	503	459	840	729	946	903	603	889	41		
625	393	503	459	846	735	970	909	603	895	42		
625	393	508	459	921	755	967	982	613	909	43		
625	393	509	459	1 110	824	1 015	1 169	649	926	44		
625	393	516	459	1 149	836	1 034	1 207	650	926	45		
625	390	618	459	1 215	858	982	1 271	681	940	46		
625	383	688	459	1 267	973	1 455	1 322	704	957	47		
625	383	716	459	1 269	1 029	1 571	1 386	738	962	48		
693	383	773	459	1 292	1 042	1 504	1 415	771	983	49		
739	455	774	589	1 305	1 050	1 479	1 428	788	992	50		
762	469	778	849	1 381	1 106	1 456	1 457	879	995	51		
762	469	783	859	1 402	1 103	1 393	1 458	894	1 019	52		
839	469	793	859	1 418	1 114	1 391	1 474	908	1 025	53		
839	510	815	859	1 418	1 132	1 431	1 474	924	1 027	54		
839	547	818	861	1 512	1 162	1 463	1 566	933	1 027	55		
839	547	818	883	1 512	1 153	1 412	1 566	935	1 030	56		
839	553	878	901	1 489	1 147	1 362	1 543	948	1 038	57		
839	553	891	920	1 470	1 141	1 318	1 546	952	1 032	58		
839	556	894	920	1 460	1 132	1 285	1 536	951	1 043	59		
839	556	902	917	1 446	1 126	1 269	1 522	950	1 049	60		
839	556	904	934	1 440	1 099	1 137	1 516	950	1 060	61		
839	556	904	921	1 423	1 088	1 117	1 485	948	1 068	62		

1934—36. — Pour la pâte à papier et les bois sciés les prix de 1934—36 = 100.
mencement de l'année 1942.

29. Tukkuhintaaindeksi (jatck.). —

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Erikoisindeksit — Specialindices Indices spéciaux					Ryhmiindeksit — Gruppindices						
	Tuotantolohjokkeet Produktionsförändringar Biens de production	Kulutusavaruus Konsumtionsvaror Biens de consommation	Jalostus, ja vllh. jal. tav. Ovart, o. ovds. beart, varor Articles bruts et articles quant subit une transf. simple	Välentulot beart, varor Art. quant subit une transf. plus avancée	Oleam, ridast, tav. Välentulot beart, varor Art. quant subit une transf. plus avancée	Tuontilavaraain (cif) yleis- indeksi — Generalindex för importvaror (cif) Indice général (c. i. f.) des marchandises importées	Muut kasvik. saadut citraviikkeit Ovr. vegetab. livsm. Autres denrées végétales	Rehmit Fodermedel Fourrages	Gödningsmedel Engrais	Lannotteet Fäddningsmedel	Polttoainneet ja voitelu- öljyt Bränsle och smörjöljor Combustibles et huiles de graissage	Metallit ja metalli- teollisuustavarat Metaller och metall- industrivaror Métaux et produits de l'industrie métallurgique
1 1936	106	99	106	100	104	118	101	113	107	106	101	99
2 1937	130	107	132	108	128	168	121	144	109	139	134	102
3 1938	119	106	120	106	111	124	91	136	109	116	123	104
4 1939	125	111	127	110	126	110	128	140	109	151	136	113
5 1940	166	151	172	145	185	201	176	179	114	285	189	176
6 1941	204	184	208	181	223	259	259	240	131	307	215	194
7 1942	246	238	250	232	284	360	395	—	136	429	247	235
8 1943	281	268	285	263	343	424	425	—	145	548	301	311
9 1944	315	287	311	296	387	533	420	—	159	634	339	375
10 1945	441	432	459	409	513	515	622	—	404	705	700	508
11 1946	646	749	750	596	733	822	1 003	1 114	594	844	740	573
12 1947	775	904	951	649	871	1 034	1 167	1 275	634	935	870	813
13 1948	1 044	1 162	1 245	874	996	1 240	1 087	1 573	645	997	1 010	1 022
14 1945 II	344	294	337	311	464	370	566	—	331	765	—	471
15 III	350	298	344	314	445	361	541	—	301	—	—	470
16 IV	363	306	356	324	436	341	519	—	299	—	—	464
17 V	370	309	363	327	425	355	463	—	299	—	—	456
18 VI	381	386	399	361	457	385	513	—	336	—	—	456
19 VII	409	442	438	398	435	427	533	—	422	544	—	464
20 VIII	490	486	523	441	500	630	551	—	476	572	—	545
21 IX	525	499	555	460	559	668	685	—	476	572	—	559
22 X	564	599	606	538	622	727	741	—	510	815	—	581
23 XI	576	630	626	557	688	767	930	—	523	822	700	584
24 XII	583	646	633	570	691	789	938	—	570	822	701	576
25 1946 I	600	638	639	581	697	791	936	—	570	831	706	581
26 II	604	644	646	583	701	784	927	—	576	831	710	581
27 III	614	664	662	593	734	790	1 009	1 162	577	831	727	569
28 IV	631	734	756	598	739	793	1 002	1 162	572	906	726	570
29 V	636	768	750	599	781	785	1 052	1 162	576	906	726	562
30 VI	642	779	769	591	725	798	1 049	1 162	576	802	726	561
31 VII	654	779	780	593	784	798	1 043	1 162	576	813	734	573
32 VIII	660	784	788	596	739	828	1 032	1 162	579	819	746	558
33 IX	673	785	802	596	738	855	1 020	1 051	578	838	746	565
34 X	678	787	804	602	749	864	976	1 051	640	838	775	575
35 XI	677	789	805	602	750	876	959	1 034	652	855	776	585
36 XII	685	790	804	616	764	899	1 028	1 037	652	855	777	599
37 1947 I	685	778	803	606	810	909	1 314	1 050	656	917	805	590
38 II	688	787	812	606	827	896	1 464	1 050	658	917	806	593
39 III	699	854	867	607	838	873	1 543	1 050	658	917	809	592
40 IV	708	860	879	608	847	922	1 247	1 163	658	917	836	789
41 V	723	858	884	622	840	1 045	1 048	1 163	632	918	834	856
42 VI	728	865	894	623	850	1 093	1 045	1 174	621	931	855	843
43 VII	753	873	916	636	854	1 056	1 041	1 182	617	938	855	846
44 VIII	810	921	987	666	885	1 054	1 099	1 459	630	956	855	864
45 IX	823	923	1 006	660	894	1 057	1 075	1 472	625	967	885	880
46 X	863	908	1 017	692	921	1 110	1 061	1 506	615	961	948	897
47 XI	899	1 080	1 150	713	932	1 174	1 011	1 516	613	947	964	989
48 XII	927	1 146	1 201	743	955	1 219	1 058	1 516	624	941	986	1 019
49 1948 I	948	1 150	1 198	785	978	1 253	1 126	1 608	654	933	1 006	1 013
50 II	964	1 144	1 205	793	988	1 242	1 149	1 608	652	922	1 015	1 013
51 III	1 014	1 170	1 234	851	986	1 231	1 085	1 608	652	970	1 015	1 013
52 IV	1 032	1 153	1 238	858	990	1 224	1 044	1 608	664	1 003	1 028	985
53 V	1 042	1 163	1 246	870	996	1 236	1 032	1 608	659	1 016	1 019	1 013
54 VI	1 052	1 181	1 259	883	996	1 230	1 038	1 608	637	1 006	1 019	1 022
55 VII	1 077	1 196	1 290	892	1 006	1 224	1 053	1 581	643	1 055	1 020	1 039
56 VIII	1 078	1 179	1 277	897	1 009	1 210	1 073	1 557	638	1 026	1 029	1 039
57 IX	1 083	1 165	1 262	912	1 012	1 246	1 083	1 549	636	1 027	1 029	1 034
58 X	1 078	1 158	1 251	913	992	1 274	1 098	1 541	640	1 012	965	1 028
59 XI	1 080	1 146	1 246	914	997	1 274	1 119	1 541	634	1 036	976	1 032
60 XII	1 081	1 138	1 239	916	998	1 233	1 143	1 463	627	958	994	1 036
61 1949 I	1 077	1 101	1 208	921	—	—	—	—	—	—	—	—
62 II	1 075	1 090	1 197	924	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Paperivanukkeelle ja sahatulle puutavaralle vuosien 1934—36 keskihinnat. — För pappersmassa och sågade trävaror medelprisen åren 1934—

Partiprisindex (forts.). — (suite).

Indices des différents groupes			Ryhmäindeksit — Gruppindices — Indices différents groupes								
Voodat ja nahkatavarat Hudat och lädvaror Peaux et articles en cuir	Caoutchouc et articles en caoutchouc	Kautsu ja kauskautavarat Kauskautu ja kauskautu- varor	Vientivarain (lob) yleisindexi Generalindex för exportvaror (100) Index général (l. o. b.) des marchandises exportées	Ehkäksä valmistetut elintarvikkeet Ainallista ihmisruokaa Dérivés animaux	Metallit ja metalliteollis- suusvarat Metaller och metall- industrivaror Métaux et produits de l'industrie métallurgique	Voodat Hudar Peaux	Silmälasien tekeminen varot Matières textiles et ou- vrages en ces matières	Kehruunaineet ja kutoma- kavarat Silmälasien ja tekstiilivarot Materiales textiles et ou- vrages en ces matières	Paperivälineet ¹⁾ , puuvi ja paperi Pappersvärmä ¹⁾ , papp och papper Pâte à papier ¹⁾ , carton et papier	Puitavarat ¹⁾ Rävaror ¹⁾ Bois et ouvrages en bois ¹⁾	
108	119	103	108	105	113	122	102	108	107	1	
129	140	114	157	111	155	124	112	175	151	2	
97	113	96	119	114	131	84	97	120	120	3	
108	138	106	123	111	142	111	104	109	133	4	
149	216	152	155	—	163	141	—	146	163	5	
—	—	188	171	—	190	147	—	165	175	6	
—	—	240	222	—	228	—	—	234	210	7	
—	—	295	261	—	265	—	—	292	234	8	
—	—	333	283	—	275	—	—	311	258	9	
—	—	355	596	—	—	—	—	645	554	10	
461	637	549	800	—	—	—	—	848	759	11	
696	518	659	1 135	—	—	—	—	1 221	1 062	12	
896	536	832	1 278	—	—	—	—	1 443	1 135	13	
—	—	296	—	—	—	—	—	—	—	14	
—	—	263	—	—	—	—	—	—	—	15	
—	—	256	—	—	—	—	—	—	—	16	
—	—	258	—	—	—	—	—	—	—	17	
—	—	311	—	—	—	—	—	—	—	18	
—	—	310	447	—	—	—	—	476	423	19	
—	—	377	590	—	—	—	—	624	561	20	
—	—	452	590	—	—	—	—	624	561	21	
—	—	458	639	—	—	—	—	686	598	22	
—	—	496	654	—	—	—	—	728	590	23	
—	—	494	655	—	—	—	—	730	590	24	
—	—	507	723	—	—	—	—	731	715	25	
—	—	529	735	—	—	—	—	731	737	26	
—	—	527	746	—	—	—	—	731	759	27	
—	—	519	762	—	—	—	—	766	759	28	
461	—	512	763	—	—	—	—	767	759	29	
461	—	527	769	—	—	—	—	780	759	30	
461	—	555	807	—	—	—	—	862	759	31	
461	723	558	820	—	—	—	—	889	761	32	
461	723	561	827	—	—	—	—	891	772	33	
461	723	578	884	—	—	—	—	1 007	777	34	
461	509	595	885	—	—	—	—	1 009	777	35	
461	509	616	883	—	—	—	—	1 006	777	36	
489	509	589	1 027	—	—	—	—	1 042	1 013	37	
489	509	586	1 040	—	—	—	—	1 071	1 013	38	
489	509	596	1 041	—	—	—	—	1 073	1 013	39	
616	519	630	1 159	—	—	—	—	1 254	1 078	40	
733	519	632	1 158	—	—	—	—	1 251	1 078	41	
750	519	634	1 162	—	—	—	—	1 259	1 078	42	
750	519	663	1 175	—	—	—	—	1 287	1 078	43	
750	519	723	1 171	—	—	—	—	1 280	1 078	44	
804	519	704	1 171	—	—	—	—	1 280	1 078	45	
804	523	709	1 174	—	—	—	—	1 285	1 078	46	
804	523	716	1 174	—	—	—	—	1 284	1 078	47	
873	523	730	1 174	—	—	—	—	1 284	1 078	48	
873	523	746	1 265	—	—	—	—	1 432	1 121	49	
873	523	779	1 274	—	—	—	—	1 450	1 121	50	
873	536	789	1 271	—	—	—	—	1 444	1 121	51	
873	536	809	1 285	—	—	—	—	1 473	1 121	52	
943	536	828	1 285	—	—	—	—	1 475	1 121	53	
943	536	829	1 276	—	—	—	—	1 456	1 121	54	
943	536	846	1 292	—	—	—	—	1 456	1 150	55	
943	551	854	1 292	—	—	—	—	1 456	1 150	56	
915	546	866	1 294	—	—	—	—	1 461	1 150	57	
859	530	888	1 296	—	—	—	—	1 469	1 147	58	
859	537	865	1 266	—	—	—	—	1 403	1 147	59	
859	538	886	1 238	—	—	—	—	1 343	1 147	60	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	

36. — Pour la pâte à papier et les bois sciés les prix de 1934—36 = 100.

30. Rakennuskustannusten kehitys vuosineljänneksittäin.¹⁾ — Byggnadskostnadernas utveckling kvartalvis.¹⁾

Le coût de construction par trimestre.

V. 1935 = 100. — År 1935 = 100. — Année 1935 = 100.

Vuosi ja neljännes År och kvartal Années et trimestres	Rakennuskustannusindeksi Byggnadskostnadsindex Indice du coût de construction	Rakentajan indeksi Byggaress index Indice de l'entrepreneur en bâtiments	Rakennusaineet Byggnadsmaterial Matériaux de construction	Alaurakka-työt Underentreprenödarbeten Travaux sous-missionnés	Työpalkat Arbetslöner Salaires	Työmaan yleiskulut Allmänna kostnader på arbetsplatsen Dépenses générales	Rakennuttajan indeksi Byggherrens index Indice du propriétaire d'une maison en construction	Arkkitehtipalkkio Arkitektarvode Honoraires de l'architecte	Rakennuspääoman korot Ränta på byggnadskapitalet Intérêts du capital de construction
Keskimäärin — I medeltal — Moyenne									
1938	127	127	124	124	140	121	121	119	122
1939	134	134	128	133	146	128	128	126	128
1940	161	162	162	170	159	140	150	142	155
1941	191	192	196	199	188	159	174	162	184
1942	228	230	243	231	214	194	205	186	219
1943	255	257	277	253	237	220	226	201	245
1944	273	276	299	265	262	229	241	212	263
1945	432	436	484	396	423	368	373	320	415
1946	629	636	768	587	518	501	545	467	606
1947	789	790	872	813	687	613	767	730	786
1948	1 184	1 172	1 278	1 307	980	797	1 340	1 086	1 617
1947 III..	781	782	880	802	650	615	762	734	772
IV..	935	937	964	1 016	890	681	911	834	971
1948 I..	1 125	1 115	1 226	1 230	942	729	1 246	993	1 515
II..	1 194	1 182	1 293	1 310	992	795	1 348	1 108	1 608
III..	1 206	1 192	1 297	1 344	992	804	1 380	1 118	1 668
IV..	1 210	1 197	1 295	1 344	992	860	1 385	1 123	1 675

31. Julkiset työnvälitystoimistot. — De offentliga arbetsförmedlingsanstalterna.

Bureaux de placement publics.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Työnhakemuksia Arbetsansökningar Demandes de travail	Tarjottuja paikkoja Lediga platser Offres de travail	Työnvälityksiä Arbetsförmedling Placement effectués	Työnhakijoita kuukauden lopussa *) Arbetsökande vid månadsens slut *) Personnes cherchant du travail *)
1938	126 295	101 626	74 626	4 294
1939	144 834	115 850	85 900	855
1940	180 327	171 455	114 937	3 915
1941	165 569	183 126	104 324	1 204
1942	86 314	216 142	62 360	1 180
1943	49 410	191 803	35 483	661
1944	69 519	170 274	35 004	9 345
1945	139 755	188 521	91 010	2 331
1946	154 549	197 400	103 089	2 564
1947	174 912	248 597	121 884	2 837
1948	208 251	225 746	122 002	8 959
1947 VII....	11 171	24 971	8 775	2 989
VIII....	11 057	21 173	8 061	2 888
IX....	13 650	23 936	9 334	3 453
X....	14 455	21 390	10 445	4 254
XI....	14 582	14 785	9 722	4 944
XII....	11 595	11 315	7 588	2 837
1948 I....	20 356	19 874	10 014	5 398
II....	14 691	14 499	7 578	6 547
III....	15 254	15 242	7 944	5 582
IV....	20 492	25 161	13 275	7 234
V....	16 642	20 557	11 764	6 644
VI....	14 419	24 150	10 817	3 608
VII....	11 593	24 998	8 524	3 906
VIII....	13 117	22 279	8 817	4 107
IX....	15 676	18 459	10 268	4 653
X....	17 753	16 787	11 371	5 900
XI....	23 798	15 035	12 848	9 641
XII....	24 460	8 705	8 782	8 959
1949 I....	48 340	13 502	10 189	29 204

*) Suomen Pankin taloustieteellisen tutkimuslaitoksen mukaan. — Enligt Finlands Banks institut för ekonomisk forskning.

*) Työnhakijoita työnvälitystoimistoissa kuukauden viimeisenä lauuantaina. — Vid arbetsförmedlingsanstalterna registrerade arbetsökande den sista lördagen i månaden. — Nombre des personnes cherchant du travail dans les bureaux de placement à la fin du mois.

32. Työnseisaukset. — Arbetsinställelser.

Arrêts du travail.

Alkaneita työnseisauksia Påbeggynsa arbetsinställelser Arrêts du travail commencés	Niiden kosken- mia työn- antajia Av dem be- rörda arbets- givare Patrons atteints	Niiden kosken- mia työn- tekijöitä Av dem be- rörda arbetare Ouvriers atteints
31	245	4 079
29	161	6 016
4	4	513
12	75	2 148
102	865	35 762
42	100	18 913
228	2 901	113 359
76	188	15 390
16	121	4 720
18	29	2 981
128	340	32 536
11	6	6 181
9	144	54 183
6	9	179
5	63	1 149
3	3	708
3	3	97
5	6	153
14	15	3 445
9	17	1 504
3	2	278
8	22	1 873
11	21	3 951
12	30	2 005
2	5	191
1	1	36
1	23	43

33. Valtion tulot. — Statsinkomsterna. — Recettes de l'Etat.

Tuloryhmät — Inkomstgrupper CATEGORIES de recettes	Tulo- ja meno- arvion mukaan ¹⁾ Enligt budgeten 1948 ¹⁾ Selon le budget	1946	1947	1948			
		I—XII	I—XII	I—VIII	I—IX	I—X	I—XI
		Milj. mk — Millions de markkaa					
A. Varsinaiset tulot — Egentliga inkomster — Recettes proprement dites	70 294	66 400	70 207	57 020	62 032	69 276	81 332
Niistä — Därav — Dont							
Verot — Skatter — Impôts	55 571	52 500	57 845	44 138	48 415	54 920	66 162
Tulo- ja omaisuusvero — Inkomst- och förmögenhetsskatt — Impôt sur le revenu et la fortune	19 300	17 284	22 142	15 087	16 301	19 298	21 698
Perintö- ja lahjaverot — Arvs- och gåvoskatt — Impôt d'héritage et de donation	200	176	231	189	227	258	267
Erinäiset ylimääräiset verot — Särskilda extraordinarie skatter — Impôts supplémentaires divers	30	69	47	21	26	27	27
Omaisuuksien luovutusvero — Förmögenhetsöverlåtelseskatt — Impôt exceptionnel sur la fortune	3 750	9 203	4 274	2 488	2 518	3 248	4 236
Tullitulot — Tullinkomster — Recettes douanières	5 951	2 436	4 556	5 520	6 089	6 967	7 946
Tupakkavalmistevero — Accis på tobak — Accise aux produits de tabac	4 000	3 472	4 392	3 988	4 547	4 668	5 799
Makaisvalmistevero — Accis på sötsaker — Accise aux bonbons	0	0	4	118	123	157	190
Mallasjuomaverot — Malttöljsskatt — Droits sur les boiss. ferm.	270	236	241	154	178	200	231
Väki- ja marjaviiniverot — Accis på sprit och bärviner — Accise sur l'esprit-de vin, l'eau-de-vie et le vin de baies	155	198	186	107	119	137	154
Autonkumirenkaiden valmisteverot — Tillverkningskatt på bilgummiringar — Accise aux pneus	15	17	23	16	17	20	23
Tulitikkuverot — Skatt på tändstickor — Accise aux allumettes	250	245	241	189	211	239	266
Sokerin valmisteverot — Accis på socker — Accise au sucre	10	11	15	7	7	7	17
Virvoitusjuomaverot — Accis på läskdrycker — Droits sur les boissons rafraichissantes	140	146	145	133	147	158	168
Kullanvalmisteverot — Skatt på guld — Accise sur l'or	65	105	125	75	77	77	82
Hopeanvalmisteverot — Skatt på silver — Accise sur l'argent	35	—	—	22	28	31	34
Leimaverot — Stämpelskatt — Timbre	1 500	1 375	1 775	2 085	2 279	2 446	2 637
Liikevaihtoverot — Omsättningsskatt — Impôt sur le chiffre d'affaires	14 000	13 536	18 288	12 823	13 153	14 558	19 882
Kahviverot — Skatt på kaffe — Taxe sur le café	4 900	—	—	858	1 317	1 334	1 387
Muita veroja — Övriga skatter — Autres impôts	1 000	3 991	1 160	258	1 051	1 090	1 118
Korot ja osingot — Räkter och dividender — Intérêts et dividendes	8 436	5 736	6 219	7 667	7 689	7 696	7 704
Valtionrautateiden nettotulot — Statsjärnvägarnas nettoinkomster — Recettes nettes des chemins de fer	1 488	-400	-254	1 551	1 647	1 721	1 809
Posti- ja lennätinlait. nettotulot — Post- och telegrafv. nettoink. — Recettes nettes des postes, télégraphes et téléphones	174	648	533	171	192	282	294
Metsätalouden nettotulot — Nettoinkomster av skogshushållningen — Recettes nettes des forêts	661	909	1 666	609	956	1 084	1 175
Muita varsinaisia tuloja — Övriga egentliga inkomster — Autres	3 964	7 007	4 198	2 884	3 133	3 573	4 188
B. Pääomatuloja — Kapitalinkomster — Recettes de capital	13 212	37 945	24 054	4 765	5 221	5 687	5 936
Yhteensä — Summa — Total	83 506	104 345	94 261	61 785	67 253	74 963	87 268

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Verotulot Skatteinkomster Recettes de l'impôt	Siitä — Därav — Dont			Metsätalous ³⁾ Skogshushållning ³⁾ Forêts ³⁾	Posti- ja lennätinmaksut ²⁾ Post- och telegrafavgifter ²⁾ Post et droits de télégraphe ²⁾
		Liikevaihtovero Omsättningsskatt Impôt sur le chiffre d'affaires	Leimaverot Stämpelskatt Timbre	Tuontitulli ²⁾ Importtull ²⁾ Droits d'entrée ²⁾		
		Milj. mk — Millions de markkaa				
1938	3 664	—	265	1 875	+ 268	+ 69
1940	3 627	—	210	944	- 72	+103
1941	9 888	1 410	240	1 391	+ 151	+159
1942	13 847	3 510	271	1 669	+ 416	+158
1943	16 406	4 002	304	1 064	+ 240	+311
1944	15 737	4 019	365	683	+ 149	+379
1945	25 656	6 872	857	416	+ 113	+425
1946	52 500	13 536	1 375	2 470	+ 909	+648
1947	57 845	18 288	1 775	4 595	+1 666	+533
1948				9 273		
1947 VII	2 517	1 129	156	302	+ 376	- 24
VIII	5 277	2 905	121	676	+ 312	+ 22
IX	2 285	234	126	342	+ 346	+ 39
X	7 997	1 173	144	370	- 719	+ 42
XI	7 600	3 348	139	610	+1 205	+ 33
XII	15 212	5 796	215	491	+ 306	- 13
1948 I	2 733	188	142	362	- 58	- 1
II	4 567	222	248	808	- 162	+146
III	3 288	305	298	431	- 189	+ 30
IV	7 040	1 333	440	875	- 106	+ 69
V	8 369	3 778	255	515	+ 173	+ 7
VI	5 435	388	258	1 168	+ 99	- 10
VII	3 650	1 327	253	705	+ 331	- 31
VIII	9 055	5 280	191	764	+ 521	- 39
IX	4 278	330	194	591	+ 347	+ 21
X	6 505	1 405	167	889	+ 128	+ 90
XI	11 242	5 324	191	989	+ 91	+ 12
XII				1 174		

1) Tähän sisältyvät myös lisämenoarviot. — Häri ingår även tilläggsbudgeterna.

2) Kauppatalaston mukaan. Tässä myöskin varastoonpanomaksu. — Enligt handelsstatistiken. Häri ingår även nederlagsavgift. — D'après la statistique commerciale. Y compris les droits d'entrepôt.

3) Nettotulot (+) tai -menot (-). — Nettoinkomst (+) eller -utgift (-). — Recettes (+) ou dépenses (-) nettes.

34. Valtionvelka. — Statsskuldén. — Dette publique.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Päivän kurssin mukaan — Enligt dagskurs — Selon le cours du jour						Koko valtion- velka Hela stats- skuldén Total de la dette publique
	Ulkomainen velka — Utländsk skuld Dettes extérieures			Kotimainen velka — Inhemsk skuld Dettes intérieures			
	Vakautettu Konsoliderad Consolidées	Vakauttamaton Svävande Flottantes	Yhteensä Summa Total	Vakautettu Konsoliderad Consolidées	Vakauttamaton Svävande Flottantes	Yhteensä Summa Total	
	Milj. mk — Millions de markkaa						
1938	1 211	—	1 211	2 406	57	2 463	3 674
1939	1 865	—	1 865	3 287	758	4 045	5 910
1940	3 424	—	3 424	3 868	9 674	13 542	16 966
1941	3 748	674	4 422	8 157	14 914	23 071	27 493
1942	3 898	1 033	4 931	12 086	19 795	31 881	36 812
1943	4 144	1 248	5 392	23 561	22 669	46 230	51 622
1944	4 832	1 266	6 098	35 777	25 447	61 224	67 322
1945	16 425	3 522	19 947	38 632	26 946	65 578	85 525
1946	27 454	4 179	31 633	46 288	26 848	73 136	104 769
1947	34 377	4 180	38 557	47 782	31 424	79 206	117 763
1948	39 402	4 203	43 605	44 337	33 675	78 012	121 617
1947 IX	34 587	4 182	38 769	47 301	32 222	79 523	118 292
X	34 732	4 186	38 918	47 782	31 383	79 165	118 083
XI	34 188	4 183	38 371	47 903	29 012	76 915	115 286
XII	34 377	4 180	38 557	47 782	31 424	79 206	117 763
1948 I	34 511	4 184	38 695	48 657	28 848	77 505	116 200
II	35 570	4 184	39 754	47 561	25 615	73 176	112 930
III	35 993	4 200	40 193	47 017	30 034	77 051	117 244
IV	36 937	4 200	41 137	46 694	29 510	76 204	117 341
V	37 327	4 205	41 532	46 713	26 135	72 848	114 380
VI	37 274	4 221	41 495	46 533	27 676	74 209	115 704
VII	37 661	4 215	41 876	46 640	30 307	76 947	118 823
VIII	38 038	4 210	42 248	45 565	32 245	77 810	120 058
IX	38 803	4 206	43 009	44 465	34 865	79 330	122 339
X	39 410	4 206	43 616	44 417	35 617	80 034	123 650
XI	39 558	4 209	43 767	44 357	30 843	75 200	118 967
XII	39 402	4 203	43 605	44 337	33 675	78 012	121 617

35. Ulkomaiden tukkuhintaindeksit. — Utländska partiprisindex. — Indices des prix de gros des pays étrangers.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Alankomaat Nederländerna Central Bureau a. d. Stat.	Argentiina (Buenos Aires) Buletén Mensual de Estadística	Yhdysvallat Förrenta staterna Depart. of Labor	Kanada Domin. Bureau of Statistics	Tšekoslovakia Tjeckoslovakien Office nat. de stat.	Sveitsi — Schweiz Office fédéral de l'économie	Ranska — Frankrike Statist. Générale	Iso Britannia Storbritannien Board of Trade	Tanska — Danmark Det. Stat. Departement	Norja — Norge Det stat. Sentralbyrå	Ruotsi — Sverige Kommerskollegium	Suomi — Finland Tilastollinen pääto- misto — Statistiska centralbyråen
	(c)	(g)	(e)	(e)	(f)	(d)	(b)	(a)	(b)	(b)	(a)	(a)
1938	102	94	79	79	96	107	100	100	112	100	111	114
1941	150	129	87	90	142	184	171	203	203	163	172	197
1942	157	167	99	96	145	210	201	213	213	172	189	243
1943	160	180	103	100	147	218	234	214	214	175	196	276
1944	164	188	104	103	148	223	265	217	217	177	196	305
1945	181	193	106	104	165	221	375	213	213	177	194	438
1946	251	208	121	109	288	215	648	210	210	169	186	686
1947	271	222	152	129	303	224	989	232	232	175	199	825
1948	280	222	163	144	306	233	216	254	254	178	214	1 090
1947 VII	272	222	151	129	301	223	882	236	236	179	199	799
VIII	271	225	154	131	302	223	1 004	236	236	179	199	853
IX	272	227	157	134	303	224	1 096	235	235	178	202	862
X	274	227	159	139	307	230	1 122	235	235	178	203	882
XI	277	227	160	143	305	232	1 211	239	239	178	204	968
XII	280	228	163	144	306	232	1 217	242	242	178	205	1 010
1948 I	279	229	166	147	309	234	1 463	242	242	180	207	1 026
II	279	231	161	147	309	234	1 537	243	243	180	209	1 033
III	279	231	161	147	310	235	1 536	244	244	180	210	1 074
IV	279	235	163	149	310	234	1 555	247	247	181	213	1 079
V	279	241	164	150	311	233	1 653	253	253	181	214	1 089
VI	280	248	166	152	313	233	1 691	256	256	182	216	1 102
VII	279	250	169	152	320	232	1 698	258	258	182	215	1 124
VIII	280	250	170	158	321	231	1 783	259	259	181	217	1 118
IX	279	250	169	158	322	230	1 791	259	259	181	217	1 116
X	284	250	165	159	319	230	1 884	259	259	181	217	1 110
XI	217	250	164	164	321	232	1 974	259	259	182	217	1 107
XII	218	250	164	164	325	231	218	263	263	182	217	1 104

(a) 1935 = 100. — (b) 1938 = 100. — (c) VII. 1938—VI. 1939 = 100. — (d) VII. 1914 = 100. — (e) 1926 = 100. — (f) III. 1939 = 100. — (g) 1937 = 100.

36. Ulkomaiden elinkustannusindeksit. — Utländska levnadskostnadsindex. — Indices étrangères du coût de la vie.

Vuosi ja kuukausi År och månad Années et mois	Suomi — Finland Sosiaalisten tukkeus- maksu — Borta för socialt försörjning	Ruotsi — Sverige Kommerskollegium	Norja — Norge Det Stat. Sentralbyrå	Tanska — Danmark Det Stat. Departement	Alankomaat Nederländerna Central Bureau v. d. Stat.	Iso Britannia Storbritannien Ministry of Labour	Ranska — Frankrike Statistique Générale	Sveitsi — Schweiz Office fédéral de l'industrie	Office nat. de stat.	Tšekoslovakkia Tjeckoslovakien (Prag)	Kanada Domin. Bureau of Statistics	Yhdysvallat. Förenata staterna Depart. of Labor	Argentina (Buenos Aires) Bulletin Mensuel de Statistique
	(a)	(a)	(c)	(a)	(d)	(e)	(c)	(g)	(h)	(i)	(i)	(j)	
1938	108	106	100	107	.	101	100	137	95	102	101	99	
1941	155	139	139	158	134	128	150	174	149	112	105	106	
1942	183	151	147	164	144	129	175	193	162	117	117	112	
1943	207	153	150	166	149	128	224	203	160	118	124	113	
1944	219	154	152	168	.	130	285	208	161	119	126	113	
1945	307	154	155	170	.	131	393	209	170	119	128	135	
1946	490	155	159	169	193	131	645	208	309	124	139	159	
1947	636	164	160	173	.	.	1 030	217	295	136	159	180	
1948	856	b) 165	.	.	.	f) 108	
1947 VII	648	.	161	174	200	101	965	217	287	136	158	183	
VIII	661	.	159	.	197	100	1 068	218	283	137	160	185	
IX	672	168	158	.	199	101	1 157	218	285	139	164	185	
X	689	.	157	175	197	101	1 268	223	284	142	164	184	
XI	751	.	157	.	198	103	1 336	223	286	144	165	186	
XII	785	169	158	.	202	104	1 354	223	289	146	167	191	
1948 I	831	.	158	175	202	104	1 414	224	291	148	169	189	
II	820	.	159	.	202	106	1 519	224	290	150	168	188	
III	829	b) 163	160	.	203	106	1 499	223	293	151	167	191	
IV	833	.	160	176	204	108	1 499	223	294	152	169	.	
V	833	.	161	.	203	108	1 511	223	295	153	171	.	
VI	842	b) 164	159	.	207	110	1 529	224	297	154	172	.	
VII	881	.	159	179	207	108	1 528	223	293	157	174	.	
VIII	889	.	158	.	203	108	1 670	223	286	158	175	.	
IX	885	b) 166	158	.	.	108	1 783	223	286	159	175	.	
X	882	.	157	179	.	108	1 844	223	290	160	174	.	
XI	876	.	157	.	.	109	.	226	293	160	.	.	
XII	869	b) 166	.	.	.	109	

(a) 1935 = 100. — (b) Uusi sarja, johon eivät sisälly verot eivätkä sosiaaliset edut. — Ny serie, vari varken skatter eller sociala förmåner ingå.
— Nouvelle série. — (c) 1938 = 100. — (d) 1938/1939 = 100. — (e) I. IX. 1939 = 100. — (f) Uusi sarja 17. VI. 1947 = 100. — Ny serie 17. VI. 1947
= 100. — Nouvelle série 17. VI. 1947 = 100. — (g) VI. 1914 = 100. — (h) III. 1939 = 100. — (i) 1935/1939 = 100. — (j) III. 1937 = 100.

Suomen teollisuustuotannon volyymi vuosina 1938—1947.

Le volume physique de la production industrielle finlandaise de 1938 à 1947.

Laskumenetelmät ja tulokset.

Les méthodes de calcul et les résultats.

Kirj. Eino H. Laurila.

Tuotantotoiminnan suuruutta ja sen vaihteluja koskevien tilastotietojen käyttö sekä taloudellisen analyysin empirisenä tietoaisteina että liike-elämän ja valtion talouspolitiikan ratkaisujen perustana on viime vuosina huomattavasti lisääntynyt. On sen vuoksi luonnollista, että tämän toiminnan tilastolliseen mittaamiseen on jouduttu kiinnittämään entistä suurempaa huomiota. Samalla on ollut havaittavissa pyrkimystä — seurauksena varsinkin kansantulotilaston merkityksen lisääntymisestä — kokonaistuotantotoiminnan ja sen eri sektorien välisten suhteiden entistä järjestelmällisempään tarkasteluun. Kunkin tuotannonalan saavutusten mittaaminen ei vain sinänsä ole tärkeätä, vaan ennen kaikkea sen kokonaistarkastelun kannalta, joka pyrkii koko tuotantotoiminnan tuloksen, kansantulon, suuruuden ja vaihtelujen selvittämiseen. On ilmeistä, että tältä kannalta lähtien on eri alojen tuotantotoiminnan tilastollisessa mittaamisessa käytettyjen menetelmien yhdenmukaistamiseen kiinnitettävä mitä suurinta huomiota.

Tuotantotoiminnan aloista on teollisuus meilläkin huomattavin. Melkoinen osa kokonaistuotannon vaihteluista selittyikin juuri teollisen tuotannon vaihteluista. Lisäksi teollisuustuotannon vaihtelut vaikuttavat suuresti muihin tuotantotoiminnan aloihin, samalla kun taas näiden muiden alojen tuotannon vaihtelut herkästi kuvastuvat teollisuustuotannossa. Teollisuustuotannon suuruuden ja sen vaihtelujen mittaamiseen onkin jatkuvasti sekä eri maissa että kansainvälisissä järjestöissä kiinnitetty erikoista huomiota¹⁾. Tämä huomio ei johdu vain asian tärkeydestä, vaan siitäkin, että kysymykseen liittyy monia vaikeita probleemoja aina perusmäärittelmistä ja tehtävän asettelusta sopivien tietojen hankintaan ja asianmukaisten tilastollisten menetelmien valintaan saakka. Nimenomaan on näin asianlaita, kun kysymyksessä on teollisuustuotannon vaihtelujen mittaaminen pistekoemenetelmien avulla.

¹⁾ Jo parikymmentä vuotta sitten Genevessä pidetyssä kansainvälisessä taloustilastollisessa konferenssissa kiinnitettiin asiaan suurta huomiota (Kts. *Conférence Internationale Concernant les Statistiques Economiques (26 novembre au 14 décembre 1928). Publications de la Société des Nations. II. 52. 1928*). Asia oli myös koko laajuudessaan esillä Kansainvälisen tilastoinstituutin 16. kokouksessa Roomassa v. 1925 (Kts. *Bulletin de l'Institut International de Statistique T. 22. Rome 1926*). — Tällä hetkellä (v:n 1949 alussa) asia on pohdittavana Yhdistyneitten Kansakuntien tilastotoimistossa.

Den industriella produktionens volym i Finland åren 1938—1947.

Beräkningsmetoder och resultat.

Av Eino H. Laurila.

Statistiska uppgifter om den produktiva verksamhetens storlek och växlingar ha under de senaste åren i ökad grad börjat användas både som empiriskt material för den ekonomiska analysen och som grund för avgöranden inom näringslivet och statens ekonomiska politik. Det är därför naturligt, att större uppmärksamhet än förut ägnats det statistiska mätandet av denna verksamhet. Samtidigt har — främst som en följd av den ökade betydelse, som tillmätts nationalinkomststatistiken — en strävan till ett mera systematiskt studium av relationerna mellan storleken av den totala produktiva verksamheten och dess storlek i olika sektorer kunnat förklaraskas. Mätandet av prestationerna inom de enskilda näringsgrupperna är viktigt ej blott i och för sig utan främst med tanke på den totalanalys, som söker utreda storleken av hela den produktiva verksamhetens resultat, nationalinkomsten, och förändringarna i denna inkomst. Utgående från dessa fakta är det tydligt, att stor uppmärksamhet måste ägnas förhållandet av de metoder, som användas vid det statistiska mätandet av den produktiva verksamheten.

Av denna verksamhets olika grenar är i Finland, liksom i många andra länder, industrin den viktigaste. En betydande del av totalproduktionens växlingar kan förklaras genom växlingarna i industriproduktionen. Dessutom inverka växlingarna i industriproduktionen starkt på produktionen inom övriga näringar, liksom även industriproduktionen å andra sidan känsligt återspeglar växlingar i produktionen inom övriga näringar. Därför har man även i olika länder och inom internationella organisationer fäst särskild uppmärksamhet vid mätandet av industriproduktionens storlek och växlingar¹⁾. Detta intresse orsakas ej blott av frågans vikt, utan även av att med den äro förknippade flere svåra problem rörande olika sidor av denna fråga, ända från de grundläggande definitionerna och frågeställningarna till anskaffandet av lämpligt material och valet av adekvata metoder. Särskilt är detta fallet vid mätande av växlingarna i industriproduktionen enligt samplingmetoder.

¹⁾ Redan vid den internationella konferens för främjandet av den ekonomiska statistiken, som hölls i Genève för ett 20-tal år sedan, fästes stor uppmärksamhet vid denna fråga (se *Conférence Internationale Concernant les Statistiques Economiques (26 novembre au 14 décembre 1928). Publications de la Société des Nations II. 52. 1928*). Frågan var även i hela sin vidd före vid Internationella Statistikinstitutets sextonde sammanträde i Rom år 1925 (se *Bulletin de l'Institut International de Statistique T. 22. Rome 1926*). — Frågan behandlas för närvarande (i början av år 1949) av Förenade Nationernas statistiska byrå.

Kun nyt käsillä oleva selvitys perustuu viralliseen teollisuustilastoomme, on tässä välttytty eräistä vaikeista kysymyksistä, jotka muuten olisi ollut ratkaistava. Ei ole tarvinnut puuttua esim. kysymyseen, mitä »teollisuudella» on ymmärrettävä. Selvitys kuvastaa teollisuutta siinä laajuudessa kuin se nykyisin sisältyy teollisuustilastoon. Juuri tästä syystä on tosin ollut tehtävä eräitä lisäyksiä aikaisempien vuosien tilastoon. Nykyisin Valtion Metallitehtaisiin kuuluvat entiset puolustuslaitoksen tehtaot ovat — vähäisin poikkeuksin — sisältyneet tilastoon vasta v:sta 1945 lähtien. Johdonmukaisuuden vuoksi ne on otettu huomioon myös vuosina 1938—1944. V:n 1939 teollisuustilastosta puuttuu myös n. s. luovutetun alueen teollisuus. Sekin on tässä selvityksessä otettu huomioon ¹⁾. Ne teollisuusryhmät, jotka tässä selvityksessä ovat olleet tutkimuksen kohteena, selviävät lähemmin jalempänä sivulla 40 esitetystä taulukosta. Paitsi varsinaista tehdasteollisuutta on siis huomioon otettu myös »malminlouhinta ja rikastaminen» sekä »voima-, valaistus- ja vesijohtolaitokset», jotka kansainvälisissä nimikkeistöissä yleensä katsotaan erillisiksi tuotantotoiminnan aloiksi ²⁾. Sen sijaan ovat teollisuustilastoon kuulumattomina jääneet pois teurastamot ja meijerit, jotka ilmeisesti olisi laskettava teollisuuteen kuuluviksi, sekä edelleen luonnollisesti se tuotantotoiminnan ala, joka tunnetaan nimellä »käsityö».

Jos tarkastelemme lähemmin kysymystä, miten olisi määriteltävä se »tuotanto», jonka mittaamiseen tässä teollisuuden osalta pyrimme, toteamme kaksi eri tarkastelun lähtökohtaa. Voimme ensiksikin tarkastella niiden lopullisten tuotteiden määrää, jotka teollisuus toimittaa markkinoille. Nämä tuotteet voitaisiin jakaa kahteen ryhmään, niihin, jotka tosin teollisuuden kannalta ovat lopullisia, mutta jotka teollisuudesta siirtyvät muiden tuotannonalojen »raaka-aineiksi» ³⁾, sekä niihin, jotka koko tuotantotoiminnan kannalta on katsottava lopullisiksi. Näiden viimeksi mainittujen tuotteiden — jotka joko kulutus- tai pääomahyödykkeinä ovat valmiita lopullisiin tarkoituksiinsa — tarkastelu olisi yhtenä osana siinä kokonaistarkastelussa, joka n. s. lopputuotemenetelmän (»final product method») avulla pyrkii hyödykepuolelta tuotannon kokonaistuloksen, kansantuotteen (»national product»), määräämiseen. Eräät muutkin tehtävän asetellut ilmeisesti vaativat teollisen toiminnan tarkastelua tältä kannalta ⁴⁾. Kun kuitenkin käytännössä tuskin milloinkaan jonkin tuotannonalan, esim. jonkin teollisuuslajin, tuotteet ovat yksinomaan sen saavutusten tuloksia, vaan ne päinvastoin ovat tuloksena useamman tuotannonalan yhteissaavutuksista, ei itse teollisuuden tuotannonlistä panosta voida mitata lopputuotteilla. Myös-

Då föreliggande undersökning baserar sig på vår officiella industristatistik har ställningstagande till en rad svåra problem kunnat undvikas. Sålunda har omfattningen av begreppet »industri» ej behövt definieras, då utredningen återspeglar industrin i den omfattning den behandlas i den nuvarande industristatistiken. Detta medför emellertid att man varit tvungen att göra några tillägg till statistiken för de tidigare åren. De industriella anläggningar, vilka tidigare lytt under försvarsmakten och vilka nu höra till Statens Metallfabriker, ha — med smärre undantag — införts i statistiken först för år 1945. För enhetlighetens skull ha de beaktats även under åren 1938—1944. I industristatistiken för år 1939 saknas uppgifter om industrin på det till Sovjetunionen år 1940 avträdde området; även denna industri har i föreliggande undersökning beaktats ¹⁾. De industrigrupper, som beröras av föreliggande undersökning, framgå av tabellen på sida 40 nedan. Utom den egentliga fabriksindustrin ha sålunda även »malmbrytningen och anrikningen» samt »kraft-, belysnings- och vattenverken» beaktats, ehuru de i den internationella nomenklaturen i allmänhet anses som särskilda näringsgrenar ²⁾. Däremot ha slakterier och mejerier, om vilka uppgifter icke ingå i industristatistiken, ej medtagits i dessa beräkningar, ehuru de uppenbarligen måste anses tillhöra industrin. Ytterligare har naturligtvis den del av den produktiva verksamheten, som klassificeras som »hantverk», utelämnats.

Vid ett närmare studium av hur den »produktion» bör bestämmas, som här för industrins del skall undersökas, kan man finna två utgångspunkter för resonemanget. För det första kan man studera mängderna av de slutprodukter industrin levererar till marknaden. Dessa produkter kunna uppdelas i två grupper, nämligen dels sådana, som visserligen ur industrins synpunkt äro slutliga, men vilka från industrin överföras som »råvaror» ³⁾ för produktionen inom övriga näringsgrenar, dels sådana som även med beaktande av hela produktionsprocessen bör betraktas som slutliga. Studiet av de sistnämnda produkterna — vilka antingen som konsumtions- eller produktionsnyttigheter äro färdiga för sina slutliga ändamål — skulle härvid utgöra en del av en sådan total undersökning, vid vilken man strävar efter att, utgående från produktsidan, enligt den s. k. »final product-metoden» bestämma produktionens totala resultat, nationalprodukten. Även vissa andra frågeställningar fordra uppenbarligen ett studium av industriproduktionen enligt denna metod ⁴⁾. Då emellertid i praktiken knappast någonsin produkterna från en näringsgren — t. ex. någon industriart — utgöra resultat av endast denna näringsgrens prestationer, utan de tvärtom vanligen äro resultat av flere näringsgrenars verksamhet, kan enbart

¹⁾ Tällöin on puuttuvien tietojen vuoksi ollut tyydyttävä melko karkeisiin arviontimenetelmiin. On edellytetty, että luovutetun alueen teollisuus kehittyi v. 1939 eri teollisuusryhmissä muuten samalla tavoin kuin muun Suomen teollisuus, mutta että se oli toiminnassa keskimäärin vain 9 kuukautta.

²⁾ Kts. *International Standard Industrial Classification of all Economic Activities (United Nations. Economic and Social Council. 3. Year. 7. session. Supplement No. 5 B. Lake Success 1948)*.

³⁾ Raaka-aineilla ei tässä tarkoiteta samaa kuin tavallisessa kielenkäytössä. Vrt. esitystä sivulla 50.

⁴⁾ Esim. jos halutaan verrata keskenään jonkin tuotteen tuotannon ja viennin kehitystä.

¹⁾ På grund av bristen på uppgifter ha härvid blott rätt grova uppskattningsmetoder kunnat användas. Det har förutsatts att av industrin på det avträdde området varje enskild industrigen utvecklat lika som motsvarande industrigen i hela landet, men att produktionen fortgått i medeltal blott 9 månader.

²⁾ Se *International Standard Industrial Classification of all Economic Activities (United Nations. Economic and Social Council. 3. Year. 7. Session. Supplement No. 5 B. Lake Success 1948)*.

³⁾ Med råvaror avses här ett vidare begrepp än i vanligt språkbruk. Jämför framställningen på sida 50.

⁴⁾ T. ex. jämförelser av produktionens och exportens utveckling för någon viss varas del.

kään ei siten voida suorittaa eri tuotannonalojen eikä siis eri teollisuuslajienkaan tuotannonollisen toiminnan vertailua. Tämä käy päinsä vain jos »tuotanto» käsitetään siksi arvonlisäykseksi, joka on aikaansaatu nimenomaan kysymyksessä olevan tuotannonalan saavutuksilla. Tuotannon tulos on siis se nettoarvo, joka saadaan, kun tuotannon bruttoarvosta vähennetään niiden tuotannossa käytettyjen raaka-aineiden, polttoaineiden ynnä muiden hyödykkeiden ja palvelusten arvo, jotka on saatu muilta tuotannonaloilta¹⁾. Kun eri tuotannonalojen nettoarvot lasketaan yhteen, päädytään siihen kokonaisnettoarvoon, kansantuloon, johon kansantulotilastosta tunnetulla »arvonlisäysmenetelmällä» (»value added method») ²⁾ juuri pyritään. Koko tuotantotoimintaa tutkittaessa päästään molemmilla edellä kehitetyillä tarkastelutavoilla samaan tulokseen.

Jos on kysymyksessä nimenomaan tuotannon volyymin vaihtelujen mittaaminen, on tuotannon bruttovolyymilla ymmärrettävä vakiohinnoissa ilmaistua tuotannon bruttoarvoa, koska paljouksia sinänsä ei voida laskea yhteen. Teollisuuden lopputuotteiden volyyymi-indeksi saataisiin tällöin tavallisella volyyymi-indeksikaavalla

$$I_i = \Sigma q_i p_o : \Sigma q_o p_o,$$

jossa tutkittavan ajan osalta tulot $q_i p_o$ saadaan joko kertomalla eri tuotteiden paljoudet, q_i , perusvuoden hinnoilla, p_o , — silloin kun paljoudet tunnetaan — tai »deflatoimalla» (eliminoimalla hintatason muutosten vaikutukset) nykyishinnoissa ilmaistu tuotannon bruttoarvo asianmukaisella hintaindeksillä³⁾. Kun kysymyksessä on tuotannon nettovolyymin mittaaminen, ei menettely ole aivan näin yksinkertainen. Jos merkitään teollisuuden tai jonkin teollisuusryhmän tuotannon bruttoarvoa B :llä ja tuotannossa käytettyjen muilta tuotantoaloilta ostettujen hyödykkeiden ja palvelusten arvoa — siis vähennyserien arvoa — V :llä, on tuotannon nettoarvo $B - V$.⁴⁾ Kun sekä B että V edellytetään tarkoittavan koko teollisuutta tai jotakuta teollisuusryhmää, ovat ne eri tuotteiden bruttoarvojen ja niitä vastaavien vähennyserien summia. Niiden erotus, nettoarvo, perusvuonna voidaan siis merkitä $\Sigma (b_o - v_o)$. Jos nyt jonkin tuotteen perusvuoden tuotannon nettoarvo (siis $b_o - v_o$) jaetaan tuotteen paljoudella, q_o , saadaan osamäärä, joka merkittäköön symbolilla a_o ja joka voidaan käsittää eräänlaisena tuotteen »hintana», sinä osana tavanmukaisesti käsitetystä tuotteen hinnasta, joka aiheutuu teollisuuden osuudesta kysy-

¹⁾ Vrt. tuotannon brutto- ja nettoarvoa koskevaa kuviota sivulla 50. Nettoarvoon päästäisiin myös välittömästi tutkimalla sen eri komponentteja, eri tulotyyppisiä (työ-, pääoma- ja organisaatiotuloa).

²⁾ Menetelmä on myös pohjoismaissa sanottu tuotantotilastolliseksi menetelmäksi.

³⁾ Jälkimmäisessä tapauksessa tunnetaan siis $q_i p_i$. De atomalla saadaan tulokseksi $q_i p_o$, koska $q_i p_i : \left(\frac{q_o p_i}{q_o p_o}\right) = q_i p_o$.

Perusvuoden hintojen, vakiohintojen, käyttö punnuksina muinaakin vuosina johtaa kokonaisuuden struktuuriin, joka jonkin verran poikkeaa todellisuudessa olemassa olevasta struktuurista ja siitä, joka saataisiin käyttämällä punnuksina jonkin toisen vuoden hintoja. Menettelyyn sisältyvä oletamus on oikea vain jos kaikkien tuotteiden hinnat pysyvät samoina tai jos ne muuttuvat kaikki samassa suhteessa. On helppo osoittaa, että näin ei ole asianlaita, mutta syntyvät eroavaisuudet ovat ilmeisesti vähäisiä.

⁴⁾ Vrt. taulukkoa sivulla 50.

industrins totalinsats i produktionsprocessen — ej mätas på basen av slutprodukterna. Ej heller kan man på basen av uträkningar enligt denna metod göra jämförelser mellan olika industrigrupper eller arters produktion. Detta är möjligt blott om begreppet »produktion» avser endast den värdeökning hos produkterna, som åstadkommits genom verksamheten inom varje enskild produktiv sektor. Produktionens resultat blir alltså härvid det nettovärde, som erhålles genom att från bruttovärdet av produktionen avdraga värdet av de råvaror, det bränsle samt de övriga nyttigheter och tjänster, som erhållits från övriga sektorer.¹⁾ Då nettovärdena av olika sektorers produktion adderas, erhålles det totala nettovärde, nationalinkomsten, som eftersträvas vid nationalinkomstberäkningar enligt den s. k. »value added-metoden»²⁾. Vid studium av hela den produktiva verksamheten leda båda de ovan utvecklade betraktelsesätten till samma resultat.

Vid beräkningar av växlingarna i industrins bruttoproduktionsvolym bör med denna bruttoproduktionsvolym avses värdet av produktionen, räknat enligt konstanta priser, då ju mängduppgifterna ej som sådana kunna adderas. Sålunda skulle volymindex för slutprodukterna av den industriella produktionen erhållas enligt den vanliga volymindexformeln

$$I_i = \Sigma q_i p_o : \Sigma q_o p_o,$$

i vilken för den period undersökningen gäller produkterna $q_i p_o$ erhållas antingen genom att, då mängderna av de producerade varorna äro kända, multiplicera dessa, q_i , med basårets priser, p_o , eller genom »deflatering» (elimination av växlingarna i prisenivån) av de producerade varornas bruttovärde under undersökningsåret med hjälp av adekvata prisindexserier³⁾. Då det gäller att mäta produktionens nettovolym är metoden ej fullt så här enkel. Om man betecknar bruttovärdet av industrins eller någon industrigrens produktion med B och värdet av de nyttigheter och tjänster, vilka erhållits av andra näringsgrenar — alltså avdragsposternas värde — med V är produktionens nettovärde $B - V$ ⁴⁾. Då såväl B som V gälla hela industrin eller någon industrigren kunna de uppfattas som summor av resp. bruttovärden och avdragsposter för de enskilda produkterna. Skillnaden mellan dem — nettovärdet — under basåret kan alltså betecknas $\Sigma (b_o - v_o)$. Om nu nettovärdet på produktionen av någon vara under basåret (alltså $b_o - v_o$) divideras med mängdtalet för produktionen, q_o , erhålles en kvot, som vi beteckna a_o , vilken kan uppfattas som ett slags pris, d. v. s. den del av slutproduktens pris, fattat i vanlig bemär-

¹⁾ Jämför tablan över brutto- och nettovärdet av produktionen på sida 50. Nettovärdet erhålles även genom ett direkt studium av dess komponenter, de olika inkomsttyperna (arbets-, kapital- och organisationsinkomster).

²⁾ Förfarandet har i de nordiska länderna även nämnts den produktionsstatistiska metoden.

³⁾ I sistnämnda fall är alltså värdet $q_i p_i$ känt. Genom deflatering erhålles $q_i p_o$ då $q_i p_i : \left(\frac{q_o p_i}{q_o p_o}\right) = q_i p_o$. — Användandet av basårets priser som konstanta vikter även under övriga är leder till en totalstruktur, som något avviker från såväl den egentliga som den, vilken skulle erhållas vid användande av något annat år som basår. Den förutsättning, som innefattas i metoden, håller streck blott om priserna på alla produkter förbli oförändrade eller ändras i samma proportion. Det är lätt att påvisa, att detta ej är fallet, men de skillaktigheter som uppstå äro uppenbarligen små.

⁴⁾ Jämför tablan på sida 50.

myksessä olevan tuotteen tuottamisesta¹⁾. Näin voidaan jonkin tuotteen tuotannon nettoarvo merkitä $q_0 a_0$ — jolloin siis a_0 :lla on juuri mainittu merkityksensä — ja vastaavasti saadaan koko teollisuuden tai jonkin teollisuusryhmän tuotannon nettoarvoksi perusvuotena $\Sigma q_0 a_0$. Tutkittavan ajan tuotannon nettoarvoksi vakiohinnoin saadaan tällöin $\Sigma q_i a_0$, ja tuotannon suhteellisia muutoksia osoittamaan tavallinen volyyymi-indeksikaava

$$I_i = \Sigma q_i a_0 : \Sigma q_0 a_0.$$

Tässä kaavassa voidaan osoittaja saattaa muotoon $\Sigma q_0 a_0 \frac{q_i}{q_0}$. Tällä muunnoksella on merkitystä sikäli, että se käytännössä helpottaa tutkittavan ajan nettoarvon määräämistä niiden teollisuusryhmien osalta, joissa yksityisten tuotteiden perusvuoden »hintoja» (a_0 -arvoja) ei tunneta. Näissä ryhmissä voidaan suhde $\frac{q_i}{q_0}$ määrätä koko ryhmälle deflatoitujen bruttoarvosummien suhteesta, siis suhteesta $\Sigma q_{ij} p_{0j} : \Sigma q_{0j} p_{0j}$, jossa p_{0j} :t tietenkin tarkoittavat eri tuotteiden »tavallisia» hintoja. Kun tuotannon nettoarvo perusvuotena tärkeimpien teollisuusryhmien osalta usein voidaan ainakin likimäärin arvioida, jääkin tärkeimmäksi tehtäväksi juuri suhteen $\frac{q_i}{q_0}$ määrääminen hankittavasta tai jo saatavana olevasta aineistosta.

Teollisen tuotannon volyymissa havaittavat vaihtelut kuvastavat ilmeisesti niitä vaihteluja, joita on tapahtunut teollisten yritysten lukumäärässä sekä yksityisten yritysten tuotantokoneistossa (työvoimassa ja koneistossa) ja keskimääräisessä tuotantosaavutuksessa tuotantotekijäyksikköä kohden (vaihtelut työvoiman, koneiston ja raaka-aineiden käytön tehokkuudessa). Tällä yksinkertaisella toteamuksella on melkoista merkitystä sekä tuotannon mittaamiseen tarvittavan aineiston hankinnassa ja tämän aineiston asianmukaisuuden arvioimisessa että mittauksella saatujen tulosten tulkinnessa. Jos kuitenkin pyritään tuotannon vaihtelujen tarkempaan tilastolliseen analyysiin, olisi jo ennakolta selvitettävä ne perustekijät, ne n. s. selittävät variaabelit, joiden yhteisvaikutuksen tuloksia tutkittavat tuotannon vaihtelut ovat. Vaikka tässä ei pyritäkään tällaiseen analyysiin, on kuitenkin otettu huomioon eräitä näkökohtia, joilla on merkitystä tällaisen analyysin kannalta.

Kun esillä oleva selvitys perustuu virallisen teollisuustilaston tietoihin on säästyty monista niistä tietojen hankinta- ja valintavaikeuksista, joita esim. liittyvä teollisuustuotannon mittaamiseen pistokoe-menettelmiä käyttäen²⁾. Lisäksi käytettävissä ollut aineisto peittää 100-prosenttisesti ne tuotantotoi-

kelse, som orsakas av den behandlade industrigrenens andel i produktionen av varan¹⁾. Sålunda kan nettovärdet av produktionen av någon enskild vara betecknas $q_0 a_0$ — varvid alltså a_0 har ovan nämnda betydelse — och värdet av produktionen inom hela industrin eller någon industrigren under basåret i konsekvens härmed $\Sigma q_0 a_0$. Produktionens nettovärde till konstanta priser under det år undersökningen gäller blir då $\Sigma q_i a_0$. Som mått på de relativa förändringarna får man på detta sätt den normala volymindeksformeln

$$I_i = \Sigma q_i a_0 : \Sigma q_0 a_0.$$

I denna formel kan täljaren skrivas i formen $\Sigma q_0 a_0 \frac{q_i}{q_0}$. Denna transformeringsmöjlighet är viktig, då den i praktiken underlättar bestämmandet av nettovärdet för de industrigrupper del, för vilka »priserna» (a_0 -värdena) på de enskilda varorna under basåret äro obekanta. I dessa grupper kan förhållandet $\frac{q_i}{q_0}$ bestämmas på basen av förhållandet mellan de deflaterade bruttovärdesummorna, d. v. s. förhållandet $\Sigma q_{ij} p_{0j} : \Sigma q_{0j} p_{0j}$, där p_{0j} -värdena naturligtvis avse de »vanliga» priserna på varorna. Då nettovärdet av produktionen inom de viktigaste industrigrupperna under basåret vanligen åtminstone approximativt kan beräknas återstår som viktigaste uppgift beräkandet av förhållandet $\frac{q_i}{q_0}$ på basen av förhandenvarande eller särskilt för detta ändamål anskaffat material.

Växlingarna i industriproduktionens volym kunna uppenbarligen anses återspegla de växlingar, som förekommit i antalet industriföretag, i de enskilda företagens produktionsapparater (arbetskraft och maskinstock) samt i medelprestationen per produktionsfaktor (växlingarna i effektiviteten i utnyttjandet av arbetskraft, maskiner och råvaror). Detta enkla konstaterande är av betydelse såväl vid anskaffandet av det material, som behövs för mätandet av produktionen, som vid bedömandet av lämpligheten i detta material och vid tolkningen av de resultat, som nåtts på basen av detsamma. Om man emellertid eftersträvar en djupare statistisk analys av produktionens växlingar borde man först utreda de grundläggande faktorér, de s. k. förklarande variabler, vilkas sammanlagda verkan orsakar de växlingar i produktionen, vilka äro föremål för undersökningen. Ehuru här någon analys av detta slag ej eftersträvas ha dock vissa aspekter beaktats, vilka med tanke på en sådan äro av betydelse.

Då föreliggande undersökning baserar sig på uppgifterna i den officiella industristatistiken ha många av de svårigheter kunnat undvikas, vilka i fråga om anskaffning och urval av uppgifter uppstå t. ex. vid undersökningar av produktionens volym baserade på material av stickprovskaraktär²⁾. Dessutom

¹⁾ Tämä »hinta» on siis arvonlisäys tuoteyksikköä kohden.
²⁾ Paitsi teollisuustilastossa julkaistuja tietoja, on hyväksi käytetty myös teollisuustilaston alkuaineistoa. Tietojen tarkistamiseen tämän selvityksen tarpeita vastaaviksi ei tietenkään enää ole tarvinnut kiinnittää suurtakaan huomiota.

¹⁾ Detta »pris» utgör alltså värdeökningen per produktenhet.
²⁾ Utom de i industristatistiken publicerade uppgifterna har även primärmaterial till denna statistik utnyttjats. Större uppmärksamhet har på grund av materialets natur ej behövt ägnas kontroll av uppgifternas lämplighet för föreliggande undersökning.

minnan alat, jotka tässä ovat olleet tutkimuksen kohteena. Kun kuitenkin teollisuustilaston alkuaikaisen keräyksessä ja sen tilastollisessa käytössä ei ole voitu kiinnittää huomiota kaikkiin niihin näkökohtiin, jotka muodostavat tuotannon volyymin mittauksen teoreettisen perustan, näkökohtiin, joita edellä jo lyhyesti on kosketeltu, on tällaisesta sidonnaisuudesta tiettyyn aineistoon ollut haittojaakin. Kaiken kaikkiaan on virallista teollisuustilastoamme kuitenkin pidettävä hyvänä lähteenä myös tuotannon volyymin vaihteluja mitattaessa. Sehän on useassa suhteessa tarkimpia vuotuisia teollisuustilastoja ja näin ollen tarjoaa sellaisia mahdollisuuksia, joita ei esim. ole niissä maissa, joissa näin tarkan vuotuisen teollisuustilaston laatiminen on miltei teknillinen mahdottomuus.

Siirryttäessä tarkastelemaan esitettävän indeksisarjan perusvuoden valintaa, on huomattava, että tavanmukaisia valintakriteeriöitä — esim. perusvuoden »normaalisuudesta», sen ajallisesta läheisyydestä ja sitä koskevien tietojen saantimahdollisuuksista — ei ole sellaisenaan käytetty. Kun selvitys kuuluu osana määrättyä ajanjaksoa koskevaan laajempaan selvitykseen¹⁾, on valinnan tulos ollut ennakolta selvä. Vuotta 1938 voidaan tosin eräissä mielissä — lähinnä psykologisissa — pitää sopivana perusvuotena, mutta mitenkään »normaali» se ei yleistoloudelliselta kannalta ollut. Näyttääkin siltä, että yleisenä ratkaisuna yhtä vuotta pitemmän ajanjakson (esim. kolmen vuoden) käyttäminen »perusvuotena» olisi asianmukaisinta. Perusvuoden valinnassa on luonnollisesti tarpeellisten tietojen saantimahdollisuudet otettava huomioon. Jos johdatamme mieleemme edellä esitetyt, volyyminindeksikaavat, huomaamme, että perusvuodelta tarvitaan, paitsi paljoustietoja eri tuotteiden osalta, kunkin tuotteen hinta (mikäli pyritään tuotantoarvojen suhteen määrittämiseen, t. s. käytetään indeksilaskennan »koko-naismenetelmää» (»aggregative method») sekä kunkin teollisuusryhmän tai mieluummin kunkin teollisuuslajin tuotannon nettoarvo (mikäli on käytettävä arvoilla punnittuja abstraktisten paljouksien suhteita, t. s. käytetään indeksilaskennan »punnittujen suhdelukujen menetelmää» (»weighted relatives method»).

Jos jätämme paljoustiedot myöhemmin käsiteltäväksi, voimme aluksi todeta, että v:n 1938 teollisuustilastossa on tuotannon bruttoarvoa ja tuotannossa käytettyjen raaka-aineiden arvoa koskevia tietoja 197 teollisuuslajin osalta. Vielä enemmän on eri tuotteiden tuotannon paljouksia ja bruttoarvoja koskevia tietoja²⁾, joten tältä kannalta on hyviä mahdollisuuksia hintapunnusten laskemiseen ja siten indeksikaavan mukaisten vakiohinnoissa ilmaistujen tuotannon bruttoarvojen suhteiden määrittämiseen. Vaikeudet ovatkin tässä tapauksessa, siis mitattaessa teollisuuden lopputuotteiden volyymin vaihteluja, tuotteiden valinnassa eli niiden ryhmittämisessä raaka-aineisiin, kulutustavaroihin ja pääomatavaroihin, sekä edelleen paljouksien välillisessä määrittä-

¹⁾ Selvitys koskee Suomen kansantulon kehittymistä v:n 1938 jälkeen.

²⁾ Näiden tietojen saamista onkin meillä pidetty eräänä teollisuustilaston keskeisimpänä tehtävänä. Kts. M. Strömmer: Teollisuustilastomme rakenne. Eripainos Kemian Keskusliiton Tiedoituksia 4, 1945, s. 6.

täcker det behandlade materialet 100-procentigt de avsnitt av den produktiva verksamheten, vilka ha varit föremål för undersökning. Då emellertid vid insamlandet av primärmaterialet för industristatistiken och vid behandlingen av detta ej hänsyn kunnat tagas till alla de synpunkter angående den teoretiska grunden för föreliggande undersökning, vilka ovan i korthet berörts, har bundenheten vid detta material även haft negativa sidor. Som helhet betraktad måste dock vår industristatistik anses väl ägnad att användas som material vid en undersökning av växlingarna i industrins produktion. Den hör ju i många avseenden till de noggrannaste i sitt slag och erbjuder därför sådana möjligheter, vilka saknas i länder, där uppgörandet av en så detaljerad industristatistik stöter på hart när oöverbärliga tekniska svårigheter.

I fråga om valet av basår för de föreliggande indexserierna må nämnas, att de vanliga kriterierna för valet — t. ex. att året bör vara »normalt» och möjligast nära i tiden samt att goda uppgifter för året föreligga — ej som sådana beaktats. Då undersökningen ingår som ett led i en mer omfattande undersökning av förhållandena under en bestämd tidsperiod¹⁾ har valet från början varit givet. Visserligen kan året 1938 ur vissa synpunkter — närmast psykologiska — anses lämpligt som basår, men det kan ej betecknas som »normalt» ur allmänt ekonomisk synpunkt. Det synes även som om det i allmänhet vore mest ändamålsenligt att använda en längre tidsperiod (t. ex. tre år) som bas. Vid valet av basår måste naturligtvis även möjligheterna att erhålla lämpligt material beaktas. Vad behovet av goda uppgifter beträffar fordras, som av ovan anförda indexformler framgår, utom mängduppgifter om de olika varorna även uppgifter om deras pris (detta vid strävan efter att bestämma förhållandena mellan produktionsvärdena, d. v. s. vid användning av den s. k. »aggregative method» i indexberäkningen) samt nettovärdet av produktionen inom varje industrigrupp, eller om möjligt industriart (i det fall att man använder med värdetal vägda förhållanden mellan abstrakta mängder, d. v. s. vid användning av den s. k. »weighted relatives method»).

Mängduppgifterna skola senare behandlas. Till en början må därför konstateras att industristatistiken för år 1938 innehåller uppgifter om produktionens bruttovärde och de använda råvarorna för 197 industriarter. Uppgifterna om mängder och bruttovärden för enskilda produkter äro ännu flere²⁾, varför goda möjligheter föreligga att beräkna prisviker och med hjälp av dessa bestämma förhållandena mellan bruttovärdena på produktionen, räknade i konstanta priser. Svårigheterna ligga här, alltså vid mätandet av växlingarna i de slutliga industriprodukternas volym, i valet av produkter, d. v. s. i grupperingen av dessa på råvaror, konsumtionsvaror och kapitalvaror, samt i det indirekta beräkandet av mängduppgifter för de produkter, för

¹⁾ Denna undersökning gäller utvecklingen av Finlands nationalinkomst efter år 1938.

²⁾ Anskaffandet av dessa uppgifter har nämligen hos oss ansetts höra till industristatistikens mest centrala uppgifter. Se M. Strömmer: Teollisuustilastomme rakenne. Eripainos Kemian Keskusliiton Tiedoituksia 4, 1945, s. 6.

sessä niiden tuotteiden osalta, joista suoranaisia paljoustietoja ei ole olemassa. Vaikka teollisuustilastossa onkin, kuten mainittiin; runsaasti eri teollisuuslajien tuotannon bruttoarvoa ja käytettyjen raaka-aineiden arvoa koskevia tietoja, emme pelkäämme näiden tietojen avulla pääse siihen teoreettisesti oikeaan tuotannon nettoarvoon, joka edellä määriteltiin varsinaisen teollisuustuotannon volyyymi-indeksin perustaksi. Tiedot muistakin vähennyseristä (polttoaineista, sähkövoiman käytöstä, pakkaus- ja tarvikkeista sekä kaikista muista muilta tuotannonaloilta ostetuista hyödykkeistä ja palveluksista ynnä lisäksi pääoman kulumisesta) olisivat tarpeen.

Kun eri teollisuusryhmistä ja -lajeista ei näin yksityiskohtaisia tietoja ole olemassa¹⁾, on tässä selvityksessä ollut pakko määritellä tuotannon nettoarvo pelkäämään bruttoarvon ja raaka-aineiden arvon väliseksi erotukseksi²⁾. Tämä menettely perustuu siis olettamukseen, että raaka-aineet yksinään teollisuuden eri alaryhmissä ovat edustavia eri vähennyserille. Menettelyn oikeutus tuntuu ainakin koko teollisuuden osalta ilmeiseltä. Niinpä v. 1938 arvioitiin vähennyserien yhteisarvo koko teollisuuden osalta 14 573 milj. markaksi, ja tästä tuli raaka-aineiden osalle 12 111 milj. markkaa eli n. 83 %³⁾. Eräissä teollisuuslajeissa — ne kuuluvat lähinnä kivi-, savi-, lasi- ja turveteollisuuden ryhmään — raaka-aineiden osuus vähennyseristä on kuitenkin niin pieni (polttoaine- y. m. s. menot suuret), että niiden nettoarvopunnus on tullut suhteettoman korkeaksi. Näidenkään kohdalta ei kuitenkaan ole poikettu yleisestä menettelystä, koska eräiden muiden seikkojen on katsottu tasoittavan teollisuuden kokonaisindeksiin tästä mahdollisesti aiheutuvan epätarkkuuden⁴⁾. Teollisuuden uusien tuotteiden osalta ei tietenkään suoranaisia hinta- ja nettoarvotietoja ole v. 1938 olemassa. Ne on näin ollen jouduttu arvioimaan kysymyksessä oleviin tuotteisiin verrattavissa olevien muiden tuotteiden ja tuoteryhmien hinta- ja nettoarvotietojen perusteella⁵⁾.

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksinkin konstruimisessa on eri paljoustietojen yhdistäminen yhdeksi kokonaisuudeksi eräitä peruskysymyksiä, mutta käytännössä joutuu kuitenkin itse perustietoihin, perussarjoihin, kiinnittämään eniten huomiota. Lopultahan näiden tietojen määrää ja laatua ratkaisevat minkä arvon saadulle tulokselle voidaan antaa.

¹⁾ Viimeiset tiedot teollisuuden polttoaineen käytöstä teollisuusryhmittäin ovat v. 1936. Lisäksi on Kansanhuoltoministeriön toimesta kerätty useana vuonna polttoaineen käyttöä koskevia tietoja koko teollisuuden osalta sekä toimitettu tarkempi teollisuuden eri kustannuseriä koskeva tiedustelu vuosilta 1938 ja 1944—1946. Tiedustelu kohdistui n. 300 teollisuusyritykseen; sen tuloksia ei kuitenkaan sellaisinaan voitu tässä käyttää hyväksi.

²⁾ On tietenkin aina pyrittävä niin lähelle kuin suinkin sitä, mikä on teoreettisesti katsottu oikeaksi, mutta tälle pyrkimykselle asettaa rajan, paitsi tietojen puute, myös kustannuskysymys.

³⁾ V. Lindberg: Suomen kansantulo vuosina 1926—1938. Suomen Pankin Suhlannetutkimusosaston julkaisuja. Sarja B. 1. Helsinki 1943, ss. 69—71. Mainittakoon vielä, että laskassa oli raaka-aineiden osuus kaikista teollisuuden vähennyseristä sekä v. 1939 että v. 1946 n. 89 %. Kts. *Industriel Produktionsstatistik 1946. Statistiske Meddelelser. 4. R. 132. B. 1. H. København 1947.*

⁴⁾ Lähinnä on mainittava, että sahaus- ja höylästeollisuuden tuotannon nettoarvo oli v. 1938 normaalia pienempi. Tämän teollisuuslajin punnus on siis liian pieni, mutta juuri tämä seikka on vaikuttanut tasoittavasti kokonaisindeksiin.

⁵⁾ Tällöin saattavat tosin uusien tuotteiden punnuksset jäädä liian pieniksi suhteessa muiden tuotteiden punnuksiin, jos tuotannon tehokkuus, niinkuin voi olettaa, uusien tuotteiden osalta on suurempi.

vilka dessa saknas. Ehuru industristatistiken som nämnt innehåller ett stort antal uppgifter om bruttovärden och värden på använda råvaror; kan man ej enbart på basen av dessa uppgifter beräkna det teoretiskt riktiga nettovärde på produktionen, på vilket enligt ovan anförda definition beräkningarna av volymindex för industriproduktionen egentligen borde baseras. Även uppgifter om övriga avdragsposter (bränsle, använd elektrisk kraft, emballagematerial och alla övriga nyttigheter och tjänster från andra näringsgrenar samt kapitalförslitning) skulle behövas.

Då så detaljerade uppgifter ej föreligga för de olika industrigrupperna och -arterna¹⁾ har man i föreliggande undersökning varit tvungen att definiera produktionens nettovärde blott som skillnaden mellan bruttovärdet och råvarornas värde²⁾. Detta förfarande baserar sig alltså på antagandet, att råvarorna ensamma inom de olika undergrupperna representera avdragsposterna under basäret. Ätminstone i fråga om industrin i dess helhet synes metoden berättigad. Sålunda har värdet av samtliga avdragsposter år 1938 uppskattats till 14 573 milj. mk, varav på råvarornas del kommer 12 111 milj. mk, d. v. s. 83 %³⁾. För vissa industrislag — närmast tillhörande sten-, ler-, glas- och torvindustrin — är dock råvarornas andel i avdragsposten så liten (medan utgifterna för bränsle m. m. äro betydande) att viktalen för deras nettovärden ur helhetens synpunkt enligt ovannämnda metod bli för höga. Dock ha undantag från det allmänna förfarandet ej gjorts för dessa fall, då vissa andra faktorer ansetts utjämna de inexaktheter i totalindex, som eventuellt uppstå som följd av dessa⁴⁾. För produkter, vilkas tillverkning börjat efter år 1938 saknas naturligtvis direkta uppgifter om priser och nettovärden under nämnda år. Dessa ha därför uppskattats på basen av motsvarande uppgifter för jämförbara produkter eller varugrupper⁵⁾.

Vid det teoretiska konstruerandet av en volymindex för industriproduktionen utgör sammanvägandet av de olika mängduppgifterna ett av grundproblemen, men vid de praktiska beräkningarna måste huvudintresset ägnas primäruppgiftsserierna. Det värde, som kan tillmätas undersökningens resultat beror ju slutligen på dessa uppgifters antal och art.

¹⁾ De senaste uppgifterna om användningen av bränsle inom de olika industrigrupperna gäller år 1936. Dessutom ha på Folkförsörjningsministeriets initiativ uppgifter under ett flertal år insamlats om användningen av bränsle inom hela industrin samt för åren 1938 och 1944—1946 en mer detaljerad rundfråga gjorts om de olika kostnadsposternas storlek inom industrin. Uppgifter ha här insamlats från c. 300 industriföretag. Resultaten ha dock här ej som sådana kunnat utnyttjas.

²⁾ Man bör givetvis vid de praktiska beräkningarna försöka komma de teoretiska begreppen så nära som möjligt, men möjligheterna att förverkliga denna strävan begränsas utom av bristen på uppgifter även av kostnaderna.

³⁾ V. Lindberg: Suomen kansantulo vuosina 1926—1938. Suomen Pankin Suhlannetutkimusosaston julkaisuja. Sarja B. 1. Helsinki 1943, ss. 69—71. Ytterligare må nämnas att i Danmark råvarorna såväl år 1939 som år 1946 utgjorde hela 89 % av samtliga avdragsposter inom industrisektorn. Se *Industriel Produktionsstatistik 1946. Statistiske Meddelelser. 4. R. 132. B. 1. H. København 1947.*

⁴⁾ Närmast må nämnas att nettovärdet av såg- och hyvlingindustrins produktion år 1938 var lägre än normalt. Vikten för denna industriart är alltså för liten, varigenom felaktigheten i slutresultatet utjämnas.

⁵⁾ Härvid kan emellertid vikterna för nytillkomna produkter bli för små i jämförelse med vikterna för de övriga produkterna om produktionens effektivitet för de nytillkomna produkternas del är större, vilket synes antagligt.

Käsillä oleva selvitys perustuu 460 perussarjaan, joista siis kukin osoittaa jonkin tuotteen tai tuoter ryhmän tuotannon paljoutta tutkittavana olevana ajanjaksona. Näistä sarjoista on sitten — joko suoraan tai edellä mainituin menetelmin yhdistäen — saatu 200 eri teollisuuslajien tuotannon vaihteluja osoittavaa sarjaa. Perussarjoista on suurin osa (305) saatu suoraan teollisuustilaston tai sen alkuaineiston paljoustiedoista. Eräissä tapauksissa on tuotteiden laadussa tutkittavan ajanjakson pituuden ja poikkeuksellisuuden johdosta tapahtunut niin huomattavia muutoksia, ettei olemassa olevia paljoustietoja ole voitu käyttää. Tällöin on käytetty käytettyjen raaka-aineiden paljoustietoja, t. s. oletettu, että käytettyjen raaka-aineiden paljouksissa tapahtuneet muutokset kuvastavat muutoksia itse tuotannon paljouksissa. Raaka-aineiden paljoustietoihin on tietenkin jouduttu turvautumaan sellaisissakin tapauksissa, jolloin suoranaisia tuotannon paljoustietoja ei ole ollut olemassa. Eräissä teollisuuslajeissa, joista ei myöskään ole suoranaisia tuotannon paljoutta koskevia tietoja, on raaka-aineiden käytössä, ilmeisesti tuotevalikoiman ja tuotantoprosessin muututtua, tapahtunut niin suuria muutoksia, ettei niitä koskevia paljoustietoja ole voitu käyttää. Tällaisissa tapauksissa on yleensä ollut turvauduttava tuotannon bruttoarvojen deflatoimiseen asianmukaisilla hintaindeksillä. Tällöin ei kuitenkaan ole käytetty yleiseen tukkuhintaindeksiin kuuluvan teollisuustuotteiden erikoisindeksin alaindeksijä, koska tällainen menettely näyttää teoreettisesti arveluttavalta¹⁾, vaan erityisesti kutakin tapausta varten konstruoituja hintaindeksijä. Deflatoiminta on tietenkin ollut pakko käyttää myös silloin kun käytettävissä on ollut pelkästään bruttoarvoa koskevia tietoja. Vielä on käytetty eräitä muitakin menettelytapoja perussarjojen välillisessä määräämisessä, mutta niiden selvittäminen jääköön tuonnemmaksi. Kun tutkittavana oleva ajanjakso on ollut verrattain pitkä, on eri menettelytapojen sopivaisuus tullut selvemmin ilmi. Kontrollitarkoituksessa on lisäksi tarpeen tullen verrattu eri menettelytapoilla saatuja tuloksia. Edelleen on kontrollitarkoituksiin käytetty työntekijäin lukumäärän ja deflatoitujen palkkasummien vaihteluja sekä kaikkia muitakin tietoja, joilla tulosten luotettavuutta on voitu arvostella²⁾.

Eri teollisuusryhmissä noudatetuista menettelytapoista perussarjojen määräämiseksi mainittakoon ensinnäkin, että ryhmässä »malminlouhinta ja rikastaminen» kaikki perussarjat on saatu paljoustiedoista (jolloin malmin metallipitoisuus on myös otettu huomioon) ja samoin ryhmässä »sulatot ja metallien jalostuslaitokset» suurin osa. Viimeksi mainitussa ryhmässä on lisäksi käytetty raaka-aineiden paljoustietoja sekä tuotannon bruttoarvotietoja deflatoituina hintaindeksillä, jotka saatiin »sivutuotteena» niistä

¹⁾ Teollisuustuotteiden erikoisindeksi ei nimittäin mittaa niitä hintoja, jotka ovat teollisuustuotannon bruttoarvon laskeamisen pohjana. Sen mittaamisessa hinnoissa tulevat esim. välillisten verojen vaikutukset näkyviin. Eroavaisuudet voivat tulla erikoisen huomattaviksi verotusjärjestelmän muuttuessa. (V. 1938 meillä ei esim. ollut liikevaihtoveroa). Vrt. siv. 52.

²⁾ Valitettavasti ei tietoja ole ollut käytettävissä ihmis- ja kone työtuotteista; niiden merkitys tuotannon volyymin selvittämisessä on ilmeinen.

Föreliggande undersökning baserar sig på 460 primärserier, vilka alltså var och en återger utvecklingen av produktionen av någon vara eller inom någon varugrupp under den behandlade perioden. Av dessa primärserier ha sedan — antingen direkt eller genom sammanslagning enligt ovan anförda metoder — bildats 200 serier, vilka återge växlingarna i olika industriarters produktion. Av primärserierna äro de flesta (305) baserade direkt på mängduppgifter i industristatistiken eller primärmaterialet för denna statistik. I vissa fall ha, på grund av den behandlade tidsperiodens längd och de exceptionella förhållandena, så betydande ändringar skett i produkternas kvalitet, att mängduppgifterna ej kunnat användas. I sådana fall ha uppgifterna om mängderna av använda råvaror använts med antagande av att växlingarna i dessa mängder återspegla växlingarna i produktionsvolymen. Uppgifterna om mängderna av använda råvaror ha naturligtvis även utnyttjats i de fall, då mängduppgifter för produktionen saknats. I vissa industrier, för vilka direkta mängduppgifter för produkterna saknas, ha tydligen på grund av forskjutningar i produkturvalet och produktionsprocessen så stora ändringar skett i sammansättningen av de använda råvarorna, att ej heller mängduppgifterna för dessa erbjudit lämpligt material för beräkningarna. I sådana fall ha i regel bruttovärdena på produktionen deflaterats med hjälp av en adekvat prisindex. Då användandet av delindex ur den specialindex för industriprodukter, vilken ingår i partiprisindex, stöter på teoretiska betänkligheter¹⁾ ha sådana ej använts, utan speciella prisindexserier ha i varje enskilt fall konstruerats. Även då enbart uppgifter om bruttovärdena stått till buds har man givetvis varit tvungen att använda denna metod. Ytterligare ha vissa andra tillvägagångssätt använts vid de indirekta beräkningarna av primärserier, redogörelser för dessa lämnas nedan. Då undersökningen omfattar en rätt lång tidsperiod har de olika metodernas lämplighet framgått rätt tydligt. I kontrollsyfte ha ytterligare vid behov jämförelser gjorts mellan resultat, som nåtts enligt olika metoder. Som kontrollmaterial ha använts uppgifter om arbetarantalets växlingar, deflaterade uppgifter om de utbetalade lönesummorna samt alla de övriga till buds stående uppgifter, vilka underlättat bedömandet av tillförlitligheten i de resultat, som uppnåtts²⁾.

Av de metoder för beräkningarna av primärserierna, vilka använts för olika industrigrupper må nämnas att i gruppen »malmbrytning och anrikning» alla primärserier erhållits på basen av mängduppgifterna (varvid även malmerens metallhalt beaktats) och att likaså beräkningarna för gruppen »smält- och metallförädlingsverk» till största delen direkt äro baserade på mängduppgifterna. I sistnämnda grupp ha dessutom använts mängduppgifter för råvarorna och bruttovärdeuppgifter deflaterade med hjälp av

¹⁾ Specialindex för industriprodukter mäter nämligen ej de priser, på vilka beräkningarna av bruttovärdet av industriproduktionen basera sig. I de priser, som mätas av nämnda index, återspeglas även inverkan av t. ex. indirekta skatter. Olika heterna kan bli särskilt stora vid ändringar i skattesystemet (som exempel må nämnas att hos oss omsättningsskatten år 1938 ännu ej införts). Jämför sida 52.

²⁾ Tyvärr ha uppgifter om antalet arbetstimmar för den mänskliga och mekaniska arbetskraftens del ej stått till buds; betydelsen av dessa uppgifter vid förklarandet av växlingarna i produktionsvolymen är uppenbar.

vertailumielessä kysymykseen tulevista teollisuuslajeista, joista oli olemassa sekä paljous- että arvotietoja ja joiden osalta hintojen kehitys siis oli määrättävissä¹⁾. »Konepajojen» alaryhmässä »valimot, konepajat ja laivaveistämöt» ei raaka-aineiden paljoustietoihin nojautuvalla menettelyllä — jota menettelyä on muissa maissa melko yleisesti käytetty, tosin lähinnä alemman jalostusasteen tuotannon osalta — päästy tyydyttäviin tuloksiin. Tämä johtuu ilmeisesti tämän alaryhmän heterogeenisesta luonteesta sekä siitä, että ryhmän sisäisessä struktuurissa on tapahtunut melkoisia muutoksia. Myöskään ei »konepajojen» muista alaryhmistä laskettujen »työtehoindeksien» soveltaminen²⁾ eikä myöskään deflatoitujen palkkasumman käyttö johtanut tyydyttäviin tuloksiin (käytettävissä olleiden palkkaindeksien sopivaisuus tarkistamattomina työvoiman hinnanmuutosten eliminoimiseen oli tosin jo ennakolta kyseenalainen). Sen sijaan tuotannon bruttoarvon deflatointi tarkoitusta varten konstruoidulla hintaindeksillä, jonka pohjana oli laaja kysymyksessä olevan alan tuotteiden hinta-aineisto, johti tulokseen, joka sekä kontrollisarjojen että muiden kriteerioiden valossa näytti täysin tyydyttävältä. »Kaapelitehtaiden» osalta saatiin perussarjat tuotteiden paljoustiedoista sekä »sähkökonetehtaiden» osalta raaka-aineiden paljoustiedoista. »Asennusliikkeiden ja korjauspajojen» sekä »hienomman koneteollisuuden» osalta taas perussarjat laskettiin deflatoimalla tuotannon bruttoarvo tarkoitusta varten konstruoidulla yhdistetyllä hinta- ja palkkaindeksillä³⁾. Yhteensä perustuu edellä mainittujen teollisuusryhmien eli metalliteollisuuden tuotannon arviointi 69 perussarjaan, joista 55 on saatu suoraan tuotannon paljoustiedoista. Ryhmässä »kivi-, savi-, lasi- ja turvetuollisuus» on tosin suurin osa perussarjoista saatu suoraan paljoustiedoista, mutta melkoisesti on myös jouduttu käyttämään deflatoituja tuotannon bruttoarvotietoja. Samoin on asianlaita ollut »kemiallisen teollisuuden» sekavassa ryhmässä, jossa perussarjojen luku muuten on huomattavan suuri. »Nahka-, kumi- y. m. s. teollisuuden» osalta on perussarjat miltei kokonaan saatu paljoustiedoista. Ryhmässä »kutoma- ja vaatetusteollisuus» on perussarjojen luku yhtä suuri kuin metalliteollisuudessa eli 69, joista 61 perustuu suoranaisiin paljoustietoihin. Eräät tärkeät tämän ryhmän teollisuuslajit on arvioitu deflatoituista tuotannon bruttoarvoista. Tällöin on tietenkin — kuten aina muutenkin — kiinnitetty erikoista huomiota siihen, että käytetyt hintaindeksisarjat ovat mahdollisimman edustavia kuvaamaan eliminoitavia hintojen vaihteluja. »Paperiteollisuuden» ryhmässä on kaikki perussarjat saatu suoraan

prisindexserier, vilka erhållits som »biprodukt» vid beräkandet av primärserierna för jämförbara industriarter, för vilka såväl mängd- som värdeuppgifter funnits att tillgå, varigenom prisutvecklingen kunnat bestämmas¹⁾. Vad de »mekaniska verkstäderna» vidkommer ha inom undergruppen »gjuterier, mekaniska verkstäder och skeppsvarv» acceptabla resultat ej kunnat nås genom användning av mängduppgifterna för de använda råvarorna, vilken metod utomlands — dock närmast för de lägre stadierna av förädlingen — rätt allmänt använts. Detta beror tydligen på gruppens heterogena sammansättning och på att rätt stora strukturförändringar inom den förekommit. Ej heller användandet av »arbeteffektivitetsindexserier»²⁾ eller serier av deflaterade lönesummor gav tillfredsställande resultat. (De tillgängliga löneindexseriernas lämplighet för att okontrollerade användas vid eliminering av förändringarna i arbetskraftens pris var dock redan på förhand tvivelaktig). Däremot nåddes ett resultat, som vid jämförande med olika kontrollserier och tillämpande av andra kriterier föreföll gott, genom deflatering av bruttovärdet på produktionen med hjälp av en för detta ändamål konstruerad prisindexserie, baserad på ett vidlyftigt material av priser på produkter av ifrågavarande industri. För »kabelfabrikerna» erhöles primärserierna direkt på basen av mängduppgifter för produkterna och för gruppen »fabriker för tillverkning av elektriska maskiner och apparater» på basen av mängduppgifter för råvarorna. Primärserierna inom grupperna »installationsaffärer och reparationsverkstäder» samt »finare maskinindustri» ha erhållits genom deflatering av bruttovärdet på produktionen med för ändamålet konstruerade kombinerade pris- och löneindexserier³⁾. Som sammanfattning må nämnas att inom ovan nämnda industrigrupper, d. v. s. metallindustrin beräkningarna av produktionens volym baserar sig på 69 primärserier, av vilka 55 beräknats direkt på basen av mängduppgifter för produktionen. Inom gruppen »sten-, ler-, glas- och torvindusti» ha visserligen större delen av primärserierna kunnat uträknas direkt på basen av förefintliga mängduppgifter, men i rätt stor utsträckning har även deflatering av bruttovärdena varit nödvändig. Detsamma har varit fallet inom den heterogena gruppen »kemisk industri», som för övrigt omfattar ett stort antal primärserier. För gruppen »läder-, gummi- o. a. d. industri» ha primärserierna praktiskt taget helt kunnat baseras på mängduppgifter om produktionen. Inom gruppen »textil- och beklädnadsvaruindustri» är antalet primärserier lika stort som i metallindustrin, d. v. s. 69, och 61 av dessa baserar sig direkt på mängd-

¹⁾ F. C. Mills'in aikoinaan kehittämä menettely, »the adequacy ratio». Kts: S. Fabricant: *Problems in the Measurement of the Physical Volume of Output, by Industries. Journal of the American Statistical Association. Vol. 33 (1938): Nr. 203, ss. 567—568.*

²⁾ Tutkittavan alaryhmän nettoarvoindeksi = tunnetun alaryhmän »työtehoindeksi» (tuotannon nettoarvo jaettuna työntekijäin luvulla) ja tutkittavan alaryhmän työntekijäin lukumäärän indeksin tulo. Menettely perustuu siis oletukseen, että nämä määritellyt työteho on vaihdellut samalla tavalla kummassakin teollisuuden alaryhmässä.

³⁾ Tällaisia yhdistettyjä indeksejä on käytetty m. m. Ranskassa, missä esim. sähkökoneiden tuotannon volyymin arvioimiseen on käytetty yhdistettyä työntekijä- ja sähkövoiman kulutusindeksiä. *Etudes et Conjoncture. Union française. Année 1 (1946): nos. 1—2, s. 97.*

¹⁾ Tillvägagångssättet, »the adequacy ratio», introducerades på sin tid av F. C. Mills. Se S. Fabricant: *Problems in the Measurement of the Physical Volume of Output, by Industries. Journal of the American Statistical Association. Vol. 33 (1938): Nr. 203, ss. 567—568.*

²⁾ Index för nettovärdet av den undergrupp som studeras = produkten av »arbeteffektivitetsindex» (produktionens nettovärde dividerat med arbetarnas antal) för den kända undergruppen och index för antalet arbetare inom den undergrupp, som studeras. Metoden grundar sig alltså på antagandet att den på detta sätt definierade arbeteffektiviteten växlat på samma sätt inom båda undergrupperna.

³⁾ Kombinerade indexserier av detta slag ha använts bl. a. i Frankrike, där man t. ex. för beräkandet av produktionsvolymen för de elektriska maskinernas del använt en kombinerad index för antalet arbetstimmar och konsumtionen av elektrisk kraft. Se *Etudes et Conjoncture, Union française. Année 1 (1946): nos. 1—2, s. 97.*

Teollisuustuotannon volyymi-indeksit vuosina 1938—1947. — Volymindex för industriproduktionen åren 1938—1947. — *Indices du volume physique de la production industrielle de 1938 à 1947.*

	Pun- nukset Vikter (Poids *)	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Malminlouhinta ja rikastaminen — Malm-brytning och anrikning — <i>Extraction des minerais</i>	0.98	100	121	135	170	164	242	155	137	132	147
Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk — <i>Fonderies, usines métallurgiques</i>	5.71	100	104	83	79	94	112	109	102	132	136
Metallien valmistaminen — Beredning av metaller — <i>Industries métallurgiques de base</i>	2.93	100	106	76	76	109	137	143	125	176	
Raudan ja teräksen jalostus — Förädling av järn och stål — <i>Fabrication d'articles en métaux ferreux</i>	2.30	100	105	95	88	84	90	77	77	84	
Muiden metallien jalostus — Förädling av övriga metaller — <i>Fabrication d'articles en métaux non ferreux</i>	0.48	100	91	71	59	50	64	56	78	96	
Konepajat — Mekaniska verkstäder — <i>Ateliers de machines</i>	15.03	100	99	93	104	111	120	119	121	152	178
Valimot, konepajat ja laivaveistämöt — Gjuterier, mekaniska verkstäder och skeppsvarv — <i>Fonderies, ateliers de machines et constructions navales</i>	9.53	100	98	95	108	113	127	131	118	153	
Kaapelitehtaat sekä sähkökone- ja -laitetehtaat — Kabelfabriker samt fabriker för elektriska maskiner och apparater — <i>Câbles, machines et appareils électriques</i>	1.73	100	120	115	119	135	144	121	139	197	
Asennusliikkeet ja korjauspajat — Installationsaffärer och reparationsverkstäder — <i>Ateliers d'installation et de réparation</i>	3.77	100	91	78	87	63	92	89	121	129	
Hienompi koneteollisuus — Finare maskinindustri — <i>Fabrication d'instruments de précision</i>	0.12	100	107	92	108	111	97	117	124	148	193
Kivi-, savi-, lasi- ja turveteollisuus — Sten-, ler-, glas- och torvindustri — <i>Industries de la pierre, de l'argile, du verre et de la tourbe</i>	7.84	100	99	60	64	56	59	55	73	85	107
Kivi-, kivitavara- ja turveteollisuus — Sten-, stenvaru- och torvindustri — <i>Fabrication d'articles en pierre et de tourbe</i>	2.33	100	85	48	49	46	51	43	63	77	
Savi- ja savitavarteollisuus — Ler- och lervaruindustri — <i>Fabrication d'articles en argile</i>	4.51	100	105	60	59	46	47	46	62	72	
Lasiteollisuus — Glasindustri — <i>Verrerie</i>	1.00	100	110	91	126	126	133	121	151	166	
Kemiallinen teollisuus — Kemisk industri — <i>Industries chimiques</i>	2.94	100	108	81	87	96	105	115	108	129	141
Kemiallinen perusteollisuus — Kemisk grundindustri — <i>Fabrication des produits chimiques industriels essentiels</i>	1.14	100	106	87	107	123	122	159	126	141	
Muu kemiallinen teollisuus — Övrig kemisk industri — <i>Fabrication de divers produits chimiques</i>	1.80	100	109	78	74	78	94	88	97	122	
Nahka-, kumi- y. m. s. teollisuus — Läder-, gummi- o. a. d. industri — <i>Industrie du cuir, du caoutchouc etc.</i>	3.33	100	104	124	77	58	73	77	74	88	98
Nahka- ja turkisteollisuus — Läder- och pälsverksindustri — <i>Fabrication du cuir; préparation et teinture des fourrures</i>	0.93	100	104	128	73	51	58	56	56	75	
Nahkatavarteollisuus — Lädervaruindustri — <i>Fabrication d'articles en cuir</i>	1.70	100	110	145	97	68	83	89	86	86	
Kumitavarteollisuus — Gummivaruindustri — <i>Fabrication d'articles en caoutchouc</i>	1.14	100	93	89	51	47	71	75	72	100	
Kutoma- ja vaateusteollisuus — Textil- och beklädnadsvaruindustri — <i>Industries textiles et de vêtements</i>	11.07	100	95	91	70	55	64	71	77	93	103
Kehruu- ja kutomateollisuus — Spinn- och vävindustri — <i>Filage et tissage</i>	6.22	100	97	99	70	52	66	79	82	98	
Vaatetustavarteollisuus — Beklädnadsindustri — <i>Fabrication des vêtements</i>	4.28	100	91	80	73	61	63	62	72	88	
Muu tähän kuuluva teollisuus — Övrig bithörande industri — <i>Autre fabrication de même espèce</i>	0.57	100	103	79	49	45	48	51	57	71	
Paperiteollisuus — Pappersindustri — <i>Industries du papier</i>	22.94	100	99	44	50	65	67	54	55	76	84
Puuhiomot ja pahvitehtaat — Träsliperier och pappfabriker — <i>Fabriques de pâte mécanique et de carton</i>	4.08	100	102	37	41	52	66	50	53	75	
Selluloosatehtaat — Cellulosafabriker — <i>Fabriques de cellulose</i>	11.29	100	87	36	40	34	35	30	34	51	
Paperitehtaat — Pappersbruk — <i>Fabriques de papier</i>	6.00	100	113	44	52	80	82	63	61	95	
Paperi-, pahvi- ja kartonkivalmisteteollisuus — Pappers-, papp- och kartongfabrikation — <i>Fabrication d'articles en papier et en carton</i>	1.48	100	116	116	138	266	258	209	195	190	
Punteollisuus — Träindustri — <i>Industries du bois</i>	10.10	100	89	54	58	67	77	69	84	98	111
Sahat ja höyläämöt — Sågverk och hyvlerier — <i>Scieries et raboteries</i>	4.53	100	90	37	43	44	53	44	60	70	
Vaneritehtaat — Fanerfabriker — <i>Usines de placage</i>	2.35	100	91	43	37	37	45	39	36	60	
Puuvalmisteteollisuus — Trävarufabrikation — <i>Fabrication d'articles en bois</i>	3.22	100	88	85	94	121	132	126	153	166	
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus — Närings- och nautningsmedelsindustri — <i>Industries des denrées alimentaires, des boissons et du tabac</i>	11.83	100	96	87	94	88	99	95	91	110	114
Viljavarteollisuus — Spannmålsvarutillverkning — <i>Fabrication des produits meuniers et de boulangerie</i>	3.22	100	99	97	115	109	128	119	118	134	
Liha-, rasva- ja kalatavarteollisuus — Kött-, fett- och fiskvaruindustri — <i>Fabrication des produits de charcuterie, de la marquinerie, des poissons préparés et des conserves</i>	1.28	100	103	94	57	20	21	42	44	44	
Sokeri-, suklaa- y. m. s. teollisuus — Socker-, choklad- o. a. d. industri — <i>Fabrication du sucre, des bonbons etc.</i>	2.71	100	97	76	80	63	65	65	38	51	
Juoma- y. m. s. teollisuus — Dryckes- o. a. d. industri — <i>Fabrication des boissons etc.</i>	3.34	100	92	83	99	119	142	123	144	179	
Tupakkateollisuus — Tobaksindustri — <i>Industrie du tabac</i>	1.28	100	91	85	98	78	70	62	46	64	
Voima-, valaistus- ja vesijohtolaitokset — Kraft-, belysnings- och vattenverk — <i>Usines d'électricité, à gaz et services des eaux</i>	5.02	100	88	69	70	77	108	96	100	102	103
Kaasutehtaat — Gasverk — <i>Usines à gaz</i>	0.59	100	93	99	108	120	132	112	99	95	
Sähkölaitokset — Elektricitetsverk — <i>Usines d'électricité</i>	3.62	100	84	58	57	63	104	90	96	97	
Vesijohtolaitokset — Vattenverk — <i>Services des eaux</i>	0.81	100	101	97	102	110	112	111	121	129	
Graafinen teollisuus — Grafisk industri — <i>Impression</i>	2.54	100	97	86	103	110	137	134	146	136	136
Muu teollisuus — Övrig industri — <i>Autres industries</i>	0.05	100	99	90	120	171	299	287	458	333	393
Koko teollisuus — Hela industrin — <i>Toutes les industries</i>	100.00	100	98	73	75	78	89	83	87	105	117

*) La pondération est basée sur les valeurs nettes de la production (définies comme la différence entre la valeur brute de la production et celles des matières premières employées) de 1938, année de base. La valeur nette de la production industrielle totale correspondante à cette définition était de 9 158 millions de markkaa. «La valeur ajoutée» a été évaluée à 6 700 millions de markkaa.

tuotannon paljoustiedoista. »Puuteollisuuden» ryhmässä on sen sijaan eräissä tapauksissa jouduttu käyttämään raaka-aineiden paljoustietoja. Yhteensä on näissä kahdessa viimeksi mainitussa ryhmässä, joiden tuotannon paljouden laskeminen on suhteellisen helppo tehtävä, perussarjojen luku 28. Erikoisen paljon on raaka-aineiden paljoustietoja jouduttu käyttämään ryhmässä »ravinto- ja nautintoaine-teollisuus», koska tuotteiden laatu on tutkittavana olevana ajanjaksona monessa tapauksessa suuresti vaihdellut. Kuitenkin on tämänkin ryhmän 90:stä perussarjasta 51 saatu suoraan tuotannon paljoustiedoista. »Voima-, valaistus- ja vesijohtolaitosten» ryhmä on laskettu suoraan paljoustiedoista, kun taas »graafisen teollisuuden» osalta on käytetty tärkeimman raaka-aineen — paperin — paljoustietoja.

Saadut tuotannon volyymi-indeksit selviävät lähemmin sivulla 40 olevasta taulukosta, jossa ryhmitely on — eräin vähäisin poikkeuksin — sama kuin virallisessa teollisuustilastossa. Koko teollisuutta koskevan volyymi-indeksisarjan luotettavuuden tarkistamiseksi on v:ltä 1946 tehty eräitä laskelmia, joiden suorittamisessa ei kuitenkaan puuttuvien tietojen vuoksi ole voitu käyttää kaikkein tarkimpia menettelytapoja. Ensinnä muunnettiin v:n 1946 teollisuustuotannon bruttoarvo v:n 1938 hintoihin siten, että se deflatoitiin sillä teollisuustuotteiden hintaindeksillä, joka saatiin tämän selvityksen »sivutuotteena». Vastaavasti deflatoitiin teollisuuden v. 1946 käyttämien raaka-aineiden arvo raaka-aineiden hintaindeksillä, joka nimenomaan tätä varten konstruoiitiin teollisuustilaston tietojen perusteella. V:n 1938 hinnoissa ilmaistun bruttoarvon ja raaka-aineiden arvon välisen erotuksen indeksiksi saatiin v. 1946 112, kun vastaava erotus v. 1938 merkittiin 100:lla ¹⁾. Näin ollen siis taulukossa sivulla 40 esitetyn tuloksen ja tässä tarkistuslaskelmassa (jossa siis laskelmien perustana on tuotannon bruttoarvon ja raaka-aineiden arvon suhde v. 1946 eikä v. 1938) saadun tuloksen välinen ero oli vain 6.5 %. Toisessa laskelmassa deflatoitiin raaka-aineiden lisäksi kaikki muutkin vähennyserät sopiviksi katsotuilla hintaindeksillä. Tuotannon bruttoarvon ja kaikkien vähennyserien erotus eli siis todellinen tuotannon nettoarvo v:n 1938 hinnoissa oli tällöin 113, kun v:n 1938 vastaava nettoarvo merkittiin 100:lla. Tarkistuslaskelmissa saatu tulos vastasi täysin ennak-

uppgifter. Volymen av vissa viktigare industrislag inom denna grupp har beräknats genom deflatering av bruttovärderna på produktionen. Härvid har naturligtvis — liksom alltid — särskild uppmärksamhet fästts vid att de prisindexserier som använts äro möjligast väl ägnade att återgiva de växlingar i priserna, som skola elimineras. Inom »pappersindustrin» äro samtliga serier baserade på direkta mängduppgifter, medan man för »träindustrins» del i vissa fall varit tvungen att använda uppgifter om råvarumängderna. Sammanlagt omfatta de två sistnämnda grupperna, för vilkas del beräkandet av produktionsvolymerna är relativt lätt, 28 primärserier. I särskilt hög grad ha råvarumängderna inom gruppen »närings- och njutningsmedelsindustri» tillgripits som beräkningsgrund. Varornas kvalitet har nämligen inom denna grupp växlat starkt under loppet av den behandlade perioden. Av de 90 primärserierna inom denna grupp ha dock 51 erhållits direkt på basen av mängduppgifter för produktionen. »Kraft-, belysnings- och vattenverken» ha behandlats på basen av direkta mängduppgifter om produktionen och den »grafiska industrin» på basen av mängduppgifterna för den viktigaste råvaran, pappret.

De beräknade volymindextalerna för industriproduktionen framgå av tabellen på sida 40, grupperingen är i tabellen — med några undantag — densamma som i den officiella industristatistiken. För kontroll av tillförlitligheten i volymindexserien för hela industrin ha en del beräkningar utförts för år 1946, vid vilka dock på grund av brist på uppgifter de mest noggranna metoderna ej kunnat användas. För det första reducerades bruttovärdet av produktionen år 1946 till 1938 års priser genom deflatering med den prisindex för industriprodukterna, vilken erhållits som »biprodukt» vid denna undersökning. På motsvarande sätt deflaterades värdet år 1946 av de råvaror industrin använt med en råvaruprisindex, som konstruerades enbart för detta ändamål på basen av uppgifter i industristatistiken. Index för skillnaden i 1938 års pris mellan bruttovärdet och råvarornas värde var 112 år 1946 om värdet av motsvarande skillnad år 1938 betecknas med 100 ¹⁾. Skillnaden mellan det i tabellen på sida 40 angivna värdet och resultatet av denna kontrollberäkning (som alltså baserats på förhållandet mellan produktionens bruttovärde och råämnenas värde år 1946 i stället för år 1938) är blott 6.5 %. I en annan beräkning ha vid sidan av råämnenä även alla övriga avdragsposter deflaterats med hjälp av lämpligbefunna prisindexserier. Index för skillnaden mellan produktionens bruttovärde och samtliga avdragsposter, d. v. s. produktionens egentliga nettovärde enligt 1938 års priser, blev härvid 113 om motsvarande nettovärde för år 1938 betecknas med 100. Resultatet av beräk-

¹⁾ Laskelman tulokset: — ¹⁾ Beräkningens resultat:

	Tuotannon bruttoarvo Produktionens bruttovärde	Raaka-aineiden arvo Råvarornas värde	Edellisten erotus Skillnad	Erotuksen indeksi Index för skillnaden
	milj. mk v:n 1938 hinnoissa — milj. mk i 1938 års priser			
1938	21 319	12 161	9 158	100.0
1946	21 443	11 270	10 173	111.8

kokäsityksiä¹⁾. On usein todettu, että tuotannon volyymia koskevat indeksisarjat ainakin teollisuuden osalta lopulta johtavat tuotannon nousun aliarvioimiseen (n. s. teknillisten kertoimien muuttomisia, eli muutoksia eri vähennyserien paljouksissa tuoteyksikköä kohden, ei voida aina täysin ottaa huomioon). Lisäksi on teollisuudessamme tutkittavan ajanjakson aikana tapahtunut sellaisia struktuurimuutoksia, että normaalioloissa indeksilaskelman ja tässä nyt esitetyn tarkistuslaskelman välisen eron olisi voinut odottaa muodostuvan vieläkin suuremmaksi. Vaikkakin siis tarkistuslaskelma näyttää viittavan siihen, että sivulla 40 esitetyistä indeksisarjoista ainakin koko teollisuutta koskeva edustaa huomattavaa luotettavuusastetta, on kuitenkin muistettava, että lopulta kaikki indeksisarjat ovat vain hyödyllisiksi havaittuja likiarvolukuja, jotka, mitkä enemmän mitkä vähemmän, vain lähenevät teoreettista »ihannettaan».

Se kuva, mikä taulukossa esitetyistä luvuista — joista vuotta 1947 koskevia on vielä pidettävä ennakkotietoina, koska kaikkia tarpeellisia tietoja tältä vuodelta ei vielä ole ollut saatavissa²⁾ — koko teollisuutemme kehityksestä muodostuu, poikkeaa eräiltä kohdiltaan melkoisesti aikaisemmasta puutellisten tietojen perusteella muodostuneesta kuvasta. Vaikka taulukon luvut jo sinänsä, ilman verbaalisia lisäselityksiä, antavat vastauksen moneen kysymykseen, kiinnitettäkään kuitenkin huomiota siihen, että teollisuustuotantomme volyymi tutkittavana olevana ajanjaksona oli alimmillaan v. 1940 ja että se jo v. 1946 nousi v:n 1938 tasoa korkeammalle. Kun n. s. luovutetun alueen teollisuuden tuotannon nettoarvo v. 1938 oli 10 % koko teollisuustuotannon nettoarvosta, oli »todellinen» nousu vielä jonkin verran suurempi³⁾. Taulukosta saa myös selvän kuvan niistä struktuurimuutoksista, joita teollisuudessa ja eräissä teollisuusryhmissäkin on tapahtunut. Niinpä metalliteollisuudessa, jossa siinäkin on havaittavissa melkoisia struktuurimuutoksia, tuotanto on koko ajanjaksona pysynyt korkealla tasolla, osoittaen lisäksi miltei tasaista nousua⁴⁾; sen alaryhmä »konepajat» nousi jo v. 1940 tuotannon nettoarvoltaan suurimmaksi teollisuusryhmäksi. »Paperiteollisuus», joka aikaisemmin oli suurin teollisuusryhmä, kärsi tuntuvimmat menetykset alueluovutusten johdosta; nämä menetykset ovat osaltaan

¹⁾ Vuodelta 1945 suoritettu vastaavanlainen tarkistuslaskelma johti täysin samansuuntaiseen tulokseen. Edelleen käytettiin kontrollitarkoituksiin deflaoituja palkkasummia, jotka v:n 1946 osalta johtivat indeksilukuun 111. Käytettävissä olleita palkkaindeksijä ei kuitenkaan tarkistettuinakaan voida pitää täysin luotettavina. Mainittakoon tässä yhteydessä vielä, että teollisuuden työntekijäin luvun indeksi oli v. 1946 110 ja konevoiman indeksi 114. Vaikka nämäkin luvut tukevat tässä saatuja tuloksia, on kuitenkin huomattava, että syistä, jotka esitetään myöhemmin, niitä ei voi katsoa täysin luotettaviksi kriteerioiksi.

²⁾ Kun vuodelta 1948 on toistaiseksi vain melko vähän epävirallistakin aineistoa käytettävissä, ei teollisuustuotannon suuruudesta sinä vuonna voida vielä suorittaa kuin karkeita ennakkoarvioita. Ne näytävät osoittavan, että teollisuustuotannon volyymi-indeksi vuonna 1948 olisi noin 134.

³⁾ Jos luovutetun alueen teollisuus jätettäisiin kokonaan huomioon ottamatta v. 1938, olisi volyymi-indeksi v. 1946 nousut 116:een. Tällainen menettely ei kuitenkaan ole asianmukaista, koska alueluovutusten yhteydessä ei ollut tärkeimmän tuotannon tekijän, työvoiman, menetyksiä. Tälle tuotannon tekijälle tuotannossa mukanaolosta maksetut korvaukset, siis palkat, olivat v. 1938 n. 50 % tuotannon nettoarvosta.

⁴⁾ Metalliteollisuuden kehityksestä tässä saatu kuva vastaa suurin piirtein jo aikaisemmin esitettyjä käsityksiä. Vrt. C.-J. Nikander: Metalliteollisuutemme ja sen kotimarkkinat. Teknillinen Aikakauslehti. 38 (1948): 9, ss. 275—280.

ningen motsvarande till fullo förhandsuppfattningarna¹⁾. Det har ofta konstaterats, att indexserier för industriproduktionens volym i längden lett till en undervärdering av denna (förändringar i de s. k. tekniska koefficienterna d. v. s. i de olika ordersposternas storlek per produktenhet, kan ej alltid med tillräcklig noggrannhet beaktas). Dessutom ha under den här behandlade tidsperioden sådana struktureförändringar i vår industri ägt rum, att under normala förhållanden skillnaden mellan resultatet av indexberäkningen och kontrollberäkningarna kunnat väntas bli ännu större. Ehuru alltså kontrollberäkningarna synas utvisa, att av indexserierna i tabellen på sida 40 åtminstone den, som beskriver hela industrins utveckling, representerar en rätt hög grad av tillförlitlighet, bör man dock minnas, att alla indexserier egentligen endast äro nyttigbefunna närmevärdepuppfiger, vilka blott i större eller mindre grad närmasig det teoretiska »idealet».

Den bild, som de i tabellen framlagda talen — av vilka uppgifterna för 1947 böra betraktas som preliminära, då ett fullständigt material för detta är ännu ej stått till buds²⁾ — ger av utvecklingen inom vår industri, avviker i vissa punkter rätt starkt från den bild, som tidigare skapats på basen av ett bristfälligt material. Ehuru talen i tabellen som sådana även utan tillägg av verbala förklaringar ge upplysningar i många frågor må dock uppmärksamhet fästas vid att industriproduktionens volym under den behandlade tidsperioden var lägst år 1940 och att den redan år 1946 överskred 1938 års nivå. Då nettovärdet av produktionen inom industrin på det sedermera avträdde området år 1938 utgjorde 10 % av nettovärdet på hela landets produktion är den »verkliga» ökningen i själva verket ännu något större³⁾. Tabellen ger även en klar bild av de struktureförändringar, som ägt rum inom industrin och vissa industrigrupper. Sålunda har inom metallindustrin, inom vilken betydande struktureförändringar kan skönjas, produktionen under hela den behandlade perioden hållits på en hög nivå och t. o. m. rätt starkt ökats⁴⁾. Undergruppen »mekaniska verkstäder» är sedan 1940 den industrigrupp, som har det största nettovärdet på produktionen. »Pappersindustrin», som tidigare haft den största produktionsvolymen, träffades vid landavträdelsen av de största förlusterna; dessa förluster ha även orsakat struktureförändringar inom

¹⁾ Även resultatet av en kontrollberäkning, utförd på motsvarande sätt för år 1945, står i god samklang med de övriga resultatet. Ytterligare ha i kontrollsyfte använts deflaterade lönesummor, vilka för år 1946 ledde till indextalet 111. De tillgängliga indexserierna kunna dock ej ens efter justering anses fullt tillförlitliga. I detta samband må ytterligare nämnas, att index för arbetarantalet inom industrin 1946 var 110 och index för maskinkraften 114. Ehuru dessa tal stöda resultatet av beräkningarna kunna de emellertid, av skäl som senare skola anföras, ej anses som fullt tillförlitliga kriterier.

²⁾ Då även med beaktande av »officiella» uppgifter materialet för år 1948 ännu är mycket bristfälligt kan för detta är blott grova preliminära uppskattningar göras. De synas utvisa att index för industriproduktionens volym år 1948 skulle stiga till 134.

³⁾ Om industrin på det avträdde området helt skulle lämnas utanför beräkningen år 1938 skulle volymindex år 1946 stiga till 116. Denna metod är emellertid ej sakenlig, då i avträdelsen den viktigaste produktionsfaktorn, arbetskraften, ej ingått. Enbart ersättningarna för denna produktionsfaktors deltagande i produktionsprocessen, d. v. s. lönerna, uppgick 1938 till c. 50 % av produktionens nettovärde.

⁴⁾ Den bild av metallindustrins utveckling, som här erhållits motsvarar i stora drag redan tidigare framförda uppfattningar. Jämför C.-J. Nikander: Metalliteollisuutemme ja sen kotimarkkinat. Teknillinen Aikakauslehti. 38 (1948): 9, ss. 275—280.

myös vaikuttaneet teollisuusryhmän sisäisiin struktuurimuutoksiin. Eräiden teollisuusryhmien osalta on syytä esittää vielä eräitä täydentäviä lisätietoja.

Ryhmässä »malminlouhinta ja rikastaminen» havaittavissa oleva jyrkkä nousu v. 1943 johtuu Petsamon nikkelintuotannon käyntiin saamisesta. Samana vuonna ryhmässä »sulatot ja metallien jalostuslaitokset» tapahtunut nousu, joka alkoi jo edellisellä vuonna, johtuu lähinnä kuparielektrolyysilaitoksen ja kuparivalimon tuotannon hyvin voimakkaasta noususta (tämä tuotanto alkoi vasta v. 1941). Kun ryhmässä »konepajat» tuotanto sota-aikana käsitti melkoisesti sotatarvikkeita — v. 1944 alaryhmässä »valimot, konepajat ja laivaveistämöt» jopa lähes 60 %, jos myös puolustuslaitoksen tähän alaryhmään kuuluvat tehtaot otetaan huomioon — pysyi se luonnollisesti koko sodan ajan korkealla tasolla. Sodan jälkeen taas sotakorvaukset, jotka on suoritettu pääasiassa tämän teollisuusryhmän tuotteilla, ovat olleet syynä sekä tuotannon monipuolistumiseen että sen entistä vielä suurempaan nousuun. Tutkittavan ajanjakson aikana on koko metalliteollisuuden osuus teollisuustuotannostamme huomattavasti noussut: se oli v. 1938 22 %, v. 1947 31 %¹⁾. Ryhmässä »kivi-, savi-, lasi- ja turveteollisuus» on lasiteollisuus akkunalasin sekä lääke- ja teknillisen lasin osalta miltei koko ajanjaksona osoittanut suurempia tuotantolukuja kuin v. 1938. Lisäksi turveteollisuuden tuotanto oli v. 1946 mennessä noussut moninkertaiseksi. »Kemiallisessa teollisuudessa» on tuotanto eräissä teollisuuslajeissa — lähinnä ulkolaisen raaka-aineen varassa toimivissa — melkein koko ajanjakson ajan ollut hyvin alhainen, eräissä taas hyvinkin paljon suurempi kuin v. 1938. Näihin viimeksi mainittuihin kuuluvista on ennen kaikkea mainittava räjähdysainetehtaot, klooritehtaot sekä lääke- ja teknokemialliset tehtaot. »Nahka-, kumi- y. m. s. teollisuuden» ryhmässä tuotanto kaikissa alaryhmissä aleni tuntuvasti v. 1941, jolloin ulkolaisen raaka-aineen saanti alkoi vaikeutua. Samoin oli asianlaita ryhmässä »kutoma- ja vaateusteollisuus». Kummassakin ryhmässä saavutettiin aallonpohja v. 1942; sen jälkeen tapahtui tuotannossa ensin hiljaista nousua, osaksi korvikkeiden tuotannon päästyä alkuun, joka nousu kuitenkin muuttui voimakkaammaksi v. 1946, jolloin tavannukaisten raaka-aineiden saanti alkoi hiukan helpottua. »Paperiteollisuus» kärsi, kuten jo mainittiin, huomattavia menetyksiä alueluovutusten johdosta. Ryhmän kaikkien päätuotteiden — paitsi pahvin ja kartongin sekä muun kuin sanomalehtipaperin — tuotanto olikin vuosina 1940—1945 huomattavan alhainen. V. 1946 tuotanto alkoi melkoisesti nousta raaka- ja polttoainepulan helpotuttua. Sen sijaan »paperi-, pahvi- ja kartonkivalmisteiden» alaryhmässä eräiden tuotteiden, kuten paperisäkkien ja -pussien sekä useiden korvikeluontoisten tuotteiden, tuotanto oli huomattavan suuri jo vuosina 1942—1943; alaryhmän tuotanto onkin tämän jälkeen jonkin verran alentunut. Koko »paperiteollisuuden» osuus teollisuustuotannostamme oli v. 1938 23 % ja v. 1947 17 %. Myöskin »puuteollisuudessa» oli pää-

¹⁾ Todellisuudessa nämä %-luvut ovat jonkin verran suuremmat, koska osa metalliteollisuuden tuotantoa jää teollisuustilastossa huomioon ottamatta. Jos kuitenkin edellytetään, että tämä osa tuotannosta on kehittynyt samassa suhteessa kuin muunkin tuotanto, on %-lukujen ilmaisema nousu oikea. Vrt. siv. 51.

ryhmän. För vissa industrigrupper torde skäl föreligga att lämna kompletterande uppgifter.

Den starka ökningen inom gruppen »malmbrytning och anrikning» år 1943 orsakas av att nickelbrytningen i Petsamo kommit i gång. Den stegring i gruppen »smält- och metallförädlingsverk», som började föregående år, orsakas närmast av en synnerligen stark stegring av produktionen i kopparelektrolytverket och koppargjuteriet (dessas produktion började först år 1941). Då produktionen inom gruppen »mekaniska verkstäder» under krigstiden i betydande grad omfattade krigsmateriel — inom undergruppen »gjuterier, mekaniska verkstäder och skeppsvarv» år 1944 till hela 60 %, om de av försvarsmaktens fabriker, vilka höra till denna undergrupp, medtas i beräkningen — hölls den under hela krigstiden på hög nivå. Efter kriget ha åter krigsskadeståndsleveranserna, vilka erlagts främst i produkter av hithörande industri, orsakat ytterligare expansion inom denna grupp, såväl vad produktionens mångsidighet som absoluta volym beträffar. Under den behandlade perioden har hela metallindustrins andel i vår industriproduktion stigit betydligt, denna andel utgjorde år 1938 22 % och år 1947 31 %¹⁾. Inom gruppen »sten-, ler-, glas- och torvindustri» har inom glasindustrin produktionen av fönsterglas samt glas för medicinska och tekniska ändamål under praktiskt taget hela perioden omfattat större mängder än år 1938. Dessutom omfattar torvindustrins utveckling en mångdubbling av produktionen fram till år 1946. Inom den »kemiska industrin» har produktionen på vissa områden — närmast sådana som bearbeta utländska råvaror — under nästan hela perioden varit synnerligen låg, medan den på andra områden delvis t. o. m. starkt överstigit 1938 års volym. Av sistnämnda industriarter må främst nämnas spräng- och teknokemiska fabriker. Inom gruppen »läder-, gummi- o. a. d. industri» sjönk produktionen starkt i alla undergrupper år 1941, då tillgången till utländska råvaror började sjunka. Detsamma var fallet inom gruppen »textil- och beklädnadsvaruindustri». I vardera gruppen var produktionen lägst år 1942, varefter en långsam ökning ägt rum, delvis orsakad av övergången till produktion av surrogatvaror. Fr. o. m. 1946, då möjligheterna att erhålla normala råvaror något förbättrades, har ökningen varit starkare. »Pappersindustrin» led som nämnt betydande förluster genom landavträdelsen. Produktionen av samtliga huvudprodukter för gruppen — med undantag av papp, kartong och annat papper än tidningspapper — var synnerligen låg under åren 1940—1945. År 1946 började produktionen stiga betydligt sedan råvaru- och bränslebristen hävts. Däremot var produktionen av vissa varor inom undergruppen »pappers-, papp- och kartongfabrikation», t. ex. av pappersäckar och -påsar samt olika varor av surrogatnatur, anmärkningsvärt stor redan under åren 1942 och 1943, sedan dess har produktionen inom denna grupp något sjunkit. Hela pappersindustrins andel

¹⁾ I verkligheten äro dessa procenttal något större, då en del av metallindustrins produktion i industristatistiken blivit obeaktad. Om man emellertid förutsätter, att denna del av produktionen utvecklats proportionellt med den övriga produktionen är den ökning procenttalen utvisa riktigt. Jämför sida 51.

tuotteiden tuotanto vuosina 1940—1945 alhainen. Kun vuodesta 1946 työvoiman ja raaka-aineen puute alkoi jonkin verran väistyä, alkoi niidenkin osalta selvä noususuunta. »Puuvalmisteteollisuuden» alaryhmässä ylitti puusepän- ja huonekalutehtaiden sekä suksi- ja urheiluvälineitehtaiden tuotanto jo v. 1943 v:n 1938 tason ja nousi siitä jatkuvasti. Päinvastaista kehityssuuntaa ovat osoittaneet rullatehtaat ja laatikkotehtaat. Uutena teollisuuslajina on tässä ryhmässä puutaloteollisuus, joka tietenkin on huomattavasti vaikuttanut ryhmän indeksin nousuun. Ryhmässä »ravinto- ja nautintoaineteollisuus» on kehitys eri alaryhmissä ollut hyvinkin erilainen. Pääasiassa ulkomaisten raaka-aineiden varassa toimivien teollisuuksien, kuten esim. margariini- ja sokeriteollisuuden sekä kahvipaahtimojen, tuotanto on pysynyt koko ajanjakson hyvin alhaisella tasolla. Sen sijaan taas leipätehtaiden tuotanto on kaiken aikaa ollut korkeammalla kuin v. 1938. Tämä johtuu siitä, että säännöstelykauden ja sota-ajan vaikutuksesta leivän valmistus on entistä enemmän siirtynyt kotitalouksista leipätehtaisiin. Myös myllyjen kokonaistuotanto on ollut suhteellisen korkea ja ajanjakson viimeisinä vuosina melkoista korkeampi kuin v. 1938. Tämä taas selittyy siitä, että viljan jauhatuksesta entistä paljon suurempi osa on suoritettu kauppayllyissä (vain näiden myllyjen osalta saadaan teollisuustilastoon tiedot). Edelleen on kivennäisvesien ja mallasjuomien tuotanto varsinkin ajanjakson loppuvuosina ollut korkea, mutta ennen kaikkea on huomautettava eräiden mehujen y. m. e. tuotteiden sekä »sekalaisten ravintovalmisteiden» ynnä alkoholijuomien tuotannon voimakkaasta noususta. Ryhmässä »valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus» v. 1943 saavutettu huippu selittyy lähinnä eräiden uusien huomattavien voimalaitosten tuotannon käyntiin saamisesta — näistä m. m. Rouhialan ja Jäniskosken voimalaitokset menetettiin seuraavana vuonna — sekä vuoden edullisesta vesitilanteesta. Ryhmässä »graafinen teollisuus», jossa tuotanto koko tutkittavana ajanjaksona on ollut korkea, osittain syistä, jotka liittyvät ajanjakson poikkeuksellisiin olosuhteisiin, johtuu v. 1946 tapahtunut aleneminen paperinsäännöstelyn kiristymisestä.

Edellä suoritettu tarkastelu on nojautunut siihen teollisen toiminnan alajaksoon, jota nykyisin noudatetaan virallisessa teollisuustilastossamme. Epäilemättä taloudellisen analyysin kannalta voidaan esittää useitakin näkökohtia aineiston ryhmittämiseen nähden. Jos hetkisen vielä tarkastelemme taulukkoa sivulla 40 huomaamme, että jo taulukossa ilmoitettujen eri teollisuusryhmien ja alaryhmien punnusten perusteella voidaan koko teollisuus ryhmittää uudelleen eräisiin pääryhmiin. Punnuksien absoluuttinen kokonaissumma on 9 158 milj. mk, joka summa tarkoittaa v:n 1938 teollisuustuotannon bruttoarvon ja raaka-aineiden arvon välistä erotusta. Jos koko teollisuutta koskevaa indeksisarjaa halutaan käyttää jonkin suuremman kokonaisuuden ala-indeksinä — esim. Suomen reaalkansantuloa tai koko maailman teollisuustuotantoa koskevassa indeksissä — olisi kuitenkin arvopunnuksena käytettävä 6 700 milj. mk,

av vår industriproduktion var år 1938 23 % och år 1947 17 %. Även inom »träindustrin» var produktionen av de viktigaste varorna låg under åren 1940—1945. Fr. o. m. år 1946, då bristen på arbetskraft och råvaror började lätta, framkommer även här en tydlig stegring. I undergruppen »trävarufabrikation» steg produktionen i snickeri- och möbelfabrikerna samt fabrikerna för tillverkning av skidor och sportartiklar redan år 1943 över 1938 års nivå, den uppvisar därefter en kontinuerlig stegring. I motsatt riktning har produktionen inom rullfabrikerna och lädfabrikerna utvecklats. Den nytilkomna trähusindustrin har givetvis starkt bidragit till stegringen i indextalen. Inom gruppen »närings- och njutningsmedelsindustri» har utvecklingen i de olika undergrupperna varierat mycket starkt. De industrier, som främst bearbeta utländska råvaror, t. ex. margarin- och sockerindustrin samt kafferoterierna, uppvisa under hela perioden mycket låga produktionssiffror. Däremot har brödfabrikernas produktion hela tiden legat över 1938 års nivå. Detta orsakas av att på grund av reglementerings- och krigsförhållandena en betydande del av brödtillverkningen från konsumenthushållen förskjutits till brödfabrikerna. Även kvarnarnas totalproduktion har varit rätt stor och under de sista åren av perioden har den betydligt överskridit 1938 års produktions-tal. Detta förklaras av att en mycket större del av förmalningen än förut skett i handelskvarnar (för kvarnarnas del fås ur industristatistiken uppgifter blott om dessa). Ytterligare har produktionen av mineralvatten och maltdrycker — i synnerhet under de sista åren av perioden — varit hög, men framför allt bör en stark ökning i produktionen av olika safter och närliggande produkter jämte »diverse näringsprodukter» samt av alkoholhaltiga drycker beaktas. Den topp, som produktionen inom gruppen »kraft-, belysnings- och vattenverk» uppvisar år 1943, orsakas av att ett antal nya betydande kraftverk — av vilka bl. a. Rouhiala och Jäniskoski kraftverk följande år gingo förlorade — vid denna tid började sin produktion samt av riklig tillgång på vatten. Inom gruppen »grafisk industri», vars produktion under hela perioden — delvis av orsaker, som äga samband med de exceptionella förhållandena — varit hög, orsakas nedgången år 1946 av en åtstramning av pappersreglementeringen.

Den granskning som ovan utförts är baserad på den gruppering av den industriella verksamheten, som nu följes i vår officiella industristatistik. Med tanke på den ekonomiska analysen kunna otvivelaktigt flere synpunkter på grupperingen framföras. Vid betraktande av tabellen på sida 40 kan det konstateras att hela industrin på basen av de anförda viktalen kan grupperas om i vissa huvudgrupper. Det absoluta värdet av viktsumman är 9 158 miljoner mk, vilken summa alltså anger skillnaden mellan produktionens bruttovärde och värdet av de använda råvarorna år 1938. Om emellertid indexserien för hela industrin skall användas som delindex av någon större helhet — t. ex. index för realvärdet av Finlands nationalinkomst eller av hela världens industriproduktion — bör som värdevikt i stället användas summan 6 700 miljoner mk, vilken enligt tillgängliga beräkningar motsvarar industriens »verkliga» nettö-

joka osoittaa tähän mennessä suoritettujen arviointien mukaista teollisuuden «todellista» nettotuotantoa v. 1938. Jos palaamme aineiston ryhmittämiskysymykseen, niin ensinnä on ilmeistä, että erilaiset uudet ryhmittämiset voidaan selvityksen pohjana olevien perussarjojen avulla suorittaa tarkemmin kuin taulukossa mainittujen punnuksien avulla. Ilmeistä on kuitenkin myös, että näinkin suoritettulla ryhmittyksellä jäävät — asian luonteesta johtuen — kysymykseen tulevien ryhmien väliset rajat epävarmoiksi. Uudelleen ryhmittämisellä voitaisiin suorittaa koko teollisuuden kahtiajako esim. seuraavasti: raaka-aineita tuottava teollisuus — lopputuotteita tuottava teollisuus, kulustavateollisuus — pääomatavateollisuus¹⁾, kotimaisten raaka-aineiden varassa toimiva teollisuus — ulkomaisten raaka-aineiden varassa toimiva teollisuus, kotimarkkinateollisuus — vientiteollisuus sekä, varsinkin sota-aikana, siviilituotteita tuottava teollisuus — sotatarvikkeita tuottava teollisuus²⁾.

Kaikki mainitut ryhmitykset sekä niihin liittyvät monet mahdolliset alaryhmitykset toisivat ilmeisesti Suomen teollisuustuotannon vaihteluja koskevaa tietoa. Tässä on kuitenkin jo kustannussyistäkin tyydytty vain seuraavaan meidän taloutemme kannalta tutkittavana ajanjaksona asianmukaiselta näyttävään ryhmittykseen: kulustavateollisuus, pääomatavateollisuus, sotatarviketeollisuus ja vientiteollisuus³⁾. Tällöin on vientiteollisuuteen luettu sekä koko «paperiteollisuus» että koko «puuteollisuus» sellaisina kuin virallinen teollisuustilasto ne käsittää. Kulustavateollisuuteen on luettu koko «hienempi koneteollisuus», osa «savi- ja savitavateollisuutta», osa «lasiteollisuutta», suurin osa «kemiallista teollisuutta» sekä «nahka-, kumi y. m. s. teollisuutta», «kutoma- ja vaateusteollisuus miltei kokonaan, koko «ravinto- ja nautintoaineteollisuus», osa «kaasutehtaita» sekä «vesijohtolaitokset», «graafinen teollisuus» ja «muu teollisuus» kokonaan. Pääomatavateollisuuteen kuuluviksi on taas luettu koko «malminlouhinta ja rikastaminen», «sulatot ja metallien jalostuslaitokset» miltei kokonaan, suurin osa «konepajoja», koko «kivi-, kivitavara- ja turveteollisuus», osa «savi- ja savitavateollisuutta», samoin osa «lasiteollisuutta» ja «kaasutehtaita» sekä suurin osa «sähkölaitoksia». Sotatarviketeollisuuteen kuuluviksi ei ole luettu kuin «konepajojen» tuoteryhmä «aseita ja sotatarvikkeita» sekä puohustuslaitoksen tehtaat, koska jako siviilituotteita valmistavaan teollisuuteen ja sotatarvikkeita valmistavaan teollisuuteen olisi vaatinut huomattavasti enemmän tietoja kuin mitä on ollut käytettävissä. Ryhmitys on jo tietojen laadunkin vuoksi jäänyt eräissä yksityiskohdissaan epä-

produktion år 1938. Vad frågan om grupperingen av materialet vidkommer är det tydligt att vissa andra grupperingar kan göras noggrannare på basen av de primärserier, vilka föreligga som grund för undersökningen, än med hjälp av de i tabellen anförda vikterna. Det är dock tydligt att även vid på detta sätt verkställda grupperingar — på grund av sakens natur — gränserna mellan ifrågavarande grupper bli osäkra. Genom omgruppering kan hela industrin uppdelas i par av grupper t. ex. enligt följande kriterier: produktion av råvaror eller slutprodukter, konsumtions- eller kapitalvaror¹⁾, hemmamarknads- eller exportvaror, bearbetning av inhemska eller importerade råvaror samt, framför allt under krigsförhållanden, produktion för civil eller militär konsumtion²⁾.

Alla de nämnda grupperingarna jämte många möjliga undergrupperingar i anslutning till dem skulle tydligen öka kunskapen om växlingarna i Finlands industriproduktion. Redan på grund av kostnaderna har man i föreliggande undersökning varit tvungen att inskränka bearbetningen till blott den gruppering, som under den behandlade perioden synes mest saklig med hänsyn till vår folkhushållning, nämligen konsumtionsvaruindustrin, kapitalvaruindustrin, den industri som producerar krigsmateriel och exportindustrin³⁾. Härvid ha såväl hela «pappersindustrin» som hela «träindustrin», i den utsträckning de behandlas i den officiella industristatistiken, räknats till exportindustrin. Till konsumtionsvaruindustrin räknas hela den «finare maskinindustrin», en del av «ler- och lervaruindustrin», en del av «glasindustrin», största delen av grupperna «kemisk industri» och «läder-, gummi- o. a. d. industri», nästan hela «textil- och beklädnadsindustrin», hela «närings- och njutningsmedelsindustrin», en del av «gasverken» samt «vattenledningsverken», den «grafiska industrin» och den «övriga industrin» i deras helhet. Till kapitalvaruindustrin åter ha räknats hela gruppen «malmbrytning och anrikning», nästan hela gruppen «smält- och förädlingsverk», största delen av de «mekaniska verkstäderna», hela «sten-, stenvaru- och torvindustrin», en del av «ler- och lervaruindustrin», av «glasindustrin» och av «gasverken» samt största delen av «elektricitetsverken». Till krigsförnödenhetsindustrin ha räknats blott produktgruppen «vapen och krigsmateriel» inom de «mekaniska verkstädernas» produktion samt försvarsmaktens fabriker, då uppdelningen enligt förbrukningen av produkterna för

¹⁾ Kulustavateollisuus käsittäisi myös ne teollisuudet, jotka tuottavat raaka-aineita varsinaista kulustavateollisuutta varten. Vastaavasti pääomatavateollisuuteen kuuluisi myös sille raaka-aineita tuottava teollisuus.

²⁾ Yhdysvalloissa sekä eräissä muissa maissa käytetään myös jakoa «kestäviä hyödykkeitä tuottava teollisuus» ja «lyhytaikaisia hyödykkeitä tuottava teollisuus». Edellinen vastaisi lähinnä pääomatavateollisuutta, jälkimmäinen kulustavateollisuutta.

³⁾ Ruotsissa on Kommerskollegiumin laskemassa volyymi-indeksissä, joka vastaa tässä esitettyä volyymi-indeksiä, noudatettu ryhmittäminen kulustavateollisuus, pääomatavateollisuus ja vientiteollisuus. Kts. Kommersiella meddelanden. Arg. 26 (1939): s. 74.

¹⁾ Konsumtionsvaruindustrin skulle härvid även omfatta de industrier, vilka producerar råämnen för den egentliga konsumtionsvaruindustrin. På motsvarande sätt skulle även de industrier, vilka producerar råvaror för kapitalvaruindustrin innefattas i denna.

²⁾ I USA och några andra länder ges även en uppdelning enligt produktion av «varaktiga» och «kortvariga» produkter. Det senare begreppet motsvarar närmast konsumtionsvaror och det förra kapitalvaror.

³⁾ I Sverige har i den av Kommerskollegium uträknade volymindeks, som motsvarar den här angivna, uppdelningen på konsumtionsvaruindustri, kapitalvaruindustri och exportindustri gjorts. Se Kommersiella meddelanden. Arg. 26 (1939): s. 74.

varmaksi ¹⁾, joten sitä kohtaan voidaan esittää huomautuksia, mutta se antanee kuitenkin lisävalaistusta teollisuustuotannon vaihteluihin vaikuttaneisiin tekijöihin. Tulokset selviävät seuraavasta taulukosta.

civila eller militära ändamål skulle ha fordrat tillgång till betydligt mera uppgifter, än vad som föreliggande. Grupperingen har redan på grund av de föreliggande uppgifternas art blivit osäker på vissa enskilda punkter ¹⁾, varför invändningar mot den kan göras, men den torde dock ge tilläggsupplysningar om de faktorer, som inverkat på industrivolymens utveckling. Resultaten framgå av följande tabell.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksit. — Volymindex för industriproduktionen.

Indices du volume physique de la production industrielle.

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Kulutustavarateollisuus — Konsumtionsvaruindustrin	100	97	91	84	76	89	89	92	107	114
— <i>Production de biens de consommation</i>	100	97	91	84	76	89	89	92	107	114
Pääomatavarateollisuus — Kapitalvaruindustrin — <i>Production de biens d'équipement</i>	100	97	73	79	82	94	87	105	129	148
Sotatarviketeollisuus — Produktionen av krigsmateriel	100	196	413	417	502	564	658	56	12	14
— <i>Production destinée au secteur militaire</i>	100	196	413	417	502	564	658	56	12	14
Vientiteollisuus — Exportindustrin — <i>Industries d'exportation</i>	100	96	47	52	65	70	58	64	82	92
Koko teollisuus — Hela industrin — <i>Toutes les industries</i>	100	98	73	75	78	89	83	87	105	117

Ottaen huomioon kaiken edellä esitetyn, eivät taulukon indeksisarjat kaivanne lisäselityksiä. Kuitenkin voitaisiin taulukon kolme ensimmäistä sarjaa vielä yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi, jolloin päästäisiin meillä paljon käytettyyn ryhmytykseen — kotimarkkinateollisuus ja vientiteollisuus, ryhmytykseen, jota sitäkin on pidettävä melko epämääräisenä sekä lisäksi vähemmän taloudellisen analyysin tarpeita vastaavana. Vientiteollisuuden osalta indeksisarja selviää taulukosta; kotimarkkinateollisuuden indeksisarja ajanjakson kymmeneltä vuodelta eli v:sta 1938 v:een 1947 olisi seuraava: 100, 98, 87, 86, 84, 98, 96, 98, 116 ja 129. Jos vielä edellytetään, että »paperiteollisuus» pääosaltaan kuuluu kulutustavara-teollisuuteen ja »puuteollisuus» taas pääomatavara-teollisuuteen sekä sotatarviketeollisuus metalliteollisuuteen kuuluvana samoin pääomatavarateollisuuteen, pääsisimme koko teollisuuden osalta toiseen kahtiajakoon — kulutustavarateollisuus ja pääomatavarateollisuus. Näitä koskevat indeksisarjat olisivat silloin seuraavat:

	Kulutustavara-teollisuus	Pääomatavara-teollisuus		Konsumtionsvaru- industri	Kapital- varu- industri
1938	100	100	1938	100	100
1939	98	98	1939	98	98
1940	72	75	1940	72	75
1941	70	81	1941	70	81
1942	72	87	1942	72	87
1943	80	100	1943	80	100
1944	75	94	1944	75	94
1945	77	99	1945	77	99
1946	94	119	1946	94	119
1947	102	136	1947	102	136

¹⁾ Niissä teollisuuslajeissa, jotka tuottavat sekä kulutustavaroita että pääomatavaroita, on koko teollisuuslajin punnus jouduttu jakamaan näiden kahden tavararyhmän osalle niiden perusvuoden tuotannon bruttoarvojen suhteesta. Lisäksi on vielä eräissä tällaisissa tapauksissa jouduttu olettamaan, että tuotannon kehitys sekä kulutustavaroiden että pääomatavaroiden osalta on ollut samanlainen. Vrt. *Indices de la production industrielle. Études et rapports sur les méthodes statistiques. N:o 6. Société des Nations. Genève 1939, s. 11.*

Med beaktande av allt som ovan nämnts torde indexserierna i tabellen ej fordra några ytterligare tilläggförklaringar. Dock kunde de tre första serierna i tabellen sammanslås till en, varigenom den hos oss ofta använda fördelningen på hemmamarknads- och exportindustri skulle erhållas. Även denna uppdelning måste dock anses rätt osäker och den uppfyller dessutom i mindre grad behoven för den ekonomiska analysen. För exportindustrins del finnas uppgifterna i tabellen, indexserien för hemmamarknadsindustrin under de tio år undersökningen gäller, d. v. s. åren från 1938 till 1947, är följande: 100, 98, 87, 86, 84, 98, 96, 98, 116 och 129. Om man ytterligare förutsätter, att »pappersindustrin» huvudsakligen hör till konsumtionsvaruindustrin samt att »träindustrin» och produktionen av krigsmateriel, vilken sker inom metallindustrin, åter höra till kapitalvaruindustrin erhålles på basen av tabellen en annan indelning av hela industrin: konsumtionsvaruindustri—kapitalvaruindustri. Indexserierna för denna fördelning ha följande utseende:

¹⁾ Inom de industriarter, vilka producera såväl konsumtions- som kapitalvaror har vikten för hela industriarten uppdelats mellan dessa båda varugrupper i det förhållande bruttovärderna på produktionen av dem under basåret anger. Ytterligare har man i vissa fall av detta slag varit tvungen att antaga, att produktionens utveckling varit likadan för konsumtions- och kapitalvarornas del. Jämför *Indices de la production industrielle. Études et rapports sur les méthodes statistiques. N:o 6. Société des Nations. Genève 1939, s. 11.*

Taulukosta ilmenevän kehityssuunnan selventämiseksi mainittakoon vielä vain, että edellä mainitulla tavalla käsitetyin pääomatarveteollisuuden tuotannon osuus koko teollisuuden tuotannosta oli n. 43 % v. 1938 ja n. 50 % v. 1947, jona vuonna se siis oli noussut yhtä suureksi kuin kulutustarveteollisuudenkin osuus.

Paitsi eri teollisuusryhmien välisiin vertailuihin, voidaan saatuja volyyymi-indeksejä käyttää muihinkin vertailuihin. Itse teollisuutta koskevista muista tiedoista on usein työntekijöiden lukua koskevia tietoja verrattu tuotantoa koskeviin tietoihin. Mikäli tällöin tuotannon osalta käytetään bruttoarvotietoja on ilmeistä, että menettely ei ole teoreettiselta kannalta puolustettavissa. Jos taas käytetään tuotannon nettoarvotietoja, mikä tämän selvityksen alussa esitettyjen näkökohtien mukaan olisi teoreettisesti oikeampaa, on huomattava, että teollisuustoiminnan saavutuksilla aikaansaatu arvonlisäys ei ole vain työvoiman aikaansaannosta. Tärkeänä tekijänä on huomioon otettava myös konevoima. Jos edelleen katsotaan, että työtuntien luku paremmin kuvaa työvoiman panosta kuin työntekijäin luku, joudutaan vastaavasti konevoiman osalta kiinnittämään enemmän huomiota konetyötunteihin sekä energian käyttöön¹⁾. Näin saataisiin sekä työvoiman että konevoiman osalta ne n. s. selittävät variaabelit, joilla tuotannon volyymin vaihtelujen analysoiminen voitaisiin suorittaa. Vaikka tässä ei siis voida katsoa, että nettotuotanto työntekijää tai työntuntiakaan kohden olisi työn tuottavuuden suoranainen mitta, esitetään seuraavassa pelkästään deskriptiivisessä tarkoituksessa — ja kaikin varauksin — taulukko, joka osoittaa erikseen tuotannossa, työntekijäin luvussa ja tuotannossa työntekijää kohden tapahtuneet vaihtelut.

Taulukon johdosta on vielä huomautettava, että vaihtelut tuotannon nettoarvossa työntekijää kohden saattavat kuvastaa pelkästään eri teollisuusryhmien suhteellisen tärkeyden muutoksia. Jonkin teollisuusryhmän osuus koko teollisuustuotannon nettoarvosta voi poiketa huomattavastikin sen osuu-

För klargörande av utvecklingstendensen må ytterligare nämnas, att produktionen inom kapitalvaruindustrin i den omfattning den ovan behandlats för 1938 var 43 % av hela industrins produktion och år 1947 stigit till 50 %. Produktionen hade alltså nämnade år inom kapitalvaruindustrin stigit till samma höjd som inom konsumtionsvaruindustrin.

Utom för jämförelser mellan de olika industrigrupperna kan de angivna volymindexserierna användas även för andra jämförelser. Av övriga uppgifter om själva industrin har man ofta jämfört uppgifterna om antalet arbetare med uppgifterna om produktionen. Om härvid för produktionens del bruttotal användas är det tydligt, att metoden teoretiskt ej kan försvaras. Om åter för produktionens del uppgifter om nettovärdena användas, vilket enligt de synpunkter, som framförts i början av denna undersökning är teoretiskt riktigare, är det att märka, att den värdeökning, vilken uppstår som resultat av den industriella verksamheten, ej är resultat enbart av denna produktionsfaktors verksamhet. Även den mekaniska arbetskraften är en viktig faktor, som bör beaktas. Om man ytterligare utgår från att antalet arbetstimmar bättre återspeglar arbetskraftens insats än antalet arbetare, bör på motsvarande sätt ökad uppmärksamhet ägnas maskin-arbetstimmar samt förbrukningen av energi¹⁾. Härigenom skulle för såväl arbetskraftens som maskinkraftens del de s. k. förklarande variabler erhållas, med vilkas hjälp en analys av växlingarna i produktionsvolymen kan utföras. Ehuru man alltså ej här kan anse nettoproduktionen vare sig per arbetare eller per arbetstimme som direkt mått på verksamhetens produktivitet framlägges i fortsättningen i rent deskriptivt syfte — och med alla reservationer — en tabell ur vilken framgå växlingarna i produktionen, antalet arbetare och produktionen per arbetare.

Med hänseende till tabellen bör ytterligare påpekas, att växlingarna i produktionens nettovärde per arbetare kan återge endast förändringarna i de olika näringsgrenarnas relativa betydelse. Någon enskild näringsgrens andel i hela produktionens nettovärde kan avvika betydligt från dess andel i hela arbets-

Tuotannon nettoarvo työntekijää kohden. — Nettovärdet av produktionen per arbetare.

Valeur nette de la production industrielle par ouvrier employé

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi — Volymindex för in-	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
dustriproduktionen — <i>Indice du volume physique de la production industrielle</i>	100	98	73	75	78	89	83	87	105	117
Työntekijäin luvun indeksi — Index för antalet arbetare — <i>Indice du nombre des ouvriers employés</i>	100	98	83	85	84	90	88	102	110	117
Tuotannon nettoarvo työntekijää kohden ²⁾ — Nettovärdet av produktionen per arbetare ²⁾ — <i>Valeur nette de la production industrielle par ouvrier employé</i>	100	99	88	88	93	98	94	85	96	100

¹⁾ Tätä on jo ennenkin korostettu. Kts. esim. C. E. Young: *Applications and Problems of Productivity Data*. Journal of the American Statistical Association. Vol. 41 (1946): Nr. 236, ss. 421—431. Mainittu tekijä kiinnittää myös huomiota energian käyttöön *as a check on the reasonableness of production data*.

²⁾ Tuotannon nettoarvo työntekijää kohden on laskettu absoluuttisista luvuista. Tästä sekä desimaalien korotuksista johtuu, ettei sitä koskeva indeksi v. 1939 ole 100. Mainittakoon, että Ruotsissa tuotannon nettoarvo työntekijää kohden, volyyymi-indeksin mukaan, laskettuna, oli v. 1946 111 (1938 = 100).

¹⁾ Detta har redan tidigare betonats. Se bl. a. C. E. Young: *Application and Problems of Productivity Data*. Journal of the American Statistical Association. Vol. 41 (1946): Nr. 236, ss. 421—431. Nämnade författare riktar även uppmärksamhet på energiförbrukningen *as a check on the reasonableness of production data*.

²⁾ Nettovärdet av produktionen per arbetare har uträknats på basen av de absoluta talen. Härpå samt på decimalförhöjningar beror att värdet på denna index år 1939 ej är 100. Nämnas må, att i Sverige nettovärdet av produktionen per arbetare, uträknat enligt volymindex, år 1946 var 111 (1938 = 100).

desta koko työvoimasta. Muuten näyttää taulukko tukevan sitä ennakkokäsitystä, että tuotanto vaihtelee enemmän kuin työntekijäin luku sekä edelleen sitä useimmiten tosin vain hajannaisiin havaintoihin perustuvaa käsitystä, että »työteho» oli erikoisen alhainen v. 1945.

Aivan samoin kuin eri teollisuusryhmien volyymindeksit ovat koko teollisuustuotannon volyymindeksin alaindeksijä, on eri tuotannonalojen, eri elinkeinojen, tuotantoa koskevia volyymindeksijä pidettävä kokonaistuotantotoimintaa koskevan volyymindeksin alaindeksinä. Tältä kannalta joudutaan toisaalta, kuten alussa mainittiin, kiinnittämään suurta huomiota eri alojen tuotantotoiminnan tilastollisessa mittaamisessa käytettyjen menetelmien yhdenmukaistamiseen, toisaalta taas saadaan parempia mahdollisuuksia kokonaistuotantotoiminnan ja sen eri sektorien välisten suhteiden järjestelmälliseen tarkasteluun. Kun meillä muilta tuotantotoiminnan aloilta ei vielä ole olemassa vastaavanlaisia volyymindeksijä¹⁾, on tässä tyydyttävä vain esittämään pari karkeahkoa vertailua teollisuustuotannon volyymin ja reaalikansantulon kehittymisen välillä. V. 1938 oli teollisuuden osuus kansantulosta 22 %. V. 1947, jolloin reaalikansantulo suoritettujen ennakkolaskelmien mukaan oli lähes yhtä suuri kuin v. 1938, teollisuuden osuus kansantulosta oli noussut 26 %:iin²⁾. Teollisuus onkin kaikista sen voitettavana olleista vaikeuksista huolimatta³⁾ ollut huomattavin tekijä siinä reaalikansantulon nousussa, jota viime vuosina on ollut havaittavissa, sekä samalla niiden edellytysten luomisessa, jotka ovat tehneet maalle mahdolliseksi selviytyä sodan jälkeisistä vaikeuksistaan⁴⁾.

Teollisuustilastomme alkuaineisto tarjoaisi melkoisia mahdollisuuksia tuotannon volyymindeksien laskemiseen myös alueellisen ryhmittelyn mukaan, esim. läänittäin. Vaikka onkin ilmeistä, että tällainenkin aineiston ryhmittäminen ennen pitkää tulee ajankohtaiseksi, varsinkin jos kansantulolaskelmia ryhdytään kehittämään myös tältä pohjalta — mikä Suomen kaltaisessa maassa olisi suotavaa —, ei sitä tässä kuitenkaan ole katsottu niin tärkeäksi, että siihen olisi kannattanut ryhtyä. Riittänee huomauttaminen, että alueellisissakaan vertailuissa ei tuotannon bruttoarvojen käyttämisestä eri alueyksikköjen tuotannollisen panoksen mittana voida pitää asianmukaisena. Alueellisia vertailuja voidaan luonnollisesti suorittaa myös kansainväliseltä kannalta. Eri

kraften. I övrigt synes tabellen stöda den förhandsuppfattning, enligt vilken produktionen växlat starkare än arbetarantalet, och likaså den huvudsakligen på ströboobservationer grundade uppfattningen, att arbetseffektiviteten var osedvanligt låg år 1945.

På samma sätt som volymindex för varje enskild industrigrupp utgör en delindex i volymindex för hela industriproduktionen böra volymindexserierna för de olika produktionsområdena, d. v. s. näringsgrenarna, betraktas som delindexserier i volymindex för den totala produktionsverksamheten. Med beaktande härav bör, som i början av denna uppsats nämnts, å ena sidan stor uppmärksamhet fästas vid förenhetligandet av de metoder, vilka användas vid det statistiska mätandet av den produktiva verksamheten på olika områden. Å andra sidan erhållas då bättre möjligheter till systematiska studier av relationerna mellan den totala produktiva verksamheten och dess olika sektorer. Då hos oss för de övriga näringarnas del motsvarande volymindexserier ännu ej existera¹⁾ kan här blott ett par rätt grova jämförelser göras mellan utvecklingen av industrivolymin och den reala nationalinkomsten. År 1938 var industrins andel i nationalinkomsten 22 %. År 1947, då den reala nationalinkomsten enligt gjorda preliminära beräkningar var i det närmaste lika stor som år 1938, hade industrins andel i denna stigit till 26 %²⁾. Industrin har även, trots alla de svårigheter den haft att övervinna³⁾, som viktigaste faktor bidragit till såväl den ökning av den reala nationalinkomsten, vilken under de senaste åren kunnat observeras, som till skapandet av möjligheter för landet att övervinna efterkrigstidens svårigheter⁴⁾.

Primärmaterialet till vår industristatistik skulle erbjuda rätt goda möjligheter för uträknande av volymindexserier för industriproduktionen även efter geografiska indelningsgrunder, t. ex. länsvis. Ehuru det är tydligt, att en sådan gruppering av materialet inom en snar framtid blir aktuell, i synnerhet om nationalinkomstberäkningarna utvidgas även i denna riktning — vilket i ett land som Finland vore önskvärt — har den i detta sammanhang ej ansetts så viktig, att en beräkning på denna bas skulle ha lönat mödan. Det torde vara tillräckligt att påpeka, att ej heller vid regionala jämförelser användandet av bruttovärdena som mått på de olika geografiska områdenas produktiva insats kan anses sakenligt. Vid beaktande av regionala synpunkter kan natur-

¹⁾ Tämä johtuu osaksi siitä vähäisestä mielenkiinnosta, jota tämäntapaisia selvityksiä kohtaan meillä toistaiseksi on osoitettu — sekä sen mukaisista vähäisistä määrärahoista —, osaksi taloustilastomme puutteista, jotka useiden muiden elinkeinojen osalta vaikuttavat vielä enemmän kysymyksessä olevien volyymindeksien laatimista.

²⁾ Vrt. Taloudellinen tilannekatsaus. Laadittu syksyllä 1948 (Valtiovarainministeriön Kansantalouselosasto). Helsinki 1948, s. 6; mainitulla sivulla esitetystä kansantuloa koskevassa taulukossa, jossa teollisuus ja käsityö on käsitelty yhtenä elinkeinona, on teollisuustuotannon volyymin nousu v. 1938 v. 1947 saatu suunnilleen samaksi kuin tässä selvityksessä, jonka tuloksia taulukkoa laadittaessa tosin jo osaksi voitiin käyttää hyväksi. Muiden elinkeinojen osalta perustuvat taulukon tiedot huomattavasti epävarmempaan aineistoon.

³⁾ Näistä vaikeuksista kts. esim. C.-E. Olin: *Finland's Industry since the War*. Bank of Finland. Monthly Bulletin. Vol. 21 (1947): Nos. 7—9, ss. 23—29.

⁴⁾ Tämä ei kuitenkaan ole ollut mitenkään odottamatonta, sillä teollisuuden merkitys yleisluonteiselle kehitykselle on meillä yleensä ollut hyvin huomattava. Vrt. E. H. Laurila: *Teollisuuden, kaupan ja liikenteen edistäminen*. Kauppalehti 2. 12. 1938 (Juhlanumero).

¹⁾ Detta orsakas dels av det ringa intresse, som tills vidare hos oss ägnats utredningar av detta slag — samt i samband därmed de knappa anslagen för ändamålet — dels av bristerna i vår ekonomiska statistik, vilka för de flesta övriga näringarnas del ännu mera försvara uppgörandet av ifrågavarande indexserier.

²⁾ Se Taloudellinen tilannekatsaus. Laadittu syksyllä 1948 (Valtiovarainministeriön Kansantalouselosasto). Helsinki 1948, s. 6. I den på nämnda sida återgivna tabellen över nationalinkomstens fördelning, i vilken industrin och hantverket angivas som en näringsgren, har ungefär samma storlek på ökningen i industrins volym från år 1938 till år 1947 erhållits som den ovan angivna; dock ha resultat av föreliggande undersökning delvis kunnat utnyttjas redan vid utarbetandet av den nämnda tabellen. För de övriga näringarnas del äro uppgifterna i denna baserade på betydligt osäkrare material.

³⁾ Se C.-E. Olin: *Finland's Industry since the War*. Bank of Finland. Monthly Bulletin. Vol. 21 (1947): Nos 7—9, ss. 23—29.

⁴⁾ Detta är på intet sätt överraskande, då industrins betydelse för den allmänna ekonomiska utvecklingen hos oss i allmänhet varit betydande. Jämför E. H. Laurila: *Teollisuuden, kaupan ja liikenteen edistäminen*. Kauppalehti 2. 12. 1938 (Jubileumsnummer).

maita koskevia teollisuustuotannon volyyymi-indeksejä ei kuitenkaan, kansainvälisten järjestöjen suosituksesta huolimatta, ole vielä saatu niin yhdenmukaisiksi, että ne ilman muuta olisivat verrannollisia keskenään¹⁾. Pohjoismaita koskevat indeksit ovat tosin paraiten verrattavissa keskenään, mutta niissäkin on eräitä pienempiä eroavaisuuksia²⁾. Tämä onkin otettava huomioon tulkittaessa seuraavaa näiden maiden teollisuustuotannon volyymin kehittymistä koskevaa asetelmaa.

	1938	1946	1947
Suomi	100	105	117
Ruotsi	100	136	138
Norja	100	100	115
Tanska	100	101	116

Edellä suoritettu tämän selvityksen tulosten tarkastelu on nojautunut niihin teollisuustuotannon volyyymi-indeksisarjoihin, jotka saatiin tuotannon nettoarvoihin perustuvalla punnusjärjestelmällä. Näitä volyyymi-indeksejä voitaisiin yksinkertaisesti nimittää teollisuustuotannon indekseiksi (englanniksi «index of industrial production», ranskaksi «indice de la production industrielle»). Selvityksen alussa huomautettiin kuitenkin, että myös indeksisarjoilla, jotka osoittavat vakiohinnoissa ilmaistujen tuotannon bruttoarvojen suhteellisia muutoksia, on oma merkityksensä³⁾. Ensiksi mainittu tarkastelu lähti eri teollisuuslajeista ja tutki vain sitä osuutta tuotettujen tuotteiden kokonaisarvosta, joka muodosti kunkin teollisuuslajin tuotannollisen panoksen, viimeksi mainittu tarkastelu taas lähtee teollisuustuotteista ja tutkii juuri tuotteiden kokonaisarvoa, riippumatta siis siitä, että tämä kokonaisarvo useimmiten on useamman eri tuotannonalan yhteisaavutusta. Mikäli teollisen toiminnan osuus tästä yhteisaavutuksesta jonkin tuotteen osalta on suhteellisen vähäinen, saa tämä tuote bruttoarvonsa perusteella liian suuren punnuksen⁴⁾.

Kun jokaisen teollisuustuotantoa koskevan indeksin olisi mitattava tuotanto kaikissa asteissaan, huomaa helposti, että tuotteiden kokonaisarvoihin nojautuvassa tarkastelussa eräät tuotteet saattavat joutua laskelmiin useammassakin eri asteessa: Seuraavalla sivulla esitetyn taulukon avulla on mahdollisuus tutkia, miten tästä voitaisiin välttyä.

Taulukossa vastaavat sekä meno- että tulopuoli sitä tuotannon bruttoarvokäsitettä, sitä tuotteiden «myyntihintaa tehtaalla»⁵⁾, jota sovelletaan virallisessa teollisuustilastossamme ja jota tässä selvityksessä aikaisemmin merkittiin B:llä (B on siis = erät

ligtvis även internationella jämförelser göras. Trots de rekommendationer, som framförts av internationella organisationer, har emellertid så stor enhetlighet ännu ej kunnat uppnås i volymindeksierna i olika länder, att de utan vidare vore jämförbara¹⁾. Ehuru indexserierna för de nordiska länderna höra till de mest enhetliga uppvisa även de smärre skiljaktheter²⁾. Detta bör alltså beaktas vid studiet av följande uppgifter om utvecklingen av industriproduktionens volym i dessa länder.

	1938	1946	1947
Finland	100	105	117
Sverige	100	136	138
Norge	100	100	115
Danmark	100	101	116

Den granskning av denna undersöknings resultat, som ovan utförts, är baserad på volymindeksierna, som grunda sig på nettovärdena av produktionen. Dessa volymindeksierna kunna helt enkelt benämnas produktionsindex för industrin (på engelska «index of industrial production», på franska «indice de la production industrielle»). I början av utredningen påpekades emellertid, att även indexserier, som utvisa de relativa förändringarna i bruttovärdet av produktionen — räknat i konstanta priser — äga betydelse³⁾. I den förstnämnda granskningen utgick man från de olika industriarterna och studerade blott den andel av de producerade nyttigheternas totalvärde, som utgjorde ifrågakvarande industriarts produktiva insats i produktionsprocessen, i det senare fallet åter utgår man i undersökningen från slutprodukterna och studerar totalvärdet av dessa, oberoende av att detta totalvärde oftast är ett resultat av samarbete mellan flere produktionsområden. Om för någon nyttighets del den industriella verksamhetens andel i denna totalprestation är relativt liten, får denna vara vid avvägning med bruttovärdena en för stor vikt⁴⁾.

Då varje index över industriproduktionen borde mäta denna produktion i samtliga stadier märker man lätt, att vid en granskning av produkternas totalvärden vissa produkter kunna komma att ingå i beräkningarna på flere olika stadier. Med hjälp av tablan på följande sida kunna möjligheterna att undvika dessa dubbelräkningar studeras.

I tablan motsvarar såväl utgifts- som inkomstsidan det bruttovärdebegrepp för produktionen, det försäljningspris «ab fabrik» på produkterna⁵⁾, som tillämpas i vår officiella industristatistik och som tidigare i denna undersökning betecknats B. (B är

¹⁾ Eri maiden indeksejä koskeva selostus on julkaisussa: *Monthly Bulletin of Statistics. Statistical Office of the United Nations. Supplement. Definitions and Explanatory Notes. June 1948, ss. 22—30.*

²⁾ Ruotsissa luetaan teollisuuteen myös meijerit ja teurastamot, Tanskassa samoin vientiteurastamot. Indeksiiä laskettaessa ei Tanskassa oteta huomioon sähkö-, kaasun- ja vesijohtolaitoksia eikä Norjassa sähkö- ja vesijohtolaitoksia. Laskumenetelmistä kts. Ruotsin osalta Kommersiella Meddelanden. Årg. 25 (1938): ss. 219—225, Tanskan osalta *Industriell Produktionsstatistik 1946. Statistiske Meddelelser, 4. R. 132. B. 1. H. København 1947, s. 21*, Norjan osalta *Statistiske Meddelelser. 55 (1937): ss. 455—461.*

³⁾ Tuotannon netto- ja bruttoarvoihin perustuvat punnusjärjestelmät eivät ole ainoat mahdolliset. Teoreettisesti on useitakin mahdollisuuksia, riippuen siitä tarkoituksesta, mihin indeksiiä käytetään. Vrt. *W. Thomas and M. R. Conklin: Measurement of Production. Federal Reserve Bulletin 1940: ss. 917—920.*

⁴⁾ V. 1938 oli esim. kahvipaattimöjen bruttotuotanto n. 1.4 % koko teollisuuden bruttotuotannosta. Niiden nettotuotanto oli kuitenkin vain n. 0.6 % koko nettotuotannosta.

⁵⁾ Kts. hinnammääritystä sivulla 52.

¹⁾ En redogörelse för indexberäkningarna i olika länder ingår i *Monthly Bulletin of Statistics. Statistical Office of the United Nations. Supplement. Definitions and Explanatory Notes. June 1948, ss. 22—30.*

²⁾ I Sverige räknas även mejerierna och slakterierna till industrin, i Danmark likaså exportslakterierna. Vid uträkningen av index beaktas i Danmark ej elektricitets-, gas- och vattenverken och i Norge ej elektricitets- och vattenverken. Om beräkningsmetoderna se för Sveriges del Kommersiella Meddelanden. Årg. 25 (1938): ss. 219—225, för Danmarks del *Industriell Produktionsstatistik 1946. Statistiske Meddelelser, 4. R. 132. B. 1. H. København 1947, s. 21* och för Norges del *Statistiske Meddelelser. 55 (1937): ss. 455—461.*

³⁾ Viktsystem enligt netto- och bruttovärdena äro ej de enda tänkbara. Teoretiskt existera flere möjligheter, och valet mellan dessa beror på det ändamål, för vilket indexuppgifterna användas. Jämför *W. Thomas and M. R. Conklin: Measurement of Production. Federal Reserve Bulletin 1940: ss. 917—920.*

⁴⁾ Sålunda var t. ex. år 1938 kafferosteriernas andel c. 1.4 % av hela industrins bruttoproduktion, medan motsvarande andel i nettoproduktionen var blott 0.6 %.

⁵⁾ Se prisdefinitionen på sida 52.

Teollisuuden brutto- ja nettotuotanto. — Industrins brutto- och nettoproduktion.

Menot — Utgifter

1. Yrityksen muilta osastoilta saadut raaka-aineet — Råvaror från andra avdelningar av samma företag
2. Teollisuussektorin muilta yrityksiltä saadut raaka-aineet — Råvaror från andra företag inom industrisektorn
3. Muilta tuotantosektoreilta saadut raaka-aineet (vähennyserät) — Råvaror från andra produktionssektorer (avdragsposter)
4. Nettotuotanto eli kansantuloerät (työtulot, pääomatulot ja voitto) — Nettoproduktionen, d. v. s. andelen i nationalinkomsten (arbetsinkomster, kapitalinkomster och vinst)
5. Pääoman kuluminen. — Kapitalförslitningen

Tulot — Inkomster

6. Raaka-aineita yrityksen muille osastoille — Råvaror till andra avdelningar av samma företag
7. Raaka-aineita teollisuussektorin muille yrityksille — Råvaror till andra företag inom industrisektorn
8. a. Raaka-aineita muille tuotantosektoreille — Råvaror till andra produktionssektorer
b. Tuotteita kulutussektorille — Produkter till konsumtionssektorn
c. Tuotteita pääomasektorille — Produkter till kapitalsektorn
9. Tuotteita varastoon — Produkter till lager

$1 + 2 + 3 + 4 + 5 =$ erät $6 + 7 + 8 + 9$). Jos teollisuustilastossamme jätettäisiin lukuun ottamatta ne tuotteet (ne raaka-aineet ja puolivalmisteet), jotka yritykset tuottavat omille laitoksilleen edelleen jalostettaviksi (erä 6), pääsisimme toiseen hiukan suppeampaan bruttoarvokäsitteeseen ($B = 7 + 8 + 9$). Jos edelleen tarkastelu kohdistuisi vain niihin tuotteisiin, jotka teollisuus yhtenä tuotantotoiminnan sektorina toimittaa muille sektoreille (joko edelleen jalostettaviksi tai valmiina tuotteina), pääsisimme vielä suppeampaan bruttoarvokäsitteeseen ($B = 8 + 9$)¹⁾. On huomattava, että mitä laajempaa bruttoarvokäsitettä käytetään, sitä laajempi on myös vähennyseräkäsite, siis V . Käytettäessä teollisuustilaston bruttoarvokäsitettä on vähennyserien summa $V =$ erät $1 + 2 + 3 + 5$. Sekä B :ssä että V :ssä olevat erät 1 ja 2 edustavat niitä tuotteita — raaka-aineita tai puolivalmisteita — jotka kiertävät vain teollisuussektorin sisällä ja joiden volyyminä sekä meno- että tulopuolella on yhtä suuri (erät $1 + 2 =$ erät $6 + 7$). Koska ne lopulta tulevat sisältymään joko erään 8 tai erään 9, ei niitä voida ottaa volyymindeksissä huomioon. Tarkastelumme kohdistuisi näin ollen vain niihin tuotteisiin, jotka teollisuus lopputuotteinaan toimittaa muille sektoreille, siis muille tuotantosektoreille (elinkeinoille) edelleen jalostettaviksi meneviin »raaka-aineisiin» sekä lopullisiin kulutus- ja pääomahyödykkeisiin. Muille tuotantosektoreille menevät »raaka-aineet» eivät ole lopputuotteita koko tuotantotoiminnan kannalta, vaan (mikäli ne eivät palaa jalostettuina takaisin teollisuussektoriin ja ne vasta siinä jalostetaan edelleen lopullisiksi kulutus- tai pääomahyödykkeiksi) vähennyseriä, jotka lopulta tulevat sisältymään näiden muiden sektorien tuottamiin kulutus- tai pääomahyödykkeisiin. Teollisuuden lopputuotteiden tarkastelussa pitäisi itse asiassa olla määräävänä se hetki, jolloin nämä tuotteet toimitetaan markkinoille. Kun kuitenkin eräiden tuotteiden tuotanto (esim. laivanrakennusteollisuudessa) vaatii pitkän ajan, on tästä johtuva »varastoon tuottaminen» myös otettava huomioon, samoin kuin on tietenkin otettava huo-

alltså = posterna $1 + 2 + 3 + 4 + 5 =$ posterna $6 + 7 + 8 + 9$). Om i vår industristatistik de produkter (de råvaror och halvfabrikat) skulle lämnas obeaktade, vilka företagen producera för ytterligare förädling inom egna produktionsinrättningar (post 6), skulle ett annat, något mindre bruttovärdebegrepp ($B = 7 + 8 + 9$) erhållas. Om ytterligare undersökningen begränsas till att omfatta blott de produkter, vilka industrin som sektor i den totala produktiva verksamheten distribuerar till övriga sektorer, antingen för ytterligare förädling eller som färdiga slutprodukter, erhålles ett ännu trängre bruttovärdebegrepp ($B = 8 + 9$)¹⁾. Det är att märka att ju vidare omfattning bruttovärdebegreppet ges, desto vidare blir även omfattningen av avdragspostsumman V . Vid användande av det bruttovärdebegrepp, som använts i industristatistiken, blir summan av avdragsposterna $V =$ posterna $1 + 2 + 3 + 5$. Posterna 1 och 2, vilka ingår i såväl B som V , representera de produkter, — råämnen eller halvfabrikat — vilka cirkulera blott inom industrisektorn, och vilkas volym såväl på inkomst- som utgiftssidan är lika stor (posterna $1 + 2 =$ posterna $6 + 7$). Då dessa produkter slutligen komma att innefattas i antingen post 8 eller post 9 kunna de ej beaktas i volymindeks. Vår granskning skulle sålunda omfatta blott de varor, vilka industrin som sina slutprodukter levererar till övriga sektorer, d. v. s. de »råvaror», vilka gå till övriga produktionssektorer (näringsgrenar) för ytterligare förädling, samt slutliga konsumtions- och kapitalvaror. De »råvaror», vilka gå till övriga produktionssektorer, äro ej slutprodukter med hänseende till den totala produktiva verksamheten, utan utgöra som råämnen och halvfabrikat avdragsposter, vilka slutligen komma att innefattas i de konsumtions- eller kapitalvaror dessa övriga sektorer producera (i den mån de ej efter förädling återvända till industrisektorn för att där genom slutlig bearbetning omformas till konsumtions- eller kapitalvaror). Vid en granskning av industrins slutprodukter borde egentligen undersökningen gälla den tidpunkt, då produkterna distri-

¹⁾ Voisimme edelleen tutkia nimenomaan teollisuuden liikevaihtoa, jolloin saisimme bruttoarvokäsitteistä poikkeavan neljän kokonaiskäsitteen. Liikevaihto = erät $7 + 8 +$ myynti varastosta (joka voi olla negatiivinen).

¹⁾ Ytterligare kunde industrins omsättning särskilt studeras; varvid ett fjärde totalbegrepp, avvikande från de tidigare bruttovärdebegreppen, skulle erhållas. Omsättningen = posterna $7 + 8 +$ försäljningen från lager (som kan vara negativ).

mioon muutkin teollisuuden lopputuotteet, jotka tutkittavan ajan tuotannosta jäävät myymättä (taulukossa erä 9¹⁾). Vasta näin päästään sekä »arvonlisäysmenetelmällä» että »lopputuotemenetelmällä» kokonaistuotantotoiminnan osalta samaan tulokseen²⁾. Kun kaikki tuotetut pääomahyödykkeet on katsottava lopputuotteiksi ja meneväksi teollisuudesta pääomasektoriin³⁾, kuuluvat myös yrityksiensä itselleen tuottamat pääomahyödykkeet (esim. koneet ja koneiden korjaukset) erään 8 c (kts. taulukkoa). Teollisuustilastoon ei kuitenkaan yleensä saada tietoja näistä tuotteista, joten tuotannon bruttoarvoluvut ovat tältä osalta liian pieniä. (Nettoarvoluvut ovat tällöin sitäkin pienempiä, koska kysymyksessä olevien tuotteiden tuottamisessa käytetyt raaka-aineet ilmeisesti tulevat teollisuustilastossa otetuksi huomioon. Lukujen tarkistamista tältä kannalta ei ole ollut mahdollista suorittaa, vaan on täytyntä olettaa, että koko tutkittavan ajanjakson aikana on suhteellisesti yhtä suuri osa tuotantoa joka vuosi jäänyt pois).

Teollisuuden lopputuotteisiin kohdistuvassa tarkastelussa on aineiston ryhmittämisessä ollut suuria vaikeuksia, vaikka käytettävissä onkin ollut suuri joukko perussarjoja, joista lisäksi useimmat ilmaisevat nimenomaan yksityisten tuotteiden tuotantomäärien vaihteluja. Käytännössä on vaikeata vetää jyrkkää rajaa eri käyttötarkoituksiin menevien tuoteryhmien välille⁴⁾ ja näin ollen on niihin luetteloihin, joissa on pyritty luettelemaan erikseen (muille tuotannonaloille menevät) »raaka-aineet», kulutustavarat ja pääomatavarat, jäänyt monia kysymysmerkkejä. Erikoisesti raaka-aineisiin nähden ovat vaikeudet suuret, koska teollisuus voi tuottaa samaa raaka-ainetta sekä itselleen — korkeampaa tuotannon astetta varten — että talouden muille sektoreille (niihin luettuna myös ulkomaan sektori). Seuraavassa taulukossa esitettyä teollisuuden lopputuotteiden ryhmitystä raaka-aineisiin, kulutustavaroihin ja pääomatavaroihin ei näin ollen voida pitää kaikissa yksityiskohdissaan tarkkana⁵⁾, mutta antaa se kuitenkin valaistusta moneen kysymykseen. Näistä tuotepääryhmistä olisi kukin edelleen jaettavissa alaryhmiin; raaka-aineet kokonaistuotantotoiminnan eri sektorien mukaan (sen mukaan mihinkä elinkeinon ne menevät), varsinaisista lopputuotteista taas pääomatavarat samoin eri sektorien mukaan ja kulutus-

¹⁾ Täydellisissä kansantulolaskelmissa on tulopuolella otettava huomioon varastojen lisääntymiset kaikkien tuotteiden osalta (ja vastaavasti menopuolella varastojen vähenykset, jos myynti ylittää tuotannon).

²⁾ »Lopputuotemenetelmällä» pyritään useimmiten bruttokansantuotteeseen, jolloin ei erää 5 (kts. taulukkoa) vähennetä tulopuolen summasta (menopuolella vastaisi tällöin bruttokansantuotetta »arvonlisäysmenetelmällä» saatu bruttokansantulo eli erät 4 ja 5).

³⁾ Voidaan ajatella pääomasektoria, joka vastaa kaikkien eri tuotannonalojen yritysten yhteistä pääomatiliä.

⁴⁾ Edellä esitetystä taulukossa olevaan erään 9 kuuluvat tuotteet on tässä ryhmiteltyä myös otettu huomioon siltä osaltaan kuin ne kuuluvat käyttötarkoitukseltaan erään 8.

⁵⁾ Ryhmittämisestä on viitattava siihen, mitä edellä sivulla 45 mainittiin eri teollisuuslajien ryhmittämisestä. Huomattava on, että sotakorvausvienti — kuten tietenkin vapaa-kin vienti — on otettu huomioon.

bueras till marknaden. Då emellertid produktionen av vissa varor (t. ex. i skeppsbyggnadsindustrin) fordrar lång tid bör även den »lagerproduktion» som orsakar härav beaktas, liksom naturligtvis även de övriga under den behandlade perioden framställda slutprodukter från industrin, vilka vid periodens slut äro osålda (post 9 i tablån)¹⁾. Blott på detta sätt ger såväl »value added-metoden» som »final product-metoden» samma resultat²⁾. Då samtliga producerade kapitalvaror böra betraktas som slutprodukter, varigenom de från industrin övergå till kapitalsektorn³⁾, ingå även de kapitalvaror företagen producera för eget bruk (t. ex. maskiner och reparationer av dessa) i posten 8 c (se tablån). Industristatistiken innehåller emellertid i allmänhet ej uppgifter om dessa produkter, varför bruttovärdeuppgifterna för produktionen med hänsyn till denna punkt äro för små. (Nettovärdeuppgifterna bli med beaktande av detta ännu något mera för små, då de råvaror, vilka använts för produktionen av ifrågasvarande varor, tydligen i industristatistiken beaktas. Möjligheter att kontrollera talen med hänseende till denna brist ha ej förefunnits, utan rörande de här återgivna talen måste förutsättas, att en procentuellt lika stor andel av produktionen blivit utelämnad under hela den behandlade perioden).

Vid en granskning av industrins slutprodukter har grupperandet av produkterna orsakat stora svårigheter trots att ett stort antal primärserier stått till buds, av vilka de flesta återgiva just växlingarna i produktionsmängderna för enskilda produkter. Det är i praktiken svårt att draga gränser mellan de produktgrupper, som användas för olika ändamål⁴⁾, och sålunda ha många frågetecken kommit att ingå i de förteckningar, i vilka man strävat efter att skilt gruppera (till övriga näringsgrenar distribuerade) »råvaror», konsumtionsvaror och kapitalvaror. Speciellt för råvarornas del äro svårigheterna stora, då industrin kan producera samma råvara såväl för eget bruk — på ett högre produktionsstadium — som för de övriga sektorerna av näringslivet (utlandssektorn inberäknad). Den gruppering av industrins slutprodukter på råvaror, konsumtionsvaror och kapitalvaror, som framlägges i följande tabell kan sålunda ej anses exakt i alla detaljer⁵⁾, men den torde dock lämna upplysningar i många frågor. Var och en av dessa huvudgrupper kunde ytterligare uppdelas i undergrupper, råvarorna enligt olika sektorer av den totala produktiva verksamheten (alltså enligt de näringsgrenar, de distribueras till), de egentliga slutprodukterna åter för kapitalvarornas del likaså enligt dessa sektorer och för konsumtions-

¹⁾ Vid fullständiga nationalinkomstberäkningar bör på inkomstsidan lagerökningen för samtliga produkters del beaktas (och på motsvarande sätt lagerminskningen beaktas på utgiftssidan om försäljningen överstiger produktionen).

²⁾ Enligt »final product-metoden» strävar man i allmänhet efter bruttonationalprodukten, varvid post 5 (se tablån) ej avdrages från summan på inkomstsidan (på utgiftssidan skulle härvid bruttonationalprodukten motsvaras av en enligt »value added-metoden» uträknad bruttonationalinkomst omfattande posterna 4 och 5).

³⁾ Kapitalsektorn kan tänkas motsvara ett för företagen inom alla produktionssektorer gemensamt kapitalkonto.

⁴⁾ De produkter, vilka i ovan återgivna tablå höra till post 9 ha även i denna gruppering beaktats i den mån de till användningssättet hänföra sig till post 8.

⁵⁾ Om grupperingen må påpekas vad ovan på s. 45 anfördes om gruppering av de olika industriarterna. Att märka är att krigsskadeståndsexporten — liksom givetvis den fria exporten — inräknats.

tavarat sen mukaan minkä tarpeiden tyydyttämistä välineiksi ne on katsottava (elintarvikkeet, vaatteet j. n. e.). Esitettyjä indeksejä voitaisiin tässä erotukseksi varsinaisista teollisuustuotannon indekseistä nimittää — vakiintuneen nimityksen puuttuessa — teollisuustuotteiden volyyymi-indekseiksi.

varornas del enligt de behov, vilkas tillfredsställelse de tjäna (livsmedel, kläder o. s. v.). De framlagda indexserierna kunna här till åtskillnad från produktionsindex för industrin — i brist på en allmänt godtagen benämning — nämnas volymindex för industriprodukter.

Teollisuustuotteiden volyyymi-indeksit. ¹⁾ — Volymindex för industriprodukter. ¹⁾

Indices du volume physique des produits industriels ²⁾.

	Punnukset										
	Vikter	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Teollisuustuotteiden volyyymi-indeksi — Volymindex för industriprodukter — <i>Indices du volume physique des produits industriels</i>	100.00	100	94	66	69	68	74	69	75	91	101
Raaka-aineiden volyyymi-indeksi — Volymindex för råvaror — <i>Indice du volume physique des matières premières</i>	45.79	100	92	47	55	55	60	46	59	77	87
Lopputuotteiden volyyymi-indeksi — Volymindex för slutprodukter — <i>Indice du volume physique des produits finis</i>	54.21	100	96	82	80	79	87	88	88	102	112
Kulutustavarain volyyymi-indeksi — Volymindex för konsumtionsvaror — <i>Indice du volume physique des biens de consommation</i>	41.10	100	94	81	78	73	81	77	80	90	97
Pääomatavarain volyyymi-indeksi — Volymindex för kapitalvaror — <i>Indice du volume physique des biens d'équipement</i>	13.11	100	103	84	86	97	105	124	112	142	162

Taulukon johdosta mainittakoon lisäksi vain, että raaka-aineiden osuus teollisuustuotteiden kokonaisvolyyymista oli v. 1938 46 % ja v. 1947 40 %. Lopputuotteiden osuudesta, joka siis v. 1938 oli 54 % ja v. 1947 60 %, tuli kulutustavaroiden osalle v. 1938 76 % ja v. 1947 65 %.

Kun juuri esitetyn taulukon volyyymi-indeksisarjat perustuvat v:n 1938 hinnoissa ilmaistuihin tuotannon bruttoarvoihin ja kun nykyismarkoissa ilmaistut vastaavat tuotannon bruttoarvot ovat suoraan saatavissa teollisuustilastosta, on tietenkin helppoa laskea kaikille esitetyille tuoteryhmille niiden hintaindeksit (hinta = arvo jaettuna paljoudella). Nämä hintaindeksit onkin laskettu ja esitetään ne seuraavassa taulukossa. Ne hinnat, joiden muutoksia esitetyt indeksisarjat kuvaavat määrittellen teollisuustilaston alkuaineistoa kerättäessä käytetyssä yleiskaavakkeessa seuraavasti: »Tuotteiden todellinen myyntihinta valmistuspaikkakunnalla (ab fabrik) ilman valmisteveroa ja liikevaihtoveroa. Tähän hintaan luetaan päällysteen (emballage) arvo, mutta sen sijaan siitä on vähennettävä alennukset. Hintaan eivät saa sisältyä kuljetus-, lastaus- y. m. s. kustannukset. Sille määrälle, mikä vuoden tuotannosta mahdollisesti vielä on myymättä arvioidaan hinta vuoden todennäköisten hintojen mukaan». Kun viralliseen tukkuhintaindeksiin kuuluva teolli-

I anledning av tabellen må ytterligare blott påpekas, att råvarornas andel i industriproduktionens totalvolym år 1938 var 46 % och år 1947 40 %. Inom produktionen av slutprodukter, vilken alltså år 1938 var 54 % och år 1947 60 % av hela produktionen, kom år 1938 76 % och år 1947 65 % på konsumtionsvarornas del.

Då volymindexserierna i ovanstående tabell basera sig på bruttovärden för produktionen, uttryckta i 1938 års priser, och då motsvarande värden uttryckta i löpande priser erhållas direkt ur industristatistiken är det naturligtvis lätt att uträkna prisindexserier för samtliga här införda produktgrupper. (Priset = värdet dividerat med mängden). Dessa prisindexserier ha uträknats och återgivna i följande tabell. De priser, vilkas förändringar återspeglas i tabellen, definieras i det allmänna formulär, som använts vid insamlandet av primärmaterial till industristatistiken, på följande sätt: »Tillverkningarnas faktiska försäljningspris på tillverkningsorten (ab fabrik) utan acciser och omsättningskatt. Vid fixerandet av sagda pris medräknas emballagekostnader, men frånräknas rabatter. I priset få icke ingå transport-, lastnings- o. a. dyl. kostnader. För den del av årets produktion, som ännu är osåld, uppskattas värdet enligt under året gängse pris». Då den specialindex för industriprodukter, som ingår i vår officiella partiprisindex, grundar sig på priserna i det

¹⁾ Nämä indeksit vastaisivat lähinnä meillä aikaisemmin laskettuja teollisuuden tuotantoindeksejä. (Unitaksen ja Kansallis-Osake-Pankin indeksit). V:n 1947 luvut ovat ennakkotietoja. V:n 1948 luvuksi on karkean ennakoarvioinnin perusteella saatu 116. Kansallis-Osake-Pankin indeksi oli v. 1948 127. Tässä indeksissä on kuitenkin otettu huomioon myös ne tuotteet, jotka kiertävät vain teollisuus-sektorin sisällä (vrt. s. 50). Tätä laajempaa bruttoarvokäsitettä vastaavaksi indeksiksi saataisiin tämän selvityksen perusteella 126.

²⁾ Dessa indexserier motsvara närmast de produktionsindexserier för industrin, som tidigare uträknats hos oss (Unitas' och Kansallis-Osake-Pankkis indexserier). Uppgifterna för år 1947 äro preliminära. På basen av en grov förhandskalkyl har för år 1948 erhållits resultatet 116. Kansallis-Osake-Pankkis index för år 1948 är 127. I denna ha dock även de produkter beaktats, vilka cirkulera inom industrisektorn (jfr s. 50). Index för detta vidare bruttovärdebegrepp bleve enligt föreliggande undersökning 126.

³⁾ »Indices de journaux». La pondération est basée sur les valeurs brutes de la production.

suustuotteiden erikoisindeksi perustuu ensikäden tukkuhintoihin, joihin myös sisältyvät siihenastiset välilliset verot, ei ole syytä tarkemmin selvittää niitä eroja, joita on havaittavissa näiden kahden eri hintaindeksiryhmän välillä.

första stadiet av parthandeln, i vilka priser ingå även t. o. m. detta stadium uppburna indirekta skatter, torde det vara onödigt att närmare redogöra för de skillnader, som uppstå mellan dessa båda indexserier.

Teollisuustuotteiden hinta-indeksit. — Prisindex för industriprodukter.

Indices des prix des produits industriels.

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Teollisuustuotteiden hinta-indeksi — Prisindex för industriprodukter — <i>Indice des prix des produits industriels</i>	100	103	138	162	191	223	241	357	535	657
Raaka-aineiden hinta-indeksi — Prisindex för råvaror — <i>Indice des prix des matières premières</i>	100	99	132	157	185	230	249	380	571	741
Loppustuotteiden hintaindeksi — Prisindex för slutprodukter — <i>Indice des prix des produits finis</i>	100	106	140	165	194	219	238	344	512	602
Kulutustavarain hinta-indeksi — Prisindex för konsumtionsvaror — <i>Indice des prix des biens de consommation</i>	100	105	139	162	190	215	231	323	495	590
Pääomatavarain hinta-indeksi — Prisindex för kapitalvaror — <i>Indice des prix des biens d'équipement</i>	100	107	145	172	202	229	251	390	545	626

Tässä selvityksessä esitetyt teollisuustuotannon vuosi-indeksit eivät yksinään riitä täyttämään kaikkia niitä vaatimuksia, joita nykyisin teollisuustuotannon vaihteluja mittaavalle indeksille asetetaan. Koska ne perustuvat aineistoon, jonka hankinta, täydennys ja tarkistus vie pitkän ajan, ei niitäkään voida saada lasketuksi kuin suhteellisen myöhään. Niiden täydennykseksi tarvitaan nopeasti valmistuvaa »lyhyen ajan indeksi», mieluummin kuukausi-indeksiä. Kuukausi- ja vuosi-indeksin kytkeminen toisiinsa tulee tällöin tärkeäksi, joten näiden indeksien laskemisessa käytettyjen menetelmien yhdenmukaistamiseen olisi kiinnitettävä suurta huomiota. Näin olisi mahdollisuus päästä kolmeen teollisuustuotannon vaihteluja mittaavaan indeksiin: väliaikaiseen kuukausi-indeksiin, lopulliseen vuosi-indeksillä tarkistettuun kuukausi-indeksiin sekä vuosi-indeksiin.

De årsindexserier, som återgivits i denna utredning, räcka ej ensamma till för att uppfylla alla de krav, som numera ställas på en index, som återspeglar industriproduktionens växlingar. Då de grunda sig på ett material, vars insamling, komplettering och kontroll tar lång tid, kan de ej uträknas förrän jämförelsevis sent. Som komplettering av dem behöves en »korttidsindex» som snabbt kan uträknas, helst med månatliga uppgifter. Härvid är det av vikt, att års- och månadsindexserierna anknytas till varandra, varför stor uppmärksamhet borde ägnas förenhetligandet av de metoder, som användas vid uträknandet av de båda indexserierna. På detta sätt skulle möjligheter finnas att skapa tre indexserier för mätande av växlingarna i industrivolymer: en preliminär månadsindexserie, en månadsindexserie, reviderad enligt den slutliga årsindexserien, samt en årsindexserie.